

1574 - 0545

Securitatea

STRICT SECRET

1574

Nr. 4 (20) - 1972

STRICT
SECRET

Exemplar

nr. 1521

(20)

1972

PENTRU PATRIA NOASTRĂ, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA !

Securitatea

ION STĂNESCU

Republica la a XXV-a aniversare 4

Maior GELU URECHE

Căpitan VASILE BOBOCESCU

Momente din lupta maselor populare conduse de P.C.R. împotriva reacțiunii și pentru înfăptuirea actului istoric de la 30 Decembrie 1947. Contribuția comuniștilor din organele Ministerului de Interne 12

Colonel ION GEAGLĂ

Căpitan VASILE MIHAILĂ

Cum promovați noul în muncă? — masă rotundă 21

Locotenent-colonel GH. DERSCANU

Locotenent-colonel I. BANCIU

Însemnări pe marginea unei expoziții cu caracter documentar 31

Colonel ARISTOTEL STAMATOIU

Căpitan SORIN BOLDEA

Atenții... periculoase 34

Locotenent-colonel C. RANGU

Depistarea unor canale de tranzitare a materialelor cu caracter religios 40

Locotenent-major DINU BOSCA

Fiecare intilnire — o misiune de luptă 43

Locotenent-colonel I. ANGHELESCU

Considerații privind cercetarea la fața locului a evenimentelor deosebite, suspecte de acte de diversiune și de sabotaj 47

Locotenent-colonel GHEORGHITA CHIVU Particularități ale supravegherii informative generale și ale urmăririi informative speciale în rîndul marinarilor străini și români	52
Locotenent-colonel I. BERCEA Procedee variate în activitatea de prevenire	57
Locotenent-colonel I. COȘER Aplicarea unei combinații a dus la obținerea rezultatelor scontate	61
Maior GH. IVĂNESCU Maior MIRON SĂBAU Aspecte privind participarea Serviciului municipal Hunedoara al Ministerului de Interne la aplicația „Recolta”	65
Maior GH. POPESCU În legătură cu: Constatarea și sancționarea contravențiilor la normele privind apărarea secretului de stat	69
Locotenent-major C. BOSINCEANU De la autorul moral la autorii materiali	70
Maior IONEL CRAIU Rolul rezidenților în activitatea de investigații	74
Locotenent-colonel ȘT. DAVID Elaborarea de ipoteze și variante — factor activ în munca de securitate	79
Locotenent-major VIOREL LUPU Locotenent AL. LEPĂDATU Calculatorul electronic, punct vulnerabil	85
Maior IOSIF CADAR Cazul „Lod” — sau cum a fost prevenit un prejudiciu de 15 milioane lei valută	88
Locotenent-major D. SULUGIUC Cîteva date privind activitatea Serviciului de spionaj japonez	96
Maior I. BRINDĂU Identificarea autorului a durat șase zile	100
. Din presa de peste hotare	102
Căpitan DUMITRU DĂNAU J. O. München '72 — Cum au fost posibile acele evenimente?	108
. Cum rezolvați cazul?	115
. Rezolvarea speței publicate în numărul trecut	115
. Index legislativ	116

La mulți ani!

Cu prilejul aniversării unui sfert de veac de la proclamarea Republicii și a sărbătoririi Anului nou, 1973, redacția „Securitatea” urează cititorilor, multă sănătate, fericire și deplină realizare a tuturor năzuințelor!

REPUBLICA LA A XXV-A ANIVERSARE

ION STĂNESCU

*membru supleant al Comitetului Executiv
al C.C. al P.C.R., ministru de interne*

Acum 25 de ani, la 30 Decembrie 1947, România a devenit republică populară — formă de conducere democratică a statului. S-au împlinit astfel năzuințele maselor largi populare, ale reprezentanților de seamă ai gândirii progresiste din țara noastră, pe care Partidul Comunist Român le-a preluat și încorporat în programul făuririi civilizației socialiste și comuniste în România.

Ne amintim cu toții că în perioada ce a urmat imediat după eliberarea țării de sub jugul fascist, România a menținut — din punct de vedere al formei de stat — monarhia constituțională.

Această instituție a devenit însă incompatibilă cu noile realități politice, cu democrația, cu suveranitatea poporului, cu progresul țării. Silît de lupta revoluționară a maselor, monarhul a abdicat. În proclamația dată de guvern cu acel prilej stă consemnat pentru generația noastră și pentru generațiile viitoare că: „...noua formă de stat — Republica Populară Română — deschide calea pentru înlăptuirea tuturor năzuințelor creatoare ale poporului nostru, pentru noi cuceriri democratice...”

Actul abolirii monarhiei și proclamării republicii are o semnifi-

cație deosebită. S-a încheiat procesul de cucerire a puterii politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea, premisă esențială pentru construirea noii orînduiri sociale.

Sub conducerea înțeleaptă și clarvăzătoare a partidului, în anii republicii, România a parcurs o întreagă epocă istorică. Cei 25 de ani de republică înglobează profunde și radicale prefaceri care au schimbat din temelii configurația social-economică și politică a țării, viața întregii națiuni. România socialistă a devenit o țară plină de dinamism și vigoare, cu un potențial economic în continuă și rapidă dezvoltare și modernizare, o societate omogenă și strîns unită, în care știința, învățămîntul și cultura au cunoscut o dezvoltare impetuoasă, un stat cu deplină independență și suveranitate.

În acest fertil sfert de secol, după victoria deplină și definitivă a socialismului, exprimînd noul conținut al realităților sociale și politico-juridice, statul nostru a devenit republică socialistă. Suverană, independentă, liberă și prosperă, Republica Socialistă România reprezintă forma cea mai înaintată de organizare statală a societății românești. Descătușînd nepuizabilele energii creatoare ale poporului român, statul nostru socialist realizează procesul profund de afirmare deplină a ființei sale naționale, și-a înscris cu un înalt prestigiu numele pe traiectoria civilizației umane, afirmîndu-se cu demnitate între țările lumii prin succesele obținute în construcția pașnică, prin politica sa constant realistă și plină de responsabilitate față de destinele proprii și de cele ale păcii, colaborării și securității în lume.

În decursul acestor ani, am trăit cu toții evenimente remarcabile în viața partidului, a republicii noastre. Unul dintre acestea, cu profunde semnificații, îl reprezintă Congresul al IX-lea al P.C.R. Au urmat apoi Conferința Națională din 1967, Congresul al X-lea, Conferința Națională din 1972, plenare ale C.C. al P.C.R., toate jalonînd, de fiecare dată, în mod științific drumul pe care avea să-l parcurgă societatea românească.

Referindu-se la succesele dobîndite, în Raportul prezentat la Conferința Națională a partidului din iulie 1972, secretarul general al partidului nostru, președintele Consiliului de Stat, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: „Toate aceste mari înlăptuiri obținute în dezvoltarea economico-socială a țării se datoresc muncii eroice depuse de clasa muncitoare — forța de bază a societății noastre, clasa conducătoare în stat —, de țărănime, aliata de nădejde a clasei muncitoare, de intelectualitatea noastră nouă, de toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate; ele confirmă pe deplin justetea liniei politice marxist-leniniste a partidului nostru, care aplică în mod creator legile generale ale construcției socialiste la realitățile concrete ale României, demonstrează superioritatea noii orînduiri, uriașa capacitate de creație a poporului eliberat de exploatare și asuprire, liber și stăpin pe soarta sa, hotărît să-și făurească viitorul său fericit”.

Recenta Plenară a C.C. al P.C.R. și Sesiunea Marii Adunări Naționale din noiembrie a.c. au adoptat documente de partid și de stat

de o excepțională însemnătate pentru activitatea partidului și statului nostru, pentru munca întregului popor, în scopul dezvoltării continue a economiei naționale, perfecționării neîncetate a relațiilor sociale, a activității de organizare și conducere planificată a societății, ridicării nivelului de trai al celor ce muncesc.

★

Abolirea monarhiei, ultimul vestigiu al vechiului mecanism de stat, a generat — în contextul transformărilor de esență petrecute în întreaga viață a societății românești și în raport cu cerințele obiective ale dezvoltării — acțiuni ferme pe linia făuririi și consolidării aparatului de stat socialist.

În acest proces de făurire a aparatului de stat socialist au fost cuprinse, încă de la început, și organele Ministerului de Interne, organe cărora li s-a încredințat misiunea de mare răspundere ca, sub conducerea partidului, împreună cu masele largi de oameni ai muncii, să vegheze la apărarea cuceririlor democratice, revoluționare, să contribuie la transpunerea în viață a politicii partidului și guvernului de consolidare și dezvoltare a noii orînduirii sociale.

Începutul transformărilor, în care a fost cuprins aparatul coercitiv, este de fapt anterior proclamării republicii. El a fost marcat de acțiunea de selecționare și trimitere în aceste organe a unui număr mereu sporit de comuniști cu sarcina de a imprima linia partidului în activitatea aparatului Ministerului de Interne, sarcină de care s-au achitat cu cinste și devotament.

Înființate la scurt timp după proclamarea republicii, organele securității statului au cunoscut un proces de continuă perfecționare, s-au maturizat, au dobîndit o bogată experiență în procesul îndeplinirii misiunilor încredințate. Sub conducerea și îndrumarea partidului, ele s-au format ca un instrument eficace în lupta pentru apărarea, consolidarea și dezvoltarea cuceririlor revoluționare, aducîndu-și contribuția, alături de celelalte organe ale statului, la dezvoltarea noilor relații sociale.

Instaurarea puterii populare a declanșat reacții violente din partea claselor răsturnate de la putere. Au fost constituite bande teroriste — în deosebi din elemente legionare și din membri ai altor organizații fasciste — s-au format o serie de grupuri dușmănoase, care au acționat folosind metode și mijloace dintre cele mai perfide, încercînd să împiedice desfășurarea normală a procesului constructiv, început în patria noastră.

Masele populare, conduse de partid, au descoperit însă și, cel mai adesea, au prevenit acțiunile puse la cale de dușmanii noii orînduirii. În aceste bătălii de clasă, o contribuție importantă au avut și organele de securitate.

Aparatul de securitate a acționat cu fermitate împotriva celor care au încercat să lovească în noua putere instaurată. Partidul a orientat permanent aparatul de securitate în direcția desfășurării unei acți-

vități eficiente în lupta cu elementele dușmănoase. Ca urmare, etapă de etapă, securitatea a acționat cu tot mai mult succes, îndeplinind cu răspundere misiunile. Cu sprijinul maselor populare, în perioada „care pe care”, aparatul de securitate a preîntîmpinat comiterea unor acte de sabotaj și diversiune, a descoperit unele manevre la care intenționau să recurgă anumite cercuri imperialiste în relațiile cu țara noastră, a depistat și lichidat o serie de acțiuni de spionaj și trădare, activitatea unor bande și grupuri teroriste.

În această luptă, ca și întregul popor, organele de securitate și-au dat jertfa lor de sînge. Amintirea faptelor de eroism ale lucrătorilor aparatului de securitate căzuți la datorie rămîne o pildă vie în istoria de luptă a organelor noastre, un îndemn pentru toți cei care ne-am pus viața și activitatea în slujba cauzei partidului, poporului, a patriei socialiste.

În focul luptei și al muncii, au crescut și s-au format cadre noi, a cunoscut o dezvoltare ascendentă nivelul de pregătire și de competență al aparatului, s-au produs mutații calitative în stilul și metodele de activitate ale organelor noastre.

În cei 25 de ani de republică, cu deosebire după Congresul al IX-lea al P.C.R., structura organizatorică a aparatului de securitate a cunoscut, de asemenea, o permanentă îmbunătățire. Adaptată organic la condițiile concrete ale etapelor parcurse, avînd un caracter suplu și dinamic, ea a devenit tot mai eficientă, constituind de fiecare dată cadrul care a permis îndeplinirea misiunilor și sarcinilor încredințate.

O dezvoltare și perfecționare continuă a cunoscut capacitatea de acțiune a organelor noastre. În raport cu fiecare etapă de dezvoltare a țării, activitatea de informații interne, de contrainformații economice și de contraspionaj a fost mereu îmbunătățită și pusă de acord cu noile cerințe. Prin grija partidului și statului, organele de securitate au fost dotate cu mijloace tehnice la nivelul cerințelor, avînd asigurată o bază materială capabilă să ajute la îndeplinirea misiunilor și sarcinilor încredințate, la înălțimea exigențelor actuale.

Munca de prevenire ocupă un loc tot mai important în activitatea organelor noastre. Însușindu-și temeinic indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu în legătură cu faptul că principalul este de a împiedica să se comită abateri, să se încalce legea, organele de securitate, imensa majoritate a cadrelor noastre depun eforturi susținute în vederea prevenirii infracțiunilor și a altor manifestări antisociale. Formele și metodele utilizate în această muncă au evoluat și ele, s-au diversificat.

La a XXV-a aniversare a Republicii, aparatul de securitate se prezintă cu un spor de contribuție și în domeniul întăririi legalității socialiste. Partidul a pus la baza activității securității cerința respectării neabătute a legilor țării, de a nu admite, sub nici o formă, nimănui să încalce legile. Întrucît neluarea de măsuri împotriva celor ce se abat de la prevederile legilor constituie tot un abuz, conducerea partidului, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, ne cere să acționăm ferm pentru înlăturarea oricăror manifestări de subiectivism și arbitrar, a abuzurilor

și denaturărilor din munca organelor noastre. Vasta activitate desfășurată de partid în acest domeniu reprezintă încă o dovadă a preocupărilor sale pentru așezarea întregii munci de securitate pe coordonatele legalității, ale democrației și umanismului. Legea este unică și egală pentru toți cetățenii țării, iar exigența trebuie să se manifeste în spiritul și limitele ei. „Sint convins — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu — și aceasta reprezintă și convingerea conducerii noastre de partid și de stat — că și în viitor securitatea statului și Ministerul de Interne, toți lucrătorii din aceste organe de stat își vor face, ca și până acum, datoria, veghind la respectarea legilor și a legalității socialiste; înțeleg prin aceasta ca atît ceea ce faceți să fie în conformitate cu legile și în însăși munca dumneavoastră să nu admiteți nici o abatere și încălcare a legilor, dar, în același timp, să și vegheați ca nimeni să nu încalce legile țării. Îmbinind aceste două obiective, vă veți face cu adevărat datoria, veți apăra interesele poporului nostru, ale partidului, ale socialismului în România“.

Sub conducerea partidului, în contextul general al consolidării unității moral-politice a întregului popor, s-au adîncit și diversificat continuu legăturile organelor de securitate cu masele largi populare, a sporit ajutorul oamenilor muncii, fără de care multe din acțiunile noastre nu și-ar fi atins scopul. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Cuvîntarea ținută la adunarea festivă consacrată aniversării a 20 de ani de la înființarea securității statului, „...tocmai datorită faptului că clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, întregul popor, au știut să acționeze cu fermitate împotriva oricui a încercat să ridice piedici în calea construcției socialismului, tocmai de aceea am reușit să obținem succesele de astăzi, am putut asigura ca organele de securitate ale statului nostru să-și îndeplinească în bune condiții misiunea încredințată de partid“.

Realizările cu care se prezintă organele de securitate la cea de-a XXV-a aniversare a Republicii sînt rodul conducerii înțelepte de către partid a activității lor. Paralel cu eforturile generale de ridicare calitativă a întregii activități sociale și de stat, conducerea de partid, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, a acordat o atenție deosebită îmbunătățirii muncii aparatului de securitate, pe care l-a îndrumat și sprijinit permanent, nemijlocit.

Conducerea și îndrumarea de către partid reprezintă factorul hotărîtor, izvorul tuturor succesorilor obținute de aparatul nostru, în munca plină de abnegație și dăruire desfășurată pentru apărarea intereselor națiunii socialiste române.

★

Corespunzător etapei pe care o parcurge țara noastră — etapă ale cărei coordonate sînt fixate în programul adoptat de cel de-al X-lea Congres al partidului, avînd drept obiectiv fundamental făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate — sarcinile care stau în fața Ministerului de Interne, a organelor de securitate sînt tot mai complexe, de o tot mai mare răspundere.

Sintem chemați să ne aducem o contribuție sporită la traducerea în viață a politicii partidului, la apărarea fermă a valorilor fundamentale ale socialismului, a muncii pașnice, constructive a poporului român.

Pe primul plan trebuie să punem, și în viitor, perfecționarea — în lumina sarcinilor ce ne-au fost trasate de Conferința Națională a partidului din iulie 1972 — activității de prevenire a oricăror fapte de natură să aducă prejudicii orînduirii noastre socialiste. Îndeplinirea acestei sarcini deosebit de importante presupune studierea și cunoașterea temeinică a cauzelor care generează acte ilicite, luarea tuturor măsurilor pentru prevenirea și combaterea lor în fază incipientă.

Cei care încearcă să săvîrșească infracțiuni trebuie descoperiți înainte de a-și pune în aplicare intențiile lor. În centrul atenției noastre este necesar să stea urmărirea pas cu pas a elementelor cu manifestări dușmănoase prezente și a altor elemente periculoase, în primul rînd a foștilor membri ai organizației legionare ori ai celorlalte organizații fasciste, a celor ce nutresc încă speranța întoarcerii unor vremuri pentru totdeauna apuse.

Cerințele actuale și de perspectivă impun, iar experiența acumulată în acest domeniu permite, ridicarea la un nivel superior a activității de prevenire, prin mobilizarea tuturor forțelor proprii, colaborarea cu celelalte organizații socialiste și sprijinul permanent al oamenilor muncii.

Înscriindu-se în contextul general al măsurilor de prevenire ce se iau pe linie de partid și de stat, acțiunile de prevenire inițiate de organele Ministerului de Interne trebuie să se desfășoare în mod organizat și continuu. În lumina indicațiilor conducerii de partid și pe baza actelor normative în vigoare, un accent deosebit trebuie să punem pe măsurile de popularizare în rîndul cetățenilor a legilor țării, pe informarea maselor despre diferitele cazuri de infracțiuni, judecarea unor procese la fața locului, în organizații socialiste, comune, cartiere, demascarea activității serviciilor de spionaj străine și a cercurilor reacționare din străinătate, a formelor și metodelor folosite de acestea pentru culegerea de informații și a încercărilor lor de a denigra realitățile din țara noastră.

Consolidarea, lărgirea și diversificarea legăturilor cu masele largi de oameni ai muncii — această condiție indispensabilă pentru a putea îndeplini la înălțimea exigențelor misiunile de răspundere care ne sînt încredințate — trebuie să constituie o preocupare permanentă a întregului nostru aparat. Fiecare ofițer de securitate să caute și să găsească noi forme menite să ducă la extinderea acestor legături, să valorifice cadrul organizatoric și concepțional existent care permite adîncirea relațiilor cu oamenii muncii. În această ordine de idei, avertizările, debaterile publice și adunările pentru prelucrarea legilor reprezintă un cadru organizatoric superior, care trebuie folosit cu pricepere în scopul intensificării activității de propagandă în rîndul populației.

Întreaga activitate a organelor de securitate trebuie să se desfășoare plenar pe coordonatele asigurării cerințelor legalității socialiste.

În munca noastră, asigurarea legalității trebuie să se realizeze, în egală măsură, atât prin preîntâmpinarea oricărui abuz și ilegalitate, cât și prin tragerea la răspundere, conform legii, a tuturor celor ce comit infracțiuni.

În raport cu preocuparea continuă a conducerii partidului și statului pentru perfecționarea legislației, cadrele noastre au obligația de a-și însuși în profunzime conținutul legilor și al celorlalte acte normative, de a desprinde sarcinile și obligațiile ce le revin din ele și de a milita neabătut pentru aplicarea lor în practică.

Asigurarea legalității, înlăturarea oricăror fenomene de subiectivism presupun un înalt discernământ politic și juridic, competență profesională pentru stabilirea adevărului.

Manifestând o preocupare constantă pentru perfecționarea muncii, trebuie să avem în vedere că procesului dialectic de dezvoltare a întregii noastre vieți sociale i se supune și activitatea organelor noastre. Ca atare, sînt necesare măsuri permanente pentru îmbunătățirea formelor de organizare, a metodelor de muncă, a mijloacelor tehnice din dotare.

În condițiile pătrunderii masive a cuceririlor științei și tehnicii contemporane în munca de informații și contrainformații, preocuparea pentru perfecționarea metodelor și mijloacelor noastre de activitate constituie o cerință imperioasă, altfel existînd riscul rămîinerii în urmă. Iată de ce, perfecționarea muncii de securitate trebuie să se afle în centrul atenției tuturor cadrelor, în primul rînd a cadrelor de conducere. În mod deosebit trebuie să se acorde o permanentă atenție perfecționării muncii cu rețeaua informativă, principalul nostru mijloc de activitate. În același scop se impun atenției probleme legate de: îmbunătățirea muncii de concepție, combaterea șablonismului, conservatorismului și a rutinei, promovarea noului, stimularea inițiativelor valoroase și generalizarea experienței înaintate, dezvoltarea spiritului de prevedere și precauție, a capacității de a anticipa cursul evenimentelor, pentru a fi în măsură să acționăm eficient pe baza unor prognoze științific fundamentate. În același timp, trebuie să ținem seamă de necesitatea perfecționării sistemului informațional, a cooperării dintre unități, sporirii operativității în luarea deciziilor, îmbunătățirii controlului și îndrumării.

Pornind de la adevărul incontestabil, potrivit căruia îndeplinirea la un nivel calitativ superior a sarcinilor ce-i revin aparatului de securitate este determinată, în mare măsură, de existența unor cadre cu o temeinică pregătire politico-ideologică, de specialitate și militară, conducerea partidului nostru a luat măsuri permanente în acest domeniu, asigurînd condițiile necesare formării detașamentului de cadre de securitate cu înalte calități moral-politice, profund devotate patriei, poporului și partidului.

Beneficiem în acest sens de orientarea clară pe care ne-o dă Hotărîrea Secretariatului C.C. al P.C.R. din septembrie 1971 — document de excepțională însemnătate pentru activitatea noastră pe linia îmbunătățirii pregătirii cadrelor.

Rezultatele obținute pînă acum în acest domeniu trebuie considerate drept un prim pas, un început bun. Perfecționarea continuă a pregătirii politico-ideologice, de specialitate și militare, ridicarea pe o treaptă superioară a nivelului de cunoștințe, instruirea multilaterală constituie o obligație de prim ordin a întregului personal. Fiecare ofițer, maistru militar, subofițer și angajat civil trebuie să studieze permanent pentru a înțelege profund și a aplica cu fermitate în viață politica partidului, legile statului, în scopul dezvoltării calităților politice, etice și profesionale, al îndeplinirii ireproșabile a sarcinilor de prevenire, descoperire și lichidare a oricăror acțiuni îndreptate împotriva securității statului, ordinii publice, proprietății socialiste și personale, a drepturilor și intereselor legale ale persoanelor.

La baza întregului proces de pregătire a cadrelor trebuie să stea cunoașterea temeinică a documentelor de partid, a legilor țării, ordinelor comandantului nostru suprem, regulamentelor militare, a ordinelor și instrucțiunilor de muncă.

Efectul întregii activități de pregătire trebuie să fie ridicarea calității îndeplinirii sarcinilor, perfecționarea stilului de muncă, întărirea ordinii și disciplinei, o comportare ireproșabilă a cadrelor noastre în toate împrejurările — în serviciu, familie și societate — ca activiști politici și de stat care înfăptuiesc principiile etice ale partidului, care trăiesc și muncesc în chip comunist.

★

Alături de întregul nostru popor, personalul Ministerului de Interne este angajat în frontul unit al luptei pentru transpunerea în viață a programului partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

Toate cadrele noastre sînt ferm hotărîte ca în anul 1973 — an decisiv pentru realizarea actualului cincinal înainte de termen — să muncească neobosit pentru transpunerea în viață a sarcinilor trasate de partid, acționînd în conformitate cu cerințele legilor, desfășurînd o activitate tot mai eficientă în spiritul adevărului, al echității și dreptății. Numai astfel ne vom face datoria față de popor și patrie, față de partid.

Avem o orientare politică clară, un cadru legal perfecționat. Ne bucurăm de sprijinul nemărginit al maselor largi de oameni ai muncii. Avem un aparat cu o bogată experiență, oameni căliți în practica muncii, care dovedesc mai multă cutezanță în gîndire și acțiune. Cadrele noastre sînt devotate trup și suflet cauzei partidului, poporului, patriei. Dispunem de mijloace tehnice perfecționate, de o bază materială corespunzătoare. Toate acestea reprezintă garanția că sub conducerea partidului, a comandantului nostru suprem — tovarășul Nicolae Ceaușescu — organele de securitate își vor îndeplini și în viitor cu cinste sarcinile și misiunile încredințate.

MOMENTE DIN LUPTA MASELOR POPULARE CONDUSE DE P. C. R. ÎMPOTRIVA REACȚIUNII ȘI PENTRU ÎNFĂPTUIREA ACTULUI ISTORIC DE LA 30 DECEMBRIE 1947. CONTRIBUȚIA COMUNIȘTILOR DIN ORGANELE MINISTERULUI DE INTERNE

Perioada cuprinsă între 23 August 1944 și 30 Decembrie 1947 constituie, în istoria poporului nostru, o perioadă de luptă intensă a forțelor democratice și patriotice conduse de Partidul Comunist Român pentru îndeplinirea sarcinilor primei etape a revoluției populare și pregătirea condițiilor trecerii la socialism, pentru îndeplinirea acțiunilor complotiste ale reacțiunii, care viza să împiedice cucerirea puterii politice de către mase și să răstoarne guvernul democratic prezidat de Dr. Petru Groza.

În această luptă clocotitoare, rolul hotărâtor l-au avut acțiunile maselor populare în frunte cu clasa muncitoare, elaborarea de către P.C.R. a unei linii strategice și tactice juste, stăpânirea de către partid a tuturor formelor și metodelor de luptă. Integrându-se acestei lupte, organele Mi-

nisterului de Interne au contribuit, după 6 Martie 1945, la descoperirea și anihilarea încercărilor forțelor politice reacționare interne de a se coaliza, cu sprijinul reacțiunii internaționale, în jurul monarhiei, în vederea frînării procesului revoluționar din țara noastră.

După victoria insurecției armate, monarhia a devenit curînd centrul principal de raliere a forțelor reacțiunii interne și externe care încercau cu îndrjire să stăvilească lupta revoluționară a poporului pentru transformări democratice.

Atît timp cît în fruntea Ministerului de Interne s-au aflat elemente ale reacțiunii, organele de siguranță, poliție și jandarmerie au încercat să lovească puternic în partidul comunist și în clasa muncitoare.

În ciuda măsurilor represive ale

reacțiunii, lupta revoluționară a maselor populare a luat o amploare și o intensitate fără precedent.

Sub conducerea P.C.R., masele populare au continuat să ia cu asalt primăriile și prefecturile și să pună în fruntea acestora pe proprii lor reprezentanți, confiscau și împărțeau pămînturile moșierești, zădărniceau măsurile anticomuniste luate de majoritatea reacționară din guvern. Se cereau măsuri energice pentru înlăturarea din cadrul poliției, siguranței și jandarmeriei a criminalilor de război, a elementelor fasciste notorii și a celor care desfășuraseră activitate intensă împotriva clasei muncitoare, a comuniștilor și a militanților antifasciști. În adunări populare, în cadrul organizațiilor de partid a fost înfierată acțiunea represivă a organelor polițienești, demascîndu-se activitatea unor cadre conducătoare din aceste organe, care erau puse în slujba reacțiunii.

Numirea la 4 noiembrie 1944 a reprezentantului P.C.R., ca ministru secretar de stat în Ministerul de Interne, a contribuit la cunoașterea și deșchiderea la timp a unor manevre ale reacțiunii. Reacțiunea, în frunte cu regele, urmîrea ca prin guvernul prezidat de N. Rădescu, instaurat la 6 decembrie 1944, „să facă o încercare de a duce pe comuniști la o politică de cumîntenie, iar dacă nu va reuși, să pornească la luptă deschisă contra comuniștilor”¹⁾.

Din ordinul lui Rădescu au fost numiți în fruntea organelor teritoriale ale Ministerului de Interne elemente cunoscute în trecut cu activitate anticomunistă și antimuncitorească, pentru a frîna lupta forțelor politice organizate în F.N.D., constituit la 12 octombrie 1944. Sub oblăduirea organelor de poliție și de siguranță, a fost pus la cale, la București, un act de agresiune împotriva vice-

președintelui Consiliului de Miniștri, Dr. Petru Groza.

Față de ordinul provocator dat de Rădescu, la 11 februarie 1945, ca armata să deschidă foc în cazul cînd comuniștii vor mai organiza demonstrații pentru cucerirea prefecturilor și primăriilor, regele a declarat că este „extrem de mulțumit de generalul Rădescu” și „hotărît să-l sprijine”²⁾. Încurajat de această declarație, Rădescu, în ședința Consiliului de Miniștri din 16 februarie 1945, și-a dezvăluit intențiile sale de a dezlănțui războiul civil, arătînd că „dacă este nevoie să ajungem la război civil, îl vom face, domnilor, oricare ar fi rezultatul”. A doua zi, Rădescu transmitea ordine telegrafice unităților de jandarmi, să reprime mișcările revoluționare ale maselor, iar la 19 februarie 1945, regele, pentru a slăbi pozițiile Partidului Comunist Român în guvern, a semnat Decretul de demitere din funcțiile lor a celor trei subsecretari de stat de la interne, dintre care unul era reprezentant al P.C.R.

Pe baza dispozițiilor P.C.R., reprezentantul partidului care funcționa ca subsecretar de stat la Ministerul de Interne a refuzat să părăsească postul și a adresat organelor în subordine o circulară prin care le cerea să continue a executa ordinele sale.

Acțiunile reacțiunii interne, în frunte cu regele Mihai, menite a dezlănțui războiul civil, au culminat cu provocarea făcută asupra demonstrației pregătite de F.N.D. la 24 februarie 1945 la București. În această zi, masele populare au desfășurat o acțiune deosebit de viguroasă pentru doborî-

¹⁾ Arhiva Centrală a C.C. al P.C.R., fondul nr. 104, dos. nr. 9.158, fila 68.

²⁾ Ibidem, fondul nr. 104, dos. nr. 9.158, fila 81.

rea lui Rădescu și instaurarea unui guvern democrat. Sub lozinca „Jos Rădescu, vrem guvern F.N.D.!” peste 600 000 de oameni din Capitală și alte sute de mii în principalele orașe din țară au participat la demonstrațiile și intrunirile ce au avut loc. La indicația P.C.R., oamenii muncii au adoptat la aceste intruniri moțiuni și telegrame către rege, prin care îi cereau instaurarea unui guvern F.N.D. Pentru a intimida masele, elementele reacționare din jandarmerie, poliție și armată au deschis, din palatul regal și din clădirea Ministerului de Interne, focul asupra oamenilor muncii care demonstra-

rau. În fața impresionantă ridicări populare, a hotărârii și combativității maselor, regele și cercurile palatului au fost obligate să cedeze. La 6 Martie 1945 s-a instaurat guvernul democratic prezidat de Dr. Petru Groza.

Prin trecerea puterii, la 6 Martie 1945, în miinile muncitorimii și țărănimii, forțele revoluționare conduse de P.C.R. puneau în totalitate stăpânire pe conducerea Ministerului de Interne, astfel că organele de poliție, siguranță și jandarmerie vor îndeplini în anii ce vor urma un rol pozitiv în apărarea și consolidarea guvernului democratic prezidat de Dr. Petru Groza, în anihilarea încercărilor reacțiunii de a se coaliza în jurul regelui.

Menținând vechea structură a organelor Ministerului de Interne, guvernul de largă concentrare democratică în frunte cu Dr. Petru Groza a trecut, imediat după 6 Martie 1945, la democratizarea și a organelor represive, prin înlăturarea elementelor reacționare, schimbarea compoziției de clasă și a conținutului activității lor. La conducerea Ministerului de Interne, în fruntea Direcției Generale a Poliției și Siguranței, a Prefecturii Poli-

ției Capitalei, a Inspectoratului General al Jandarmeriei și a organelor teritoriale ale acestora au fost trimiși activiști comuniști, militanți antifasciști și alte cadre democratice și patriotice. Serviciul Special de Informații a fost trecut în subordinea președinției Consiliului de Miniștri, de îndrumarea și controlul activității sale răspunzând tovarășul Emil Bodnăraș, secretar general al Consiliului de Miniștri.

Au fost înlăturate din acest aparat, începând de sus în jos, elementele ostile regimului democrat popular, criminalii de război, elementele fasciste și hitleriste, cele compromise printr-o intensă activitate dușmănoasă la adresa mișcării muncitorești și general-democratice, elementele cu o slabă pregătire profesională ori corupte. Acestea au fost înlocuite cu cadre corespunzătoare, profund atașate regimului, muncitori, țărani săraci, intelectuali și funcționari cinstiți. Mii de comuniști și de uteciști, precum și elemente democratice ale partidelor și organizațiilor politice componente ale F.N.D. au intrat în rândurile poliției, siguranței și jandarmeriei.

Numai în cadrul Direcției Generale a Poliției și a unităților subordonate acesteia, din totalul de 7 815 ofițeri de poliție, agenți și gardieni publici, existenți în vara anului 1945, 4 723 erau cadre noi. Ponderea o dețineau ofițerii de poliție care reprezentau 64% din totalul personalului.¹⁾

Comuniștii și uteciștii, plini de elan revoluționar, învățând din experiența cadrelor vechi rămase încă în aparat, au imprimat un nou conținut activi-

¹⁾ Arhivele Securității Statului, fond documentar, dos. nr. 18, fila 113.

tății organelor de ordine și de informații ale Ministerului de Interne. Astfel „aparatul represiv vechi a fost subordonat apărării cuceririlor revoluției, având ascuțișul îndreptat împotriva activității elementelor reacționare”.¹⁾ Această orientare a fost posibilă datorită caracterului creator al politicii Partidului Comunist Român, a măsurilor juste inițiate de guvernul Dr. Petru Groza, a priceperii și elanului comuniștilor care au activat în aceste organe și a ridicării vigilenței revoluționare a maselor populare.

„Poliția democratică în slujba popoului — se arăta în Ordinul Direcției Generale a Direcției Poliției de Siguranță din 19 octombrie 1945 — va ști să păzească cu toată hotărârea regimul democratic, lovind cu toată energia și fără cruțare orice încercare de tulburare a ordinii democratice, de oriunde ar veni”.²⁾

Schimbări esențiale s-au produs și în activitatea Serviciului Special de Informații și a Secției a II-a a Mare-lui Stat Major al Armatei.

Paralel cu aceste măsuri de ordin organizatoric, Partidul Comunist Român și guvernul Dr. Petru Groza au așezat activitatea organelor informativ-polițienești pe baza unor metode științifice de documentare a activității dușmănoase, pe baza principiului respectării legilor țării. „Organele de presiune — se arăta la Consfătuirea cu activul C.C. al P.C.R. din 9 martie 1945 — nu au nevoie să recurgă la metode de constrângere fizică, deoarece, existind material probator evident, arestatul nu poate să-și nege vinovăția. În fața instanțelor judecătorești rolul hotărâtor revine probelor materiale”. În Ordinul circular nr. 24 800 din 1945, ministrul de interne sublinia că „întreaga activitate represivă a poliției și jandarme-

riei se va desfășura pe linia strictă a legalității”.³⁾

Partidul a desfășurat o intensă muncă de educare și instruire a aparatului represiv, de formare a unei atitudini civilizate față de populație și de combatere severă a abuzurilor și ilegalităților.

Depunând eforturi stăruitoare pentru schimbarea metodelor folosite în activitatea siguranței, poliției și jandarmeriei, Partidul Comunist Român le-a orientat în sensul de a pune accentul pe latura preventivă a muncii informative, a descoperirii și preîntâmpinării la timp a uneltirilor reacțiunii interne și internaționale, și le-a atenționat să dea dovadă de vigilență, în scopul de a evita provocările acelor elemente ostile din țară.

Pentru prima dată în istoria acestor organe, activitatea lor s-a sprijinit pe masele populare, care le-au furnizat informații valoroase despre uneltirile reacțiunii și le-au ajutat în lichidarea bandelor subversive și teroriste.

Activitatea aparatului informativ-polițienesc din România în acea perioadă, pe linia urmării acțiunilor reacțiunii interne în frunte cu regele Mihai, s-a desfășurat în condiții deosebit de grele și în funcție de o serie de particularități.

Poziția regelui în evenimentele de la 23 August 1944, cât și faptul că el era șeful statului, comandantul suprem al forțelor armate făcea ca el să se bucure de o anumită influență în rândurile unor categorii sociale și mai ales în rândul unor cadre ale or-

¹⁾ Ion Stănescu: „În slujba apărării valorilor fundamentale ale socialismului”. Supliment al publicației „Securitatea”, 1971, pag. 17.

²⁾ Buletinul Direcției Generale a Poliției, nr. 3974 din 19.X.1945/5

³⁾ Ibidem.

ganelor de poliție, siguranță, jandarmerie și de informații militare, care continuau să activeze și după 6 Martie 1945.

Pentru contracararea acțiunilor organelor informativ-polițienești din subordinea guvernului democratic Dr. Petru Groza, regele Mihai își crease în anii 1945—1947 un organ propriu de informații, Serviciul Secret al palatului, condus mai întâi de fostul inspector de poliție Paul Dobrescu, iar apoi trecut sub controlul direct al mareșalului palatului, Dimitrie Negel.¹⁾

Pe de altă parte, elementele îndepărtate din aparatul represiv s-au dat la acțiuni ostile guvernului democratic, căutând să culeagă de la unele cadre rămase încă în Ministerul de Interne informații despre măsurile guvernului.

Chiar în conducerea aparatului teritorial al organelor de poliție, siguranță și jandarmerie, comuniștii s-au lovit de împotrivirea dîră a unor comisari, inspectori generali de poliție și de siguranță, care au sabotat ordinele conducerii Ministerului de Interne, au dezvoltat reacțiunii acțiunile pregătite și organizate de comuniști.

După 23 August 1944, „partidele național-tărănesc și liberal — așa cum arată tovarășul Nicolae Ceaușescu — se opun cu înverșunare dezvoltării țării pe calea reformelor sociale”.²⁾ Liderii partidelor „istorice”, I. Maniu și C.I.C. Brătianu stabilesc o linie de conduită comună, de a se ralia în jurul regelui Mihai, pentru a determina căderea guvernului democratic prezidat de Dr. Petru Groza.

La 20 august 1945, regele, după o intensă activitate de stringere în jurul său a celor mai reacționare și agresive elemente, inclusiv a legionarilor și a grupărilor teroriste subversive, a

cerut guvernului Dr. Petru Groza să demisioneze. După ce a înaintat celor trei mari puteri scrisori prin care le solicita ajutorul pentru înlăturarea guvernului, regele a rupt toate relațiile cu acesta, refuzînd să semneze legile și decretele guvernului, pentru a le da caracterul de acte neconstituționale.

În timpul așa-zisei greve regale din perioada august 1945 — ianuarie 1946, Serviciul Special de Informații și organele de siguranță au urmărit informativ, pas cu pas acțiunile, planurile și manevrele reacțiunii pentru răsturnarea guvernului democratic Dr. Petru Groza. Culese din mai multe surse — casa regală, partide istorice, militari etc. — informațiile erau confruntate, trăgîndu-se anumite concluzii care au fost raportate guvernului Dr. Petru Groza. Pe baza acestora, guvernul și-a putut stabili linia strategică și tactică. Una din concluziile la care au ajuns organele informative era că în tabăra reacțiunii nu există unitate. Regele Mihai, spre deosebire de Maniu și Brătianu, bătea în retragere, dorind să restabilească legătura cu guvernul democratic, în vederea realizării unui compromis.

În rîndurile P.N.Ț. și P.N.L. se manifestau disensiuni puternice, mase numeroase de membri și lideri marcanti, ca doctorul N. Lupu, criticau rolul jucat de Partidul Național Tărănesc în timpul grevei regale. Cu prilejul consultării de către rege în această perioadă, doctorul N. Lupu l-a sfătuit să nu încerce să formeze un guvern „decît cu întregul asentiment al partidului comunist, deoarece un guvern

1) Arhivele Securității Statului, fond doc. dos. nr. 1321, vol. I, f. 22—24.

2) Nicolae Ceaușescu: „România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste”, vol. I, Ed. politică 1968, pag. 382—383.

care nu ar fi avut sprijinul partidului comunist nu este sortit viabilității”.¹⁾ În semn de opoziție față de linia agresivă impusă Partidului Național Tărănesc de către I. Maniu, dr. N. Lupu se retrage din acest partid, înființînd în ianuarie 1946 Partidul Tărănesc Democrat.

Cercurile reacționare din partidele „istorice”, văzînd că tactica presiunilor diplomatice și a sabotajului regal nu dă rezultate, au pus la cale noi acțiuni criminale împotriva guvernului democratic. În acest scop, s-au activizat legăturile dintre liderii reacționari ai partidelor „istorice” și diferitele grupări reacționare, organizații subversive, legionari. „Am asistat — declară în 1948 acuzatul legionar Gh. Manu — la întrevvedere a lui Petrașcu cu Penescu aproape imediat după izbucnirea crizei constituționale din august 1945. S-a vorbit de colaborarea elementelor legionare la o manifestație de stradă organizată de partidele „istorice”.²⁾

În dimineața zilei de 8 noiembrie 1945, elementele reacționare din P.N.Ț. și P.N.L. au organizat în Capitală o demonstrație monarhistă, antrenînd cu acest prilej pe legionari, pe unele elemente huliganice etc. Scopul acestei demonstrații monarhiste era de a atrage represiunea organelor de poliție, siguranță și jandarmerie, pentru a dovedi S.U.A. și Marii Britanii — ai căror atașați militari și cadre ale serviciilor de spionaj se aflau în mijlocul demonstrațiilor — că „în România ar exista o cruntă teroare pe care se sprijină guvernul prezidat de Dr. Petru Groza” și pentru a determina astfel o intervenție nemijlocită a puterilor imperialiste în treburile interne ale României.

Acțiunile huliganice, fasciste ale reacțiunii au primit o ripostă zdrobitoare din partea maselor largi. La chemarea P.C.R. și a Confederației

generale a muncii, masele de oameni ai muncii au ieșit în stradă și au pus pe fugă bandele de huligani, restabilind ordinea deplină. În cursul luptei au căzut eroic 14 muncitori, iar alți 74 au fost răniți.

Organele de informații și de ordine au informat însă din timp guvernul democratic asupra pregătirilor făcute de reacțiune, despre obiectivele urmărite prin demonstrație.

„Pregătite încă de la sfîrșitul lunii trecute pentru această manifestație, partidele „istorice” — se arăta în Buletinul întocmit de Serviciul Special de Informații la 10 noiembrie 1945 — nu au cruțat nimic, nu s-au dat în lături de la nimic și nu s-au sfiit de nimic pentru a face din ea, sub falsa aparență a unei manifestații patriotice și monarhice, o încercare de rebeliune, în care, antrenînd masa amorfă a străzii și elementele legionare, să poată zguduî autoritatea și prestigiul guvernului”.³⁾

În timpul acestei acțiuni complotiste, reacțiunea urmărea să incite din nou pe rege împotriva guvernului democratic.

Pe măsură ce se reliefa caracterul complotist al manifestației, organele Ministerului de Interne au trecut la reținerea celor mai agresive elemente ale reacțiunii, la urmărirea acțiunilor huliganilor, la identificarea conducătorilor lor, filîndu-i pînă la stabilirea domiciliului, a locului de muncă și a legăturilor acestora. În secret, au fost fotografiate unele acte de agresiune ale huliganilor și participarea atașăților militari ai S.U.A. și Marii Bri-

1) Arhivele Securității Statului, dos. nr. 3273, vol. 5, fila 261.

2) Procesul grupului de complotiști, spioni și sabotori. Ed. de stat, 1948, pag. 102.

3) Biblioteca C.I.D., nr. de înreg. 1/2—301, Buletinul: „Încercarea de rebeliune de la 8 noiembrie 1945” fila 1.

tanii la această demonstrație. În acest fel au fost puse la dispoziția guvernului Dr. Petru Groza importante documente, care i-au servit la demascarea, în fața opiniei publice din țară și din străinătate, a crimelor săvârșite de reacțiune și a amestecului brutal în treburile interne ale României a imperialismului anglo-american, în scopul răsturnării regimului democratic.

Masele populare conduse de P.C.R. au fost factorul hotărâtor care a zdrobit acțiunea complotistă a reacțiunii. Indignate de provocarea reacțiunii și de crimele săvârșite, în întreaga țară a urmat un uriaș val de adunări de protest. Numai în București, la o asemenea adunare au participat peste 750 000 de oameni ai muncii, care și-au exprimat adeziunea totală față de guvernul Dr. Petru Groza.

Din teama ca țara să nu se lipsească de așa-numitul „factor constituțional”, regele a fost obligat, în ianuarie 1946, să reia legăturile cu guvernul, care, la scurt timp după aceasta, a fost recunoscut de S.U.A. și Anglia.

În cursul anului 1946, monarhia și partidele „istorice” și-au dat seama că alegerile urmau să fie hotărâtoare pentru soarta lor, și au încercat prin toate mijloacele de care dispuneau să împiedice concentrarea tuturor forțelor democratice în B.P.D., iar apoi să asigure victoria în alegeri a reacțiunii. În acest scop, prin intermediul lui D. Negel și M. Ioanițiu, regele a dus tratative cu Titel Petrescu, în scopul de a desprinde în alegeri Partidul Social Democrat de P.C.R. și a-l determina să meargă alături de reacțiune.

Bine informate, organele de siguranță, jandarmerie și poliție au reușit să descopere și să lichideze în preajma alegerilor din noiembrie 1946 o serie de grupări subversive și teroriste. Până la descoperirea lor, aceste organizații au întreprins nume-

roase acțiuni teroriste împotriva forțelor democratice și a Partidului Comunist Român.

Prăbușirea încercărilor regelui de a sparge Frontul Unic Muncitoresc prin atragerea P.S.D. și de a împiedica crearea B.P.D. a produs în cercurile palatului „o serioasă îngrijorare”¹⁾. Aceasta s-a amplificat în urma organizării de către guvernul Dr. Petru Groza a procesului principalilor criminali de război în frunte cu I. Antonescu. Judecarea și condamnarea acestora au slăbit pozițiile monarhiei, în sensul că unii dintre membrii camarilei au fost demascați ca sprijinitori ai regimului fascist. D. Negel, mareșalul curții regale, a fost nevoit să demisioneze din postul său, ceea ce a adâncit deruta în rindurile camarilei regale.

În timpul alegerilor parlamentare din 1946, intensificându-se munca informativă, S.S.I. și organele de informații ale Ministerului de Interne au sesizat la timp guvernul despre intențiile reacțiunii și au asigurat paza și ordinea, precum și buna desfășurare a alegerilor, în circumscripțiile electorale. Au existat însă și cazuri când unele cadre ale poliției, siguranței și jandarmeriei s-au pus în slujba reacțiunii, sabotând îndeplinirea ordinelor conducerii ministerului.

Victoria forțelor democratice, în frunte cu clasa muncitoare, în alegerile generale din noiembrie 1946, a demonstrat că guvernul prezidat de Dr. Petru Groza este expresia voinței maselor populare și în același timp a reprezentat o înfrângere zdrobitoare a partidelor „istorice” reacționare.

Îngrijorată de victoria forțelor democratice în alegeri, reacțiunea a în-

¹⁾ Arhiva Ministerului de Interne, dos. nr. 24, filele 98—99.

cercat să determine pe rege să facă din nou caz de prerogativele sale pentru a împiedica întrunirea parlamentului. I. Maniu și Brătianu îl sfătuiau pe rege să nu dea mesajul de deschidere a parlamentului sau cel puțin să nu-l deschidă personal. „Toți liderii opoziției, aproape fără excepție, îl avertizau pe rege să nu deschidă parlamentul. Dar eșuarea grevei a fost o învățătură amară pentru el...”¹⁾ În aceste condiții, regele Mihai a fost nevoit să participe la deschiderea lucrărilor Adunării deputaților și să rostească mesajul obișnuit.

Întreaga acțiune complotist-teroristă a reacțiunii a culminat prin încercarea P.N.Ț.-Maniu de a dezlănțui o lovitură armată, în aprilie 1947, cu sprijinul S.U.A., în vederea răsturnării regimului democrat-popular. Acțiunea s-a năruit însă din fașă.

Organele informative ale Ministerului de Interne și S.S.I. au încadrat în anii 1945—1947 cu o rețea informativă de valoare casa regală, cercurile palatului și legăturile regelui, urmărind pas cu pas toate mișcările și planurile pe care le pune la cale reacțiunea de la palat. Prin rețeaua informativă infiltrată în anturajul regelui Mihai a fost documentată activitatea Serviciului Secret de informații al palatului, au fost identificate elemente de bază, precum și sursele de informare.²⁾

Informativ s-a putut stabili că regele Mihai, dorind să-și mențină tronul, nu împărtășea întru totul părerile lui I. Maniu, de a se trece la noi acte agresive împotriva guvernului Dr. Petru Groza. S-a putut, de asemenea, stabili că, în cazul în care guvernul ar fi trecut la măsuri represive împotriva P.N.Ț. pentru activitatea lor complotistă, regele nu ar fi intervenit hotărât în favoarea lui I. Maniu, având în vedere și comportarea acestuia față de regele Carol al II-lea.

Eșuând în toate acțiunile lor complotiste îndreptate împotriva guvernului democratic prezidat de Dr. Petru Groza, forțele reacționare conduse de I. Maniu hotărâsc organizarea scoaterii din țară, cu ajutorul misiunilor militare ale S.U.A. și Marii Britanii, a principalelor elemente conducătoare ale P.N.Ț. în frunte cu I. Mihalache, pentru a organiza în străinătate un „guvern provizoriu” și a întări „mișcarea de rezistență națională” împotriva regimului democratic din România.

Înștiințate la timp prin rețeaua informativă despre aceste intenții, organele Ministerului de Interne trec, la 14 iulie 1947, la arestarea unor căpetenii ale P.N.Ț. în frunte cu Ion Mihalache în timp ce acestea se pregăteau să fugă de pe aeroportul de la Tămădău în străinătate. Această acțiune este cunoscută sub numele de „fuga de la Tămădău” și a însemnat falimentul P.N.Ț.

Având informații sigure, guvernul Dr. Petru Groza își fixează ca obiectiv imediat tragerea la răspundere penală pentru activitatea complotistă a grupării P.N.Ț. condusă de I. Maniu și de I. Mihalache în toamna anului 1947.

Cu prilejul procesului intentat de justiție foștilor conducători ai P.N.Ț., organele Ministerului de Interne și S.S.I. au documentat pe larg activitatea complotist-teroristă și de trădare a principalelor căpetenii național-țărăniști, precum și amestecul în treburile interne ale țării, a marilor puteri imperialiste.

Dizolvarea P.N.Ț. și condamnarea principalilor lideri în frunte cu Maniu și Mihalache au însemnat o grea lovi-

¹⁾ Arthur Gould Lee: „Crown against Sickle” pag. 146.

²⁾ Arhivele Securității Statului, fond documentar, dos. nr. 1321, vol. nr. 1, filele 22—24.

tură dată reacțiunii interne și internaționale.

Prin îndepărtarea din guvern a grupării liberale conduse de Gh. Tătăărăscu în noiembrie 1947, guvernul democratic Dr. Petru Groza a căpătat, în totalitate, în componența sa un caracter muncitoresc-tărănesc. Îndepărtarea lui Tătăărăscu din guvern a marcat ultimul act al luptei pentru izolarea monarhiei și a deschis drum liber de doborâre a acesteia.

Ținând seama de raportul de forțe nou creat, Partidul Comunist Român și guvernul democrat au luat o serie de măsuri menite să asigure înlăturarea monarhiei pe cale pașnică. În cadrul planului de realizare a acestui act, sarcini importante au revenit organelor Ministerului de Interne, care trebuiau să asigure la timp securitatea instituțiilor, întreprinderilor, demnitarilor și fruntașilor politici. Unități ale Ministerului de Interne au preluat sub pază punctele strategice din Capitală și din provincie, telefoanele, radiodifuziunea, precum și o serie de lucrări importante, în cooperare cu unități militare. Prin rețeaua informativă a fost urmărită starea de spirit și mișcările de la palat. Organele Ministerului de Interne au luat măsuri de izolare a palatului regal, de tăiere a legăturilor telefonice, de înlocuire a gărzilor. Mii de cadre ale S.S.I., organelor de poliție, siguranță și jandarmerie au fost considerate în misiune în istorica zi de 30 Decembrie 1947. Ele au asigurat paza și securitatea demonstrației oamenilor muncii, întruniți pentru a saluta proclamarea Republicii, și au fost gata să intervină cu prețul vieții pentru a zdrobi orice încercare din partea reacțiunii de a recurge la forță în sprijinul monarhiei. Demn de relevat este spiritul de combativitate și de vigi-

lență de care au dat dovadă comuniștii și uteciștii din organele Ministerului de Interne în înlăturarea acestui act istoric, modul cum au asigurat și păstrat secretul muncii în timpul executării misiunilor ordonate de către partid.

Chiar în noaptea de 30 Decembrie 1947 și în zilele următoare, organele Ministerului de Interne au sprijinit delegațiile de muncitori care au preluat moșiile, domeniile și alte bunuri aparținând curții regale. Organele Ministerului de Interne au supravegheat cu prilejul împachetării de către rege a bunurilor admise de guvern, ca să nu se scoată din țară valori și documente istorice. De asemenea, guvernul Dr. Petru Groza a fost informat asupra poziției unor cercuri politice, a atitudinii unor ziare și posturi de radio, în legătură cu actul de la 30 Decembrie 1947.

Prin lupta maselor populare conduse de către P.C.R., la 30 Decembrie 1947 s-a pus capăt pentru totdeauna regimului monarhic și a fost proclamată Republica. Din acest moment, s-a trecut la cea de-a doua etapă a revoluției populare, la edificarea socialismului pe pământul României.

În această luptă grea, în care s-au dat numeroase jertfe, comuniștii și uteciștii din organele Ministerului de Interne și ale S.S.I., încadrându-se în lupta generală a maselor populare, și-au adus o contribuție de seamă la înlăturarea liniei generale a politicii Partidului Comunist Român, la izolarea și zdrobirea forțelor reacționare, la realizarea transformărilor revoluționare din această epocă istorică și la pregătirea condițiilor trecerii nemijlocite la socialism.

Maior GELU URECHE
Căpitan VASILE BOBOCESCU

CUM PROMOVAȚI NOUL ÎN MUNCĂ ?

Pe tema promovării noului în muncă, redacția publicației „Securitatea” a organizat, la sediul Inspectoratului județean Bacău al Ministerului de Interne, o „masă rotundă”.

Au participat tovarășii: general-maior Radu Dumitru, șeful Inspectoratului județean Bacău; colonel Ionescu Dumitru, șeful Inspectoratului județean Iași; colonel Zagoneanu Gheorghe, șeful Inspectoratului județean Galați; locotenent-colonel Stoica Petrică, șeful Inspectoratului județean Vrancea; maior Hotnog Paraschiv, adjunct al șefului Inspectoratului județean Vaslui și șef al securității.

În cele ce urmează redăm problemele mai importante rezultate din răspunsurile participanților la întrebările redacției.

1. Ce măsuri concrete ați întreprins în unitățile dv., în lumina documentelor de partid și a ordinelor conducerii ministerului, pentru dezvoltarea climatului propice promovării noului?

În răspunsurile la această întrebare toți participanții au subliniat că studierea și dezbaterile în organizațiile de partid a documentelor Conferinței Naționale a partidului, expunerea tovarășului ministru Ion Stănescu cu privire la „Lupta dintre nou și vechi în condițiile socialismului”, expunerile ținute în fața cadrelor din inspectorate de către primii secretari sau secretarii comitetelor județene de partid, dezbaterile organizate în cadrul unităților, pe colective de muncă, asupra modului cum să acționeze pentru a asigura traducerea în viață, în condițiile specifice ale fiecărui inspectorat și compartiment de activitate, a planurilor

de măsuri elaborate de conducerea ministerului, dezbateră Decretului nr. 130/1972, precum și a măsurilor ordonate de conducerea ministerului pentru perfecționarea formelor și a metodelor de muncă, toate acestea au determinat o puternică dezvoltare a climatului necesar pentru promovarea noului în întreaga activitate a inspectoratelor județene.

Menționând că promovarea noului în muncă este în atenția conducerii inspectoratelor și organizațiilor de partid, participanții la discuții au mai evidențiat și următoarele aspecte :

Tov. general-maior RADU D. : Nu cu mult timp în urmă am citit lucrarea „Știința conducerii politice a societății socialiste”¹⁾ din care am reținut că a conduce în mod științific înseamnă, printre altele, a manifesta constant receptivitate față de nou, cutezanță în adoptarea acelor măsuri care răspund cel mai bine noilor condiții. În fond ce presupune aceasta? Presupune a descoperi la timp noul și a-i deschide calea, a organiza și dirija procesul afirmării sale depline, împotriva rezistenței vechiului.

Având ca bază sarcinile trasate de Conferința Națională a Partidului Comunist Român din 19—21 iulie 1972 și indicațiile date de conducerea Ministerului de Interne privind promovarea noului în muncă, ofițerii din Inspectoratul județean Bacău au dezbătut și propus unele măsuri referitoare la îmbunătățirea metodelor și mijloacelor folosite în munca de securitate, în special în scopul prevenirii, al sporirii eficacității întregii munci pe toate liniile activității inspectoratului. Voi da câteva exemple :

Analizând situația operativă din sectoarele vulnerabile ale unor obiective din mediul rural, Serviciul II a propus ca o parte dintre colaboratorii recrutați în aceste sectoare să fie predați în legătura posturilor de miliție, care să execute supravegherea informativă generală de securitate. Considerând întemeiată această propunere, am aprobat să se procedeze în acest mod la microhidrocentrale, la D.G.R.S. și U.E.I.L.

Pentru îmbunătățirea muncii de investigații în mediul urban, mai multe cadre au venit cu sugestii interesante în vederea reorganizării acestui sector. Pentru început, vom antrena în această activitate și pe ofițerii de miliție sectoriști.

Pe linia compartimentului VI, s-a propus reorganizarea activității în afara sediului unității. În acest mod va spori eficiența muncii și se vor elimina unele dificultăți de transport, conspirativitate și predare a materialelor.

Aș vrea să subliniez, că măsurile pe care le hotărîm în calitate de comandanți trebuie să vizeze stimularea creativității, inițiativei și responsabilității la toate cadrele din subordine.

Tov. colonel GEAGLĂ I. : Aveți o evidență a propunerilor novatoare făcute de ofițerii din unitatea dumneavoastră?

Tov. general-maior RADU D. : Nu, nu avem o astfel de evidență.

¹⁾ Ion Mitran, Alexandru Golianu — Știința conducerii politice a societății socialiste, Editura politică, București — 1972.

deși personal cred că ar fi foarte utilă, pentru a putea urmări îndeaproape aplicarea lor în viață. Mai mult, o asemenea evidență ar fi util să fie organizată și pe plan central, pentru a se putea coordona eforturile ofițerilor din toate unitățile.

Tov. colonel IONESCU D. : Împărtășesc punctul de vedere al tov. general-maior Radu, privind necesitatea de a se ține evidența propunerilor novatoare, atât pe plan local cât și pe plan central. În organizarea ei ne-am putea inspira de la o serie de întreprinderi și instituții civile, care au compartimente specializate și o îndelungată experiență.

Și la noi preocuparea lucrătorilor, a cadrelor cu munci de răspundere pentru promovarea noului este mereu prezentă, tot mai accentuată și mobilizatoare, atât în ce privește noul în gândire, în analiză și luarea hotărîrii, cât și în modul de acțiune, în calculul eficienței. Este necesar să milităm însă cu mai multă perseverență pentru ca ofițerii cu munci de răspundere — la toate nivelurile — începînd cu conducerea inspectoratului, să fie mai fermi în introducerea noului în muncă, mai angajați în lucrarea unor cazuri concrete și să fie exemple personale, prin forța de convingere a rezultatelor pozitive.

Insistăm în permanență pentru așezarea pe baze trainice — concepțional și faptic — a muncii informative la lucrătorii de miliție. Avem în atenția noastră intensificarea continuă a caracterului ofensiv și preventiv al muncii de securitate și miliție ; aplicarea în raport de importanță și specificul fiecărui caz în lucru a tuturor măsurilor ce se impun, pentru o conlucrare intensă între ofițerii de securitate și miliție, în vederea soluționării rapide și complete a o serie de cazuri, cum ar fi „Infidelul”, „Inocenta”, sau dosarele cu autori necunoscuți.

O atenție sporită am acordat participării ofițerilor noștri la o serie de activități științifice organizate în Iași, pe teme ce prezintă importanță și pentru munca noastră. Amintesc în acest sens, participarea la o sesiune științifică privind activitatea educativă în rîndul tinerețului, din care am desprins învățăminte prețioase.

De asemenea, ne-am apropiat pe unii oameni de știință care ne ajută în rezolvarea unor probleme, mai ales de natură tehnică.

Tov. colonel GEAGLĂ I. : Aveți rezultate bune în clarificarea cazurilor cu autori necunoscuți. V-ați gîndit la o modalitate de generalizare a experienței dv. pozitive pe această linie?

Tov. colonel IONESCU D. : Da, ne-am gîndit și chiar am elaborat un material în acest sens, pe care am dori să-l publicăm în Buletinul „Securitatea” sau ca material de sine stătător — cum credeți că este mai bine.

Tov. locotenent-colonel STOICA P. : Sint de acord cu părerile exprimate privind evidența propunerilor novatoare și cred că ar fi bine să fie publicat materialul elaborat la Iași în legătură cu rezolvarea cazurilor cu autori necunoscuți.

Conducerea inspectoratului nostru și ceilalți factori de răspundere

din cadrul unității au înțeles că procesul de perfecționare a vieții sociale inițiat, conceput și realizat sub conducerea partidului nu este o activitate de moment ori conjuncturală, ci o activitate cu caracter permanent și de perspectivă, că acest proces reprezintă o trăsătură fundamentală a însăși operei de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră.

Dintre măsurile luate de conducerea unității, măsuri care au creat un climat favorabil promovării noului în muncă, amintesc: îmbunătățirea structurii organizatorice a diferitor compartimente de muncă, cu scopul ca întregul aparat să fie mai suplu și omniprezent, de a putea realiza multiplele sarcini ce ne stau în față; asimilarea și aplicarea la condițiile concrete de muncă a științei conducerii vieții sociale; controlul și îndrumarea permanentă a subordonaților; asimilarea și folosirea în activitatea noastră a unor cuceriri ale tehnicii contemporane ce pot fi adaptate la necesitățile activității operative prin crearea de dispozitive tehnice.

Tov. colonel ZAGONEANU GH.: Fiind de acord cu propunerile și sugestiile tovarășilor care au vorbit mai înainte, eu m-aș referi, în cele ce urmează, la câteva măsuri concrete, pe linia pregătirii noastre. Desigur, cea mai importantă sarcină pe care o avem este aceea a pregătirii politico-ideologice diferențiate și cu caracter specific.

În acest sens noi am întocmit un plan de pregătire suplimentar. Ce cuprinde acesta? În primul rând studii individuale dirijate, făcute de toți șefii de compartimente pe diferite probleme. Lunar se alege o temă de sinteză, ca de exemplu tema dezbătută de noi aici, care se pune în discuție. Din dezbaterile care au loc rezultă aspecte concrete privind promovarea noului.

Pentru anumiți tovarăși este necesară o pregătire suplimentară. De ce? Pentru că am avut surpriza să constat că nu se cunosc o serie de probleme din legislație. Din această cauză am făcut o anexă la planul general de pregătire a cadrelor din unitate în care am prevăzut restudierea întregii legislații pe linie de securitate și miliție, a ordinelor date de tovarășul ministru.

Am luat și alte măsuri. De exemplu, am hotărât ca ofițerii care lucrează pe linie de contrainformații economice să participe la dezbaterile celor mai importante probleme pe linie tehnică, dezbateri care au loc în cadrul Combinatului Siderurgic, unde există un nucleu științific de studii. În astfel de ocazii, se pun în discuție nu numai probleme teoretice, ci și aspecte practice, care vizează domeniul economic.

În probleme de industrie grea, preocuparea comitetelor județean și municipal de partid constă în atragerea unor personalități tehnice la ținerea de prelegeri și la executarea unor activități practice. Ne gândim să găsim cele mai corespunzătoare modalități de a participa și noi la astfel de activități.

Pentru informarea noastră cu problemele ce interesează munca de securitate și miliție și care apar în diverse publicații, am stabilit ca anumiți ofițeri din inspectorat să urmărească aceste publicații și să

informeze cu tot ceea ce interesează. Rezultatul este bun. Ofițerii respectivi au reținut și recomandat probleme interesante, mai ales pe linia organizării și conducerii științifice a muncii.

Avem în inspectorat oameni care urmăresc cu pasiune anumite probleme și se preocupă îndeaproape de introducerea noului în muncă. De exemplu, un ofițer este pasionat de matematici și o bună parte din timpul său liber îl dedică acestei activități.

Tov. colonel GEAGLĂ I.: Având în vedere această pasiune a ofițerului la care vă referiți, poate ar fi bine să analizați posibilitatea folosirii lui în probleme de informatică, unde sînt necesare cunoștințe profunde de matematică.

Într-o măsură mai mare sau mai mică în fiecare unitate există ofițeri cu mari posibilități intelectuale și cu preocupări sistematice de studiere și perfecționare a muncii într-un domeniu sau altul.

Cunoașterea, sprijinirea și coordonarea eforturilor lor de către conducerea unităților ar asigura stabilirea de soluții eficiente pentru multe dintre problemele dificile ale muncii noastre.

Pentru perfecționarea muncii de securitate și de miliție, este, de asemenea, necesară o preocupare sistematică în direcția studiului materialelor ce apar în domeniul sociologiei, psihologiei sociale și în alte domenii apropiate activității noastre.

Tov. colonel ZAGONEANU GH.: La noi există astfel de preocupări, însă nu în măsura necesară. Simțim nevoia unui sprijin efectiv în orientarea către lucrările cele mai utile, care urmează să apară. De regulă, cărțile bune se vînd repede.

Ar fi necesar ca de la centru să fim informați din timp asupra cărților ce urmează să fie editate ca să le putem urmări în librării pe plan local.

Tov. maior HOTNOG P.: Consider că, în calitate de comandanți, în colectivele unde ne desfășurăm activitatea, avem datoria și obligația să întreținem un permanent proces fecund de gândire politică, o gândire ancorată în realitățile de azi, dar care să vizeze și viitorul. Dacă rețin exact, tov. general-maior Radu Dumitru afirma că a conduce pre-supune a descoperi la timp noul, a organiza și dirija procesul afirmării sale depline. Cu permisiunea dumneavoastră, eu aș adăuga faptul că o conducere poate și trebuie să-și asume responsabilitatea creării climatului favorabil promovării noului, a ideilor și concepțiilor ingenioase. A crea climat propice promovării noului înseamnă recepționarea, acceptarea și transpunerea în practică a ceea ce reprezintă cu adevărat nou, folositor muncii. După opinia mea, un astfel de climat se manifestă prin existența, la toate cadrele unei unități, a unui spirit de colegialitate, de intrajutorare și încredere reciprocă. Din complexitatea unei asemenea probleme nu voi reține decît un singur aspect și anume, capacitatea fiecărui cadru de a elabora idei noi, de a recepționa noul, independent de compartimentul sau de nivelul ierarhic în care el își desfășoară activitatea.

Sint unii tovarăși care au aptitudini și înclinații pentru o anumită sferă de activitate, pe care îi pasionează anumite științe. Noi ne-am gândit că trebuie să facem ceva mai mult, pentru a putea ca acești oameni, dar nu numai ei, să-și găsească un mediu pentru cultivarea respectivelor pasiuni. Ar fi o soluție crearea de cabinete de documentare, care să cuprindă toate domeniile de activitate. Unitatea noastră dispune, de exemplu, de un cabinet de documentare complex, care oferă cadrelor inspectoratului posibilitatea de a cunoaște și găsi idei pe care să le folosească în activitatea practică. Pornind de la aceleași considerente, am luat măsura funcționării în cadrul inspectoratului și a unei librării cu autoservire, în care sint aduse permanent toate publicațiile și cărțile ce interesează ofițerii din unitate.

2. Ce forme și metode ați folosit pentru generalizarea experienței pozitive și pentru combaterea a ceea ce este depășit în muncă?

Tov. colonel IONESCU D.: În raport de cerințele, de nevoile unității, noi am orientat activitatea de învățămînt profesional spre probleme majore.

O latură a încercărilor de perfecționare a activităților de pregătire este direct legată de efectuarea de studii asupra principalelor obiective și probleme ale aparatului nostru, avîndu-se în vedere schimbările, mutațiile care s-au produs. Prin intermediul comunicărilor și referatelor expuse în cadrul activităților de învățămînt, s-au realizat în unitatea noastră generalizarea experienței pozitive în muncă, reliefația și folosirea unor metode și mijloace moderne în activitatea practică. Iată cîteva titluri de asemenea comunicări și referate: „Diversiunea ideologică desfășurată de unele elemente legionare în rîndul tineretului și al unor intelectuali — metode și mijloace de combatere a acestei activități ostile“; „Cum mi-am organizat munca în obiectivul deservit, pentru a preveni sabotarea producției destinate exportului“ etc.

O altă latură a perfecționării procesului instructiv-educativ organizat în cadrul inspectoratului, cu aplicații directe în munca practică este aceea a rezolvării la activitățile de pregătire, bineînțeles, cu respectarea principiilor conspirativității, a unor lucrări practice inspirate din cazuri concrete de muncă, adică niște cazuri puse în dezbatere. Apreciez că elementul cel mai dinamic în direcția perfecționării pregătirii cadrelor în unitate sint exercițiile practico-aplicative complexe. În cadrul acestor exerciții, se pot constata pe viu deprinderile cadrelor noastre, orientarea și discernămîntul pe care îl dovedesc, în diverse situații, priceperea și îndemînarea lor.

Intenționez să remarc aici un fapt. Cel puțin de două ori pe an, organizăm microexpoziții, în legătură cu perfecționarea mijloacelor tehnico-criminalistice pe care ministerul ni le-a pus la dispoziție și unele realizări, contribuții ale lucrătorilor inspectoratului la dezvoltarea aparatului de acest gen.

Am insistat și insistăm foarte mult pe contribuția șefilor de toate treptele la rezolvarea sarcinilor concrete. Am întilnit la un tovarăș concepția că șeful e șef și că chiar există o meserie de șef. Am avut, desigur, explicații cu tovarășul respectiv. Cu acel prilej, i-am spus că șeful trebuie să fie, în primul rînd, un bun lucrător, să muncească, să fie la curent cu noutățile din muncă și să cunoască greutățile pe care le întîmpină oamenii în îndeplinirea sarcinilor. În acest sens, la noi în inspectorat nu există șef, inclusiv șeful inspectoratului, care să nu aibă rețea în legătură, acțiuni în lucru, acțiuni în control etc.

În lupta dintre nou și vechi o condiție sine qua non este aceea a acționării intransigente față de cei care „filozofează“ despre pretinse greutăți, a celor care discută numai despre acțiunile trecute și metodele folosite atunci, care manifestă uneori atitudini refractare încadrării lor în cerințele prezentului, ale noului, a explicațiilor sterile și inutile, care împotmolesc concepția noastră de lucru clară, ordonată de conducerea ministerului.

Aș vrea să mă mai refer la un aspect, indispensabil muncii noastre, la combativitate. Dacă înainte un ofițer se jena să arate niște neajunsuri dintr-un anumit sector, acum le spune cu toată răspunderea, și în colectivul de conducere cînd este chemat, și în organizația de bază, și în diverse împrejurări. Milităm pentru stimularea acestei atitudini combative față de neajunsuri.

Tov. colonel ZAGONEANU GH.: La această problemă aș vrea să adaug doar cîteva aspecte. Consider de o mare importanță prezența inspectorului șef, a adjuncților lui și a colaboratorilor principali în mijlocul colectivelor de oameni. De exemplu, în contactele noastre cu șefii de posturi, în special, am putut să ne dăm seama de o anumită valoare pe care o au ei și să transmitem în masa de subofițeri aspecte din experiența altor șefi de post, sau de cele mai multe ori să combatem aspecte negative din munca unora dintre aceștia. Cu alte cuvinte, este necesar de a folosi orice prilej în care cadrele cu funcții de conducere au contact cu subordonații, să aibă în atenție și popularizarea problemelor pozitive, recompensarea, sub diverse forme, în fața frontului a celor care s-au evidențiat și combaterea cu intransigență a neajunsurilor. De asemenea, urmărim de a învăța oamenii să privească munca cu exigență. De aceea o problemă pe care ne-o propunem pe viitor este ca fiecare cadru să vadă orice măsură pe care o întreprinde prin prisma eficienței, a finalității ei. Deoarece fără a ști dinainte ce trebuie, unde trebuie să ajungem, ce e posibil să se întîmple, nu putem promova nici noul.

O altă metodă folosită de noi este popularizarea prin ordin atît a aspectelor pozitive, cît și a celor negative. În fond, ce cuprinde un astfel de ordin? Situația ce s-a creat, măsurile luate de ofițer, în special acelea din proprie inițiativă, și modul cum a acționat.

Ultima problemă pe care vreau să o ridic se referă la folosirea unor metode și forme corespunzătoare pentru generalizarea experienței pozitive.

În instructajul pe care l-am făcut pentru notările de serviciu de

la sfârșitul anului 1972, am ordonat șefilor ca în foile de notare pe care le întocmesc să treacă în mod obligatoriu preocuparea cadrelor din subordine pentru promovarea noului în muncă, ce pasiuni sau înclinații au. Deci să folosim și sistemul de notare în promovarea noului. Sigur că mai sînt și alte metode care ar putea fi citate.

Tov. general-maior RADU D. : Cadrul cel mai propice pentru generalizarea experienței pozitive și combaterea stilului și metodelor de muncă învechite s-a dovedit a fi întîlnirile și consfăturile de lucru, ședințele de partid, învățămînt politic și profesional, unde am dezbătut probleme din practică. Criticînd ceea ce este vechi, popularizăm ceea ce este nou și folositor activității noastre.

Pentru popularizarea unor rezultate pozitive obținute în activitatea cadrelor de securitate s-a folosit „Buletinul intern”, care apare lunar și este consultat de ofițerii din sectoarele informative și tehnico-operative.

Din inițiativa conducerii inspectoratului s-a organizat în unitate un cabinet tehnic de documentare, pentru ofițerii Serviciului II, unde sînt prezentate planșe, schițe și unele sisteme de alarmare, semnalizare etc. Existența acestui cabinet a stimulat inițiativa ofițerilor în extinderea unor metode de muncă.

Tov. locotenent-colonel STOICA P. : Și la nivelul Inspectoratului județean Vrancea s-au întreprins o serie de acțiuni care au dus la promovarea noului, la combaterea a ceea ce este depășit în activitatea unității. Conducerea inspectoratului a pus un accent deosebit pe munca cu oamenii. De asemenea, noi am luat măsura de a întocmi o gazetă volantă. În colectivele unde ajunge gazeta, oamenii poartă discuții pe marginea cazurilor prezentate.

Tov. maior HOTNOG P. : La noi s-a încetățenit cu foarte bune rezultate analiza pe birouri a activității desfășurate în decursul unei săptămîni. Cu acest prilej, nu se face numai o analiză a realizărilor din planul de muncă, ci se analizează și anumite cazuri, concrete, care sînt mai dificile, care cer soluții mai deosebite.

Tot săptămînal, șefii de colective se întîlnesc și discută acele probleme care sînt și trebuie analizate la nivelul conducerii unității.

În cadrul inspectoratului avem și noi un „buletin intern”. Acest buletin ridică numai aspecte deosebite pentru munca de securitate. Recent, în acest buletin a fost inserat un material care se referea la modul în care se respectă prevederile ordinului privind munca cu rețeaua informativă. Acest articol a prilejuit tragerea unor concluzii foarte utile. A rezultat că mai există încă serioase carențe în activitatea unor ofițeri, în ceea ce privește efectuarea recrutărilor. Într-un fel se fac propunerile pentru recrutarea unei persoane, într-un fel este prezentată la recrutare și într-un alt fel cînd e vorba de scoaterea acesteia din rețea. Făcînd o comparație și analizînd modul în care a fost prezentată persoana în raportul cu propunerea de recrutare și după aceea a modului cum a fost prezentată în raportul cu propuneri pentru excludere din

rețea, ne-am dat seama cît de mare era diferența. De fapt, realitatea s-a văzut pe parcursul muncii cu informatorul, cînd s-a impus luarea măsurii de îndepărtare a lui din rețea.

În același buletin a apărut și o chemare la întrecere între colectivele unității, cu niște obiective concrete, în cinstea zilei de 30 Decembrie. Folosim și metoda sintezelor pe linii de muncă. Astfel de sinteze ne ajută în generalizarea unor experiențe pozitive și la combaterea a ceea ce este învechit în muncă, necorespunzător.

3. Ce noutăți sînt în activitatea inspectoratelor care prezintă interes pentru cadrele de securitate ?

Tov. colonel ZAGONEANU GH. : Pe linia muncii de educație și pregătire contrainformativă, sîntem în curs de a organiza, cu membrii familiilor cadrelor noastre, cercuri. Cu copii mai mari de 12 ani, cercuri de criminalistică, foto și film și cercuri de judo ; cu copiii mai mici vrem să inițiem un concurs de comunicare la distanță — radio. Am redactat regulamentele, le-am discutat în colectivul de conducere. Urmează să pregătim baza materială. Noi vrem să-i atragem la aceste activități concrete, dar să-i și pregătim cu niște probleme ale muncii Ministerului de Interne. Avem unele proiecte de plan și cu soțiile cadrelor.

Tov. general-maior RADU D. : În scopul încadrării informative pe mai multe linii a bazei de lucru, în special la domiciliu, cît și a utilizării întregii capacități a rețelei, în cadrul Serviciului I s-a început centralizarea pe străzi a acesteia, pe bază de fișe, cu numele conspirativ al Informatorului (colaboratorului) și numele ofițerului care îl are în legătură. În vederea sporirii operativității în activitatea de identificare a numerelor de telefon, s-a confecționat o carte de telefoane în ordine numerică, care înlocuiește un fișier masiv de circa 8 000 de fișe ale abonaților.

Pentru o mai mare eficiență și operativitate în munca de cercetare penală, o mai bună îndrumare și cunoaștere din timp a dosarelor, s-a făcut o împărțire a județului în sectoare de activitate, care au fost repartizate pe anchetatori.

S-a realizat la un înalt nivel tehnic un amplificator de 40 W necesar unității pentru sonorizări interioare, lucrare mult apreciată la expoziția din februarie 1972 și reținută pentru introducerea ei în producție de serie la U.M.P.S.

Pentru mărirea operativității, în caz de alarmă, s-a realizat o centrală cu 90 linii, care permite transmiterea simultană a ordinului pentru toți abonații telefonici din unitate.

Consider că aceste cîteva exemple sînt edificatoare. Ele de fapt reliefează doar o parte din preocupările ofițerilor unității, în direcția căutării și finalizării unor idei valoroase.

Tov. locotenent-colonel STOICA P. : Pentru a reuși și a determina cadrele noastre să-și petreacă timpul liber în mod folositor, am înființat

un cor bărbătesc de 100 de persoane, o brigadă de agitație, o echipă de dansuri și una de teatru. Pentru pregătirea acestor echipe, de două ori pe săptămână aducem cadre de specialitate din oraș. După repetiție, prezentăm unele filme interesante.

Pentru pregătirea contrainformativă a soțiilor cadrelor noastre, lunar avem câte o ședință. Cu acest prilej, se expun materiale cu un anumit profil, care ajută la înțelegerea unor probleme.

În județul nostru există o situație specifică, în sensul că avem unele obiective mai mici, pe care nu le putem deservi cu ofițeri activi. De aceea am împărțit aceste obiective pe rezerviști. Aceștia lucrează în obiectivele respective la personal. Ei țin legătura cu informatorii, vin la securitate și aduc informațiile obținute acelor ofițeri care îi au în legătură. În felul acesta, am reușit să acoperim foarte multe obiective, pe care nu le putem deservi noi. Rezultate mai bune dau rezerviștii și în activitatea de rezidenți.

Tov. maior HOTNOG P.: La noi s-a realizat o microcentrală universală cu 3 linii, care și-a dovedit eficiența la nivelul unor orașe mai mici, cum este de exemplu Huși. De asemenea, am întocmit un album, care cuprinde toate genurile de legitimații și ecusoane pe instituții. Acest album ne ajută îndeosebi în realizarea unor controale pe linia aplicării Legii nr. 23 și în efectuarea unor exerciții legate de verificarea vigilenței organelor de control.

Tov. colonel IONESCU D.: Nu am să mă refer decît la cîteva aspecte. Pentru exploatarea operativă și eficientă a fondului de probe de scris din evidența problemei, am luat măsura ca toate probele de scris să fie organizate pe întreprinderi și instituții, iar cele din mediul rural pe comune și sate, cele de la mașinile de scris pe baza mărcilor respective. De asemenea, s-a întocmit o lucrare de clasificare grafică a probelor existente, clasificare ce poate fi introdusă și în prelucrarea automată a informațiilor. Lucrarea a fost apreciată de colectivul de specialiști din cadrul direcției de specialitate și sîntem coautori la lucrarea de generalizare a acestui material pe întreaga țară.

În planurile de măsuri ale unității am prevăzut dublarea unor sisteme de alarmare existente pentru asigurarea unei mai mari eficiențe și conspirativități.

Pentru cercetarea și perfecționarea unor sisteme de alarmare, în marile obiective din județ s-au format colective de ingineri și tehnicieni.

★

Dînd curs propunerii participanților, redacția publicației „Securitatea” va continua dezbaterile pe tema promovării noului, în cadrul unei rubrici permanente.

În acest scop, roagă ca și alți tovarăși să-și spună părerea în legătură cu diversele aspecte referitoare la promovarea noului, folosind paginile buletinului intern „Securitatea”, pentru generalizarea experienței pozitive și popularizarea celor mai importante rezultate obținute în promovarea noului.

Colonel I. GEAGLA
Căpitan V. MIHAILA

ÎNSEMNĂRI PE MARGINEA UNEI EXPOZIȚII CU CARACTER DOCUMENTAR

Pe baza indicațiilor conducerii ministerului, s-a organizat — la începutul lunii septembrie, în sediul C.C. al P.C.R. — o expoziție în cadrul căreia au fost prezentate o serie de materiale confiscate (materiale cu un conținut ostil orînduirii noastre și comunismului în general), magnetofone, picup-uri, benzi magnetice și plăci cu înregistrări mistico-dușmănoase, diafilme, mijloace de multiplicat (mașini de scris, gestănder etc.), precum și literatură religioasă introdusă în mod clandestin în țară de către centrele cultice și sectante din Occident. A fost, de asemenea, expusă literatură și arhivă legionaro-fascistă confiscată de la diferiți legionari și din unele biblioteci, materiale propagandistice dușmănoase, introduse în țară pe diferite căi de către grupările reacționare din străinătate, documentare și grafice privind starea infrațională în rîndul unor tineri.

Prezentarea acestor materiale, in-

tr-un mod organizat, infățișează succint și documentat faptul că anumite organizații politice și religioase, cu caracter fascist și reacționar, nu au renunțat la acțiunile dușmănoase îndreptate împotriva statului nostru, că recurg la metode din ce în ce mai camuflate, mai perfide.

Se remarcă, în acest sens, activitatea profund reacționară desfășurată împotriva României și a altor țări socialiste de asociația religioasă „Acțiunea de ajutorare a bisericii martire”, din R.F. a Germaniei, condusă de Richard Wurmbbrand, element fanatic și ostil.

Din documentele expuse rezultă că organizația în cauză și-a propus și a acționat prin numeroși emisari, pregătiți în mod special asupra felului în care să-și conspire activitatea reacționară. Astfel, mulți dintre aceștia au intrat în țară sub acoperirea de turiști, de vizitatori la rude sau folosind pretextul că aduc în R.S. România diferite ajutoare pentru sinistrați.

Numeroasele materiale confiscate și prezentate în expoziție atestă și o preocupare atentă și organizată, cu privire la editarea unor publicații mistico-dușmănoase, dar cu o grafică atractivă, pentru copii și tineret. Editorii cer destinatarilor să multiplice lucrările de propagandă pe care le primesc din străinătate, ceea ce îi obligă desigur la o lecturare repetată. Influența negativă exercitată se face simțită, unii tineri — iehoviști în special — refuzînd a se încadra în organizațiile de pionieri ori de U.T.C., iar alții nesupunîndu-se satisfacției serviciului militar.

Din materialele și din documentele expuse rezultă și modul operativ de acțiune al organelor de securitate, măsurile luate împotriva unor sec-

tanți care desfășoară activitate clandestină ostilă. Se remarcă preocuparea multor inspectorate județene pentru confiscarea nu numai a materialelor de propagandă reacționară, ci și a mijloacelor de multiplicare (șapirografe, mașini de scris, plombagină, hîrtie).

★

În expoziție au fost prezentate, de asemenea, numeroase materiale fasciste și legionare, lucrări ideologice și de doctrină, de organizare și de acțiune ale fostei organizații legionare. Sînt expuse materiale corp delict confiscate de organele noastre în ultimii ani, inclusiv în vara acestui an, de la diverși legionari, fapt care demonstrează că elementele fanatice legionare și fasciste sînt preocupate de păstrarea și de răspîndirea concepțiilor lor, prin care să aducă atingere intereselor securității statului român.

Datele și materialele prezentate scot în evidență și o serie de neajunsuri care au existat în munca unor organe de securitate, pe linia executării ordinului conducerii ministerului privind sporirea preocupărilor de identificare și de confiscare a unor astfel de materiale. Nu poate fi explicat altfel faptul că Pimen Constantinescu din Sibiu, legionar și fost atașat cultural al României în Italia în perioada guvernării legionare, a reușit să păstreze, timp de peste 30 de ani, sute de volume din literatura fascistă și legionară, colecții de ziare legionare, fără să fie descoperite mai devreme de organele de securitate județene. De menționat este faptul că, în mod abil, Pimen Constantinescu

reușise să introducă peste 300 de cărți fasciste italiene și legionare, în biblioteca Facultății de filologie și istorie din Sibiu, în perioada cînd a fost bibliotecar la această instituție de învățămînt. În acest fel, accesul tineretului, mai cu seamă, era deschis către o literatură dușmănoasă. Din analiza acestui caz, toate organele de securitate trebuie să tragă învățăminte și concluzii practice, să acționeze neîntîrziat pentru identificarea și confiscarea tuturor materialelor de propagandă legionară și a celor care cuprind idei potrivnice politicii partidului și statului nostru.

★

Mult interes au trezit, în rîndul celor ce au vizitat expoziția, aspectele care înfățișează comportări negative și starea infrațională în rîndul tineretului, aspecte prezentate în grafice, fotografii, albume, hîrți, corpuri delict și altele.

Desigur, în rîndul tineretului din țara noastră există un climat sănătos, însă nu poate fi trecută cu vederea existența unui număr încă mare de tineri care comit infracțiuni.

Semnificative sînt datele care arată vîrsta și ocupația tinerilor care au făcut parte din anumite grupări depistate de organele Ministerului de Interne, în cursul anului 1971 și în semestrul I al anului 1972. Tineri din aceste grupări aveau intenții de evaziune, alții își propuneau chiar să dețină avioane. După vîrstă, 68% aveau pînă la 17 ani, iar după profesie, 62% erau elevi, restul tineri fără ocupație sau din alte categorii. Aceste date au determinat pe vizita-

tori la o analiză mai profundă asupra a ceea ce trebuie făcut în viitor, în calitate de părinți, în primul rînd, și, în același timp, în calitate de oameni cu răspunderi pe tărîm politic și profesional.

În ziua de 19 septembrie 1972, expoziția a fost vizitată de către secretarul general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, însoțit de alți conducători de partid și de stat.

Cu acest prilej, s-au raportat aspecte despre activitatea desfășurată împotriva politicii statului nostru de către centrele culturale și sectante reacționare, de unele elemente legionare din interior și din emigrație, despre starea infrațională din rîndul tineretului și aspecte negative în comportarea unor tineri care, scăpați de sub controlul factorilor responsabili, viciază climatul sănătos ce există în rîndul tineretului patriei noastre.

Pe baza constatărilor făcute la fața locului, în timpul vizitei, s-a hotărît să se întreprindă o serie de măsuri politico-educative pe linie de partid și de stat. Ca urmare, conform ordinului tovarășului ministru Ion Stănescu, a fost elaborat planul de măsuri cunoscut, care stabilește sarcini pentru aparatul Ministerului de Interne, în vederea desfășurării unei munci organizate, privind depistarea și confiscarea materialelor de propagandă ostilă sau mistică, de a contribui mai mult la educația ateist-științifică a populației și mai cu seamă a tineretului, de a se accentua în continuare latura preventivă și de contracarare a oricăror acțiuni îndreptate împotriva procesului de formare a conștiinței socialiste, a omului nou.

În cele cîteva luni care au trecut de la elaborarea planului de măsuri, multe inspectorate și-au intensificat activitatea, conform celor ordonate, obținînd rezultate bune. Pot fi citate în acest sens, inspectoratele județene Suceava, Timiș, Arad, Satu-Mare, Hunedoara, Iași. Inspectoratul județean Mureș a organizat chiar o expoziție, aproximativ cu aceeași tematică, expoziție ce a fost apreciată de către organele locale de partid. Alte inspectorate se pregătesc să organizeze și ele astfel de expoziții.

★

Pînă în prezent, expoziția organizată la sediul C.C. al P.C.R. a fost vizitată de cadre de partid și de stat, ale organizațiilor de masă, de persoane care lucrează în domeniul educației și propagandei, lectori și propagandiști, cercetători ai Academiei R.S.R., cadre de conducere și cercetători ai Academiei „Ștefan Gheorghiu”, lectori ai comitetelor județene de partid, de conducerea Ministerului Apărării Naționale, de colectivul Sectorului de presă și al Secției de propagandă a C.C. al P.C.R.

Din observațiile și sugestiile ce ne-au fost comunicate cu acest prilej, am reținut cu multă atenție necesitatea de a ne spori eforturile pe linia contracarării acțiunilor ostile ce se duc împotriva statului, atît de către unele elemente din țară, cît și de anumite organizații reacționare, religioase și politice, din exterior.

Locotenent-colonel GH. DERSCANU
Locotenent-colonel I. BANCIU

Atenții... periculoase

Olimpiada de la München din anul acesta a adus odată cu „spiritul olimpic“ și o perdea îndoliată, urmare a unei acțiuni de terorism efectuată de o echipă de comando palestiniană.

Aceasta nu a fost însă prima acțiune teroristă. Înaintea ei au fost altele, multe altele, de un tragism doar cu mai mic răsunet.

Numai în ultimii ani, disputele politice și militare arabo-israeliene au fost presărate cu asemenea acțiuni.

Astfel, la 29 octombrie 1956, peste 40 de experți egipteni plecau de la Damasc (unde participaseră la încheierea unui nou pact militar între Egipt și Siria) spre Cairo, la bordul a două avioane militare. După mai puțin de o oră de la decolare, în urma unei explozii la bordul unui aparat, avionul cădea în apele Mediteranei, în apropierea orașului libanez Sidon.

În perioada 1962—1963, israelienii au folosit „scrisori-bombe“, vizând în

special pe unii specialiști vest-germani în tehnica construcției și amplasării rachetelor, aflați în Egipt.

La 4 august 1968, în urma bombardării bazei El-Fatah din Irbid, israelienii l-au urmărit pe Yasser Arafat, aruncând o grenadă în automobilul său. Dar o persoană din garda sa a aruncat-o înapoi, înainte de a exploda.

La rândul lor, palestinienii au încercat, și uneori au reușit, numeroase atentate și acte de terorism.

Din 1968, în Europa au acționat împotriva liniilor aeriene ale Israelului trei comandouri palestiniene, conduse de: Ahmed Jibril, Raif Hawatma și Sirtawi, fiecare având și câte o rețea de agenți, compusă îndeosebi din studenți arabi și simpatizanți de alte naționalități, la Paris Frankfurt, Geneva etc.

După numai 20 de minute de la decolare de pe aeroportul din Roma, în noaptea de 23/24 iulie 1968, un avion Boeing 707, aparținând companiei El-Al, a fost capturat de mem-

bri ai comandourilor palestiniene. Ulterior, avionul, în care s-a și tras un foc de armă, datorită nesupunerii unui pilot, avea să fie numit „Eliberarea Palestinei — 007“. A doua zi, după ce avionul ateriza pe aeroportul din Alger, „Frontul popular de eliberare a Palestinei“ își asuma răspunderea răpirii.

În decembrie 1968, pe aeroportul din Atena, un alt avion Boeing al companiei El-Al era atacat de doi palestinieni înarmați cu automate, grenade și sticle incendiare. Rezultatul: omorirea unui pasager, rănirea altor doi și condamnarea teroriștilor la cîte 15 ani închisoare.

La 17 februarie 1969, pe aeroportul din Zürich, patru palestinieni (inclusiv o femeie) au atacat la sol un avion israelian, omorînd un pilot și rănind cîteva pasageri. Ofițerii israelieni însoțitori au ucis un atacant, obligîndu-i pe ceilalți să dezarmeze.

În luna septembrie a aceluiași an, trei palestinieni adulți însoțiți de trei copii sosesc la Paris, de unde, cîte doi (un adult și un copil) pleacă la Bonn, Haga și Bruxelles. Concomitent copiii au aruncat grenade asupra clădirilor ambasadelor Israelului din Bonn și Haga și asupra companiei El-Al din capitala Belgiei. S-au refugiat apoi la ambasadele Arabiei Saudite din Bonn, Algeriei din Haga și Tunisiei din Bruxelles, iar adulții s-au întors în Siria.

În sala de așteptare a aeroportului din München, în luna ianuarie 1970, au avut loc încercări de deturmare prin obligarea unui pilot israelian de a urma instrucțiunile palestinienilor atacanți. Pilotul s-a opus. În urma unei explozii de grenadă, în sală a murit un pasager, iar alții au fost răniți.

Pe ruta Zürich — Tel-Aviv, în lu-

na februarie a aceluiași an, o bombă cu detonator barometric, la peste 3000 m altitudine, a explodat într-un avion al companiei Swiss-Air care ducea pasageri israelieni.

Pe ruta Frankfurt — Tel-Aviv, un avion austriac care transporta marfă exploda în aceeași zi, în condiții identice.

În martie 1970, pe aeroportul Orly, poliția franceză a arestat trei palestinieni care încercau să atace un avion al companiei El-Al.

Exemplele privind actele de teroare și de diversiune ar putea continua cu: îngroparea minelor pe terenul de fotbal din Dishan (în Galileea de Sus), distrugerea unor porțiuni de cale ferată dintre Tel-Aviv și Ierusalim și multe altele.

La sfîrșitul lunii decembrie 1971, din Iugoslavia a fost expedit un plic, pe o adresă din Israel. De pe plic a căzut însă eticheta cu adresa destinatarului, ceea ce a determinat returarea lui. Dar expeditorul nefiind găsit, plicul a fost depus, la începutul lunii ianuarie 1972, la poștă, într-o cutie cu scrisori rătăcite. Oricine voia putea căuta în cutia respectivă. O persoană, însoțită de copilul său, a luat plicul la 6 ianuarie a.c., încercînd, la un colț de stradă, să-l deschidă. S-a produs o explozie puternică, care a provocat moartea persoanei și rănirea gravă a copilului.

Amintim, de asemenea, cazul cunoscut al acțiunii teroriste petrecute în luna iulie a.c. pe aeroportul Lod din Israel, acțiune efectuată de trei japonezi și faptul că, în septembrie a.c., la Bruxelles a fost ucis Zaadik Ofir, funcționar al ambasadei Israelului, locțiitor al șefului „serviciului secret“ pentru Europa Centrală, în timp ce se afla la o întîlnire, într-o cafenea, cu un agent arab.

La 19 septembrie a.c., un plic pri-

mit de consilierul ambasadei Israelului la Londra, Ami Shachori, a explodat la deschidere. Efect mortal!

În aceeași lună, pe adresa ambasadei R.F.G. din Copenhaga au sosit două colete expediate din Viena, ce conțineau material exploziv, care însă a fost dezamorsat de organele daneze. După ce și un diplomat american (de origine evreu) din Copenhaga a fost amenințat printr-o scrisoare, organele de stat daneze au descoperit un depozit de armament al unei organizații palestiniene și, concomitent, au reușit să identifice membrii unei organizații teroriste israeliene ce intenționau să atace sediul ambasadei R.A. Egipt din capitala Danemarcei.

În luna octombrie 1972, unii membri ai organizației El-Fatah au încercat să atace sediul ambasadei Israelului din Haga, rănind polițistul ce asigură paza clădirii.

La Alger, murea, în aceeași lună, un conducător al organizației El-Fatah, în urma unei explozii provocate de desfacerea unui plic infernal expediat probabil de teroriști israelieni.

În Israel, au murit, pînă în prezent, trei ingineri specialiști în dezamorsarea unor astfel de plicuri.

Din Franța au fost expulzate două grupuri de teroriști arabi care intenționau să arunce în aer clădirea ambasadei iordaniene și a unui birou israelian din Paris, membrii grupurilor intenționînd să organizeze noi acțiuni anti-israeliene în Turcia.

Compoziția chimică a încărcăturii explozive a unor plicuri conține substanțe de tipul „S.D.R.-118” și „S.D.R.-123”. Arderea explozivului se face în 1/6 000 parte dintr-o secundă. Puterea de distrugere este de 2 700 ori mai mare decît a explozivului obișnuit (trotil-dinamită). 200 grame exploziv de acest fel pătrunde

o placă de oțel groasă de 5 cm. Explozivul degajă prin ardere o temperatură de 6 000°, se prezintă sub formă de folii cu mare aderență pe materiale dure și chiar pe țesături.

Se poate presupune că realizarea unor astfel de plicuri ar putea fi „opera” și a unor servicii secrete nearabe și neisraeliene. Explozivul de tipul „S.D.R.-118” și „S.D.R.-123” se găsește în dotarea C.I.A. și a unităților de diversiune americane. Aceasta se poate corela cu încercările de discreditare din partea Occidentului a unor țări socialiste, ca R.S.F. Iugoslavia, R.P. Bulgaria, R.S. România, care „ar permite existența unor baze El-Fatah pe teritoriile lor.”

În afara plicurilor infernale, au fost confecționate și geamantane speciale cu dimensiuni de 65-40-18 cm, pentru a provoca distrugerea unor avioane sau instalații, cu rază de acțiune de 200 m.

Că acțiunile teroriste nu par a se împuțina ne-o dovedesc zilnic incursiunile israelienilor asupra populației civile din Liban, Iordania etc (inclusiv cele asupra unor baze reale ale palestinienilor), precum și actele de piraterie aeriană ale comandourilor arabe, ca de exemplu, deturnarea în luna octombrie a.c. a unui avion al companiei „Lufthansa” și îndreptarea lui spre aeroportul din Zagreb, în scopul — realizat — de a schimba pasagerii ostateci cu cei trei arabi teroriști, arestați de poliția vest-germană la München, pe aeroportul Furstfeldbruck.

În ceea ce privește bazele palestiniene, ministrul afacerilor externe al Libiei, Mansur Rashid Al Kichia, a declarat în cursul lunii noiembrie a.c.: „Recunoaștem fățiș că în Libia există tabere de antrenament pentru

fedainii palestinieni. Este adevărat că voluntari din 18 țări arabe se pregătesc la noi pentru lupta împotriva Israelului”.

La rîndul său, premierul Libanului, Saib Salam, recunoaște existența în sudul țării sale a peste 300 000 palestinieni...

Am prezentat mai multe date despre acțiunile teroriste pentru a ne da mai bine seama de amploarea și pericolozitatea ce o prezintă și, cunoscîndu-le, să dovedim realism în aprecierea informațiilor și fermitate în prevenirea oricăror acțiuni.

★
★ ★

Referindu-ne la unele aspecte cunoscut de organele noastre din activitatea desfășurată de arabii ce fac parte din Frontul de rezistență palestiniană, care au vizitat țara noastră, menționăm că aceștia desfășoară activitate de propagandă în favoarea organizației lor, pentru a-și „lămuri” interlocutorii de justetea cauzei lor și a acțiunilor întreprinse de ei (răpiri, deturnări, acte de teroare); recrutează noi aderenți din rîndul arabilor aflați în străinătate, cu scopul de a acționa în comandourile din Liban, a îndeplini misiuni de diversiune și teroare, a identifica arabi care lucrează pentru Serviciul de spionaj israelian, a acorda ajutor bănesc, a transporta materiale etc.; antrenează femei (și de altă cetățenie) în activitatea lor; mențin legătura cu studenți arabi din țările europene; evită locurile oficiale de cazare, recurgînd la gazde particulare; transportă ilegal armament și muniții (în locuri ascunse în port-bagajul sau sub aripa autoturismelor); fac observări asupra aeroporturilor (în spe-

cial, asupra curselor El-Al, încercînd să stabilească cine sînt pasagerii); caută să precizeze ciți evrei și cu ce mijloace de transport emigrează în Israel; vor să știe dacă sînt sau nu urmăriți, încercînd să identifice fila-jul; folosesc pașapoarte falsificate ale altor țări; desfășoară contrabandă pentru a-și asigura existența etc.

★
★ ★

În amalgamul acțiunilor teroriste, uneori s-au făcut referiri și la România (considerată drept „o bază de lansare” a unor astfel de acțiuni, efectuate de membrii unor organizații palestiniene).

Astfel, în luna octombrie a.c., existau informații că teroriști arabi, organizați în trei grupuri, venind din România, prin Austria și R.F.G., ar urma să sosească la Londra, Amsterdam și Madrid, pentru a se deplasa de acolo la Bruxelles, unde urmau să întreprindă atacuri asupra avioanelor Sabena de pe ruta Londra-Bruxelles-Aden. Grupurile urmau să fie formate din arabi cu pașapoarte tunisiene și marocane. Parola de recunoaștere era „Bine ați venit!”, răspunsul: „V-am așteptat cu nerăbdare de cîteva zile!” Pe masa restaurantului de la aeroport, ca semn de recunoaștere, trebuia să fie un pachet de țigări marca „Golden Star”.

În R.F.G. — după relatările unui polițist vest-german — ar fi fost prins un arab în momentul cînd făcea schițe ale satului olimpic. În anchetă, acesta a declarat că, în intervalul vizitei la București a premierului israelian Golda Meir, un grup de arabi ar fi intenționat să întreprindă o acțiune teroristă în

timp ce se afla la Templul Coral, însă, datorită măsurilor de securitate, nu a putut acționa, în final, renunțând. Făcându-i-se percheziție corporală, s-ar fi găsit asupra arabilui unele însemnări referitoare la timpul amintit.

Exista la un moment dat informația că circa 350 arabi palestinieni se pregătesc în vederea comiterii de acte teroriste pe teritoriul unor state, inclusiv în România, și că, pentru a intra în aceste țări, ar folosi pașapoarte iordaniene cu seriile 60 000—66 000.

Unitatea noastră a depistat pe cetățeanul iordanian Daoud Rafiq Akub, asupra căruia s-au găsit 11 plicuri explozive ce urmau să fie expediate la diferite adrese din țări apusene și Israel. Plicurile au fost ascunse în cutii de șervețele produse de firma Prattek Soiré din Liban. În urma verificărilor întreprinse, s-a stabilit că, deși plicurile au o greutate mică (40—50 grame) conțin un explozibil cu o mare capacitate de distrugere.

Astfel, în urma expertizei efectuate la Comandamentul trupelor chimice din Ministerul Apărării Naționale, asupra unui plic, a rezultat că explozibilul era din material plastic. Efectul exploziei a fost o spărțură de 3/3,5 cm într-o șină de fier cu grosimea de 1 cm, ruperea unei părți din masa de lemn (grosimea de 4 cm) pe care a fost așezat plicul expertizat. Zgomotul și suflul produs s-a apreciat a fi echivalente cu ale unui proiectil de aruncător de 82 mm; explozia unui astfel de plic într-o încăpere se consideră că poate omorî pînă la 10—12 oameni.

Plicurile găsite asupra lui Daoud la punctul de trecere al frontierei Stamora-Moravița se prezintă în for-

mă mică și au dimensiuni de 16/9 cm, grosime 3 mm, de culoare roz, bleu, galben, albastru (unele cu desene), conținut dur (la pipăit), dintr-un colț iese o sirmuliță flexibilă de cupru.

Alte plicuri sînt mari și au dimensiuni de 18/13 cm, grosimea de 18 mm, conțin un carnețel tip agendă cu un lăcaș în interior (realizat prin tăierea foilor) de 10/7 cm, pentru încărcătură și dispozitivul de declanșare a exploziei.

Informații despre alte plicuri indică următoarele caracteristici: dimensiuni 14/7 cm, în interior conțin un carton cu fir de cupru, iar detonatorul are forma de ac. Explozia se produce mecanic, cînd se încearcă deschiderea plicurilor.

Unele plicuri sînt de culoare albă, cu liniatură verde, majoritatea avînd pe ele etichete cu chenar roșu, timbre par-avion (cele expediate aveau și ștampila nr. 105 a poștei din Amsterdam). Încărcătura cu mecanism de detonare are forma unui creion lățit, explozia fiind declanșată de un mecanism gen cursă de șoareci care intră în funcțiune indiferent cum se deschide plicul. Focul altor plicuri este acționat de două baterii electrice plate.

Pe unele dintre plicuri — după explozia de la Londra — este scris și expeditorul: „Septembrie Negru”.

Variantele „calendar de masă”, „cutie de ciocolată”, „agendă”, decupate în interior pentru a se introduce încărcătura de 50—100 grame dinamită, introduse în plicuri scrise cu cerneală verde, au mai mult caracteristici de mici colete decît de scrisori. Fiecare totalizează circa 280 grame, avînd dimensiuni de 13—18 cm. Existența materialului exploziv nu poate fi detectată decît prin raze roentgen.

Sîntem informați că sînt în curs de pregătire noi mijloace explozive: sub formă de sticlute de parfum (declanșarea exploziei se produce în momentul deschiderii); plicuri voluminoase cu agende, bloc-notes-uri (cu amenajări interioare pentru încărcături explozibile și mecanismul detonant) etc. Probabil că unele dintre ele vor putea fi trimise cu prilejul sărbătorilor de iarnă... ca atenții.

★ ★

Acțiunile teroriste au declanșat — cum era și normal — o intensificare a măsurilor organelor de spionaj, contraspionaj și polițienești, pentru contracararea lor, iar uneori o colaborare pe această linie între diferite servicii similare ale unor țări.

S-au luat măsuri de a se intensifica controlul asupra tuturor organizațiilor străine de emigranți, în primul rînd, asupra celor arabe, s-au constituit unități de elită, pregătite pentru contracararea acțiunilor de comandă etc.

De exemplu, în septembrie, la Roma, s-au consultat reprezentanții ministerelor de interne ale țărilor membre în Piața Comună, analizînd măsurile de combatere și de prevenire a terorismului.

În aceeași lună, președintele S.U.A. a creat „Comitetul de coordonare a acțiunilor pentru combaterea terorismului pe teritoriul american”, în frunte cu secretarul de stat.

Interpolul este angajat, de asemenea, în eforturile ce au ca scop combaterea terorismului; coloniile de evrei din unele țări occidentale încep să fie pregătite și instruite în formarea unor grupe de șoc, pentru a se opune acțiunilor teroriste ale organizațiilor palestinieni; se caută noi re-

glementări și măsuri restrictive privind obținerea și prelungirea vizelor de ședere în țări terțe a străinilor, în special a arabilor; se caută angrenarea organelor de frontieră, cele de transporturi aero, feroviare etc. în contracararea acestor acțiuni; se întocmesc situații clare, la zi, asupra existenței arabilor în Europa etc.

★ ★

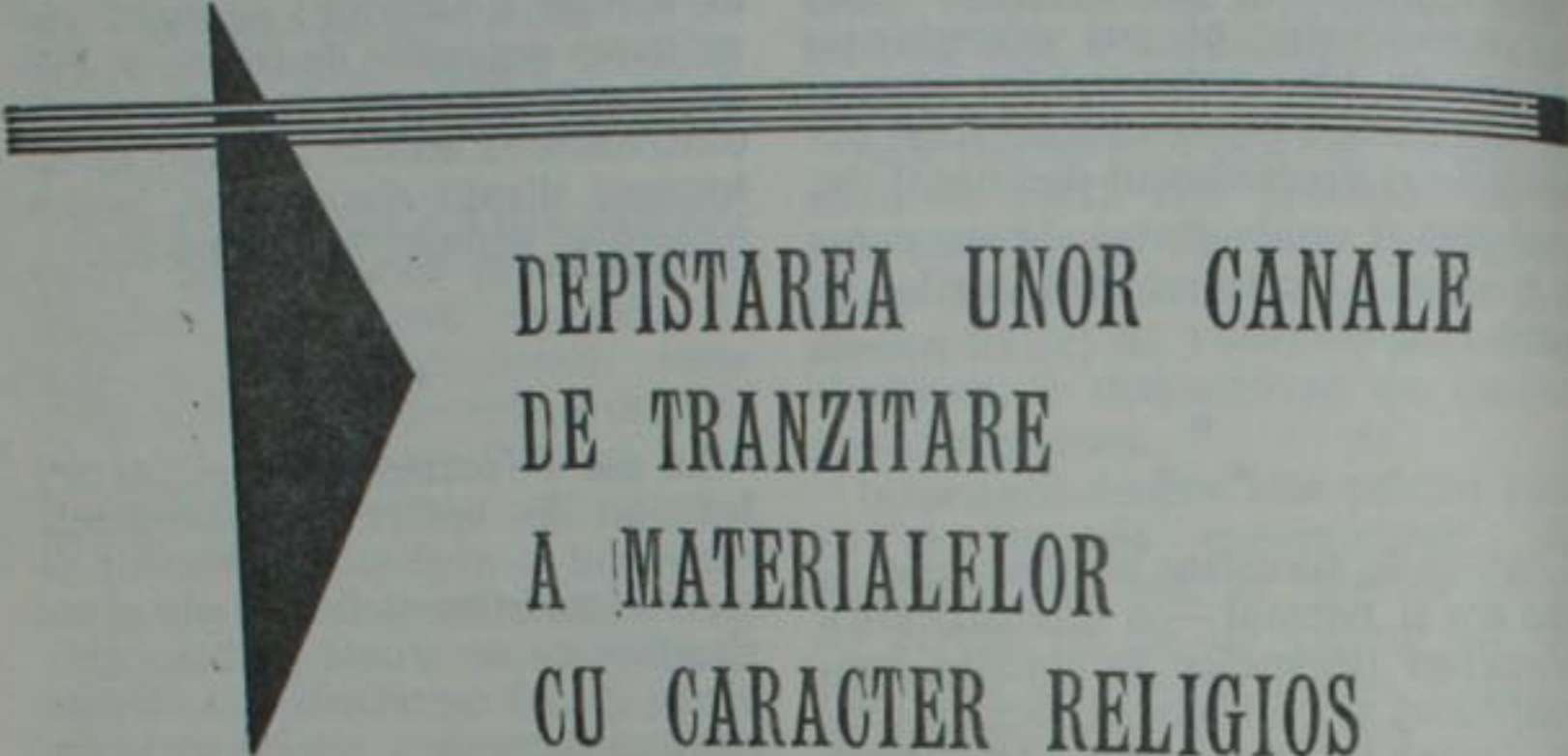
La noi — comandamentul „Arta”, înființat din ordinul conducerii ministerului — veghează permanent ca toate compartimentele centrale și teritoriale de securitate, miliție, grăniceri etc. să contribuie la contracararea și prevenirea actelor teroriste.

Cunoscînd metode și mijloace folosite în comiterea actelor teroriste, lucrătorilor Ministerului de Interne le revine misiunea supremă de a nu permite nici un fel de acțiuni împotriva României sau pe teritoriul țării noastre împotriva altor cetățeni. Este o sarcină de mare răspundere, la care trebuie să veghem fiecare dintre noi și în realizarea căreia să mobilizăm toate forțele pentru a acționa la timp.

Sugerăm cadrelor de conducere să folosească acest articol-documentar ca motiv de analiză a informațiilor, a situațiilor din sectoarele de responsabilitate cu privire la problema în discuție, desprinzînd concluzii și indicînd măsurile necesare.

Autoliniștirea sau neînțelegerea la nivelul pericolozității a acestor acțiuni ar putea avea urmări dăunătoare, atît pentru situația internă, cît și pentru relațiile externe ale țării noastre. De aceea, este necesar să fim gata oricînd pentru a preîntîmpina orice situații de acest gen.

Colonel ARISTOTEL STAMATOIU
Căpitan SORIN BOLDEA

DEPISTAREA UNOR CANALE DE TRANZITARE A MATERIALELOR CU CARACTER RELIGIOS

Informațiile obținute de noi în ultimii ani au scos în evidență că, pe lângă activitatea cultică desfășurată, unii membri ai sectelor legale s-au angajat în acțiuni ce depășesc cadrul autorizat, contravenind astfel intereselor statului nostru. În cele ce urmează vom exemplifica această afirmație cu câteva cazuri rezolvate în ultima perioadă de timp pe raza județului Suceava.

Cu ocazia calamităților naturale din anul 1970, unele centre cultice din străinătate au trimis în județul nostru, sub masca diferitelor ajutoare, și o însemnată cantitate de biblii și alte materiale de propagandă religioasă. Au fost identificate mai multe autofurgonete din străinătate, care au adus zeci de colete de acest fel. Majoritatea materialelor venite pe această cale erau redactate în limbile rusă, germană și mai puțin în limba română. Numărul emisarilor

străini care au vizitat județul Suceava a crescut, de asemenea, față de perioadele anterioare anului 1970. Unii dintre aceștia s-au deplasat în zona de frontieră, manifestând interes pentru modul în care este asigurată securitatea acesteia.

Printre emisarii veniți s-a aflat și numitul Goldștein Maier, evreu, originar din România, plecat în Israel în urmă cu câțiva ani, fost condamnat politic. Comportarea acestuia a atras atenția organelor noastre, fapt ce a determinat luarea lui în lucru și supravegherea cu o grijă deosebită a legăturilor pe care și le-a creat.

În scurt timp, am obținut informații din care rezulta că Udrea Gheorghe și Săveanu Petre, pentecostali din orașul Suceava, legături ale emisarului, fac pregătiri în vederea trimiterii ilegale pe teritoriul sovietic a unor materiale cu conținut mistic. Transportul urma să fie

efectuat de către Balint Mihai, sec-tant, șofer pe autocar la O.N.T., programat să plece cu un grup de turiști la Cernăuți.

Măsurile luate au dus la anihilarea acțiunii preconizate de cei de mai sus și la confiscarea materialelor în cauză.

Din declarația lui Săveanu Petre a rezultat că materialele respective fuseseră aduse de Goldștein Maier, care i le lăsase cu indicația de a fi trimise unor sectanți din U.R.S.S. În schimbul acestui serviciu, emisarul îi oferise mai multe cadouri.

Fiind cunoscute aceste aspecte, au fost luate măsuri care să ducă la prevenirea și la lichidarea unor asemenea acțiuni.

În acest scop, s-a dispus intensificarea controlului vamal la punctele de trecere frontieră, măsură soldată cu descoperirea mai multor persoane ce intenționau să introducă în mod fraudulos pe teritoriul sovietic biblii în limba rusă.

A fost intensificată munca informativă și, drept rezultat, au fost identificați unii salariați C.F.R. care reușiseră să transporte astfel de materiale.

Cu toate măsurile luate și rezultatele preventive obținute, trimiterea unor materiale religioase peste graniță a continuat să stea în atenția noastră. În planurile de căutare a informațiilor au fost stabilite sarcini care vizau și această problemă.

Drept urmare, în luna februarie 1972, informatorul „Costel” a semnalat că numitul Buliga Constantin, pentecostal, domiciliat în orașul Timișoara, i-a confiat că, de câțiva ani, se află în legătură cu unele cen-

tre religioase din R.F. a Germaniei, care îl aprovizionează, prin intermediul turiștilor, cu biblii și cu alte materiale de propagandă religioasă scrise în limba rusă. Buliga Constantin îi mai spusese informatorului că aceste materiale trebuie să ajungă pe teritoriul sovietic, pentru a-i sprijini pe „frații de acolo, care duc lipsă de biblii”. La acțiune mai concura și „un frate” din Cluj, identificat ulterior în persoana lui Radu Dumitru. Împreună cu acesta, Buliga Constantin dăduse numitului Șchiopu Teodor din orașul Siret, creștin după evanghelie, o cantitate apreciabilă de biblii. Șchiopu Teodor se dovedise însă inactiv, negăsind modalitatea trimiterii bibliilor peste frontieră. Buliga Constantin a solicitat informatorului să se ocupe personal de această chestiune, cit și de găsierea unei persoane, de preferință cu domiciliul în unul din orașele apropiate de frontieră, în vederea depozitării materialelor ce urmează să le mai primească din străinătate. A dat informatorului o scrisoare adresată lui Șchiopu Teodor, prin care îi recomanda să pună la dispoziția acestuia materialele ce le va solicita, în vederea realizării scopului propus.

Informația prezentând interes, a fost raportată serviciului de linie din direcția centrală, sub controlul și conducerea căruia, împreună cu județele interesate, am întocmit un plan ce viza prevenirea și curmarea acțiunii concepute de elementele urmărite.

Măsurile luate au dus la cunoașterea cu certitudine a faptului că la domiciliul lui Șchiopu Teodor este depozitată o însemnată cantitate de bi-

blii. Posesorul lor ar fi dorit să le expedieze peste frontieră, dar din cauza controalelor vamale severe și a consecințelor posibile, nu întreprinse măsuri în acest scop.

Prin intermediul aceleiași surse și a mijloacelor speciale folosite, a fost identificat și numitul Adrian Alexandru din Iași, conductor de tren, care se deplasa des pe teritoriul sovietic. În urma unei discuții purtate cu un cetățean sovietic, un oarecare Vasia, el se angajase să transporte peste frontieră bibliile, prin punctul Ungheni.

Fiind trimis la Timișoara, sub controlul mijloacelor speciale, informatorul „Costel” a stabilit că Buliga Constantin îl cunoaște pe Vasia din timpul unei vizite făcute la Chișinău, că purtaseră unele discuții referitoare la trecerea bibliilor peste frontieră. Aflind că Adrian Alexandru este dispus „să coopereze” în această acțiune, Buliga Constantin s-a hotărât să facă o deplasare la Iași, pentru a-l cunoaște și a-i pune la dispoziție o cantitate de biblii, în vederea trecerii lor peste frontieră.

La scurt timp, Buliga Constantin a venit și el în județul Suceava, ocazie cu care l-a informat pe „Costel” despre întâlnirea avută cu Adrian Alexandru din Iași, care îi lăsase o bună impresie și căruia îi predase un număr apreciabil de biblii.

Intrucât activitatea urmăriților lua amploare, cu acordul inspectoratelor interesate și cu aprobarea direcției de linie, s-a trecut la măsuri de finalizare. Percheziția domiciliară efectuată la Șchiopu Teodor s-a soldat cu găsirea și confiscarea unui număr de 408 biblii, 452 broșuri cu

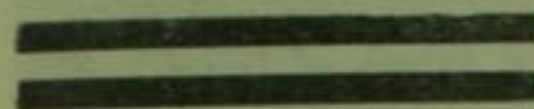
diferite titluri, 317 ilustrate cu scene biblice, toate redactate în limba rusă. Ca urmare a schimbului de informații în cadrul cooperării, cantități însemnate de materiale similare au fost găsite și în orașele Cluj și Timișoara de către organele acestor inspectorate.

Cercetările făcute au evidențiat că materialele confiscate au fost introduse în țară prin intermediul unor turiști, iar aducerea lor la Siret a fost determinată de poziția limitrofă a județului Suceava cu teritoriul sovietic, de unde ar fi trebuit să fie trecute peste frontieră.

Scoaterea informatorului „Costel” din acțiune a fost realizată prin indicarea de la început a unei linii de conduită caracterizată prin prudență. Pe parcurs, informatorul a fost instruit concret să nu manifeste interes deosebit pentru a stabili locurile de depozitare a materialelor, persoanele care le procură etc., să ridice problema căutării unor oameni de mare încredere, ciștigând astfel timp și neacționând concret. Finalizarea acțiunii s-a realizat prin măsuri comitente de percheziții, iar prin procedee tactice de cercetare am făcut ca principalii urmăriți să se suspecteze reciproc. Datele obținute ulterior prin măsuri speciale au confirmat că informatorul nostru este în afara oricăror bănuieli.

Cazul mai sus inserat apreciem că ilustrează pericolul pe care îl prezintă activitatea unor elemente sectante, cât și necesitatea luării în mod operativ a măsurilor de prevenire ce se impun.

Locotenent-colonel C. RANGU

FIECARE ÎNTÎLNIRE — O MISIUNE DE LUPTĂ

Ordinul tovarășului ministru Ion Stănescu privind munca cu rețeaua informativă prevede că „pregătirea fiecărei întâlniri trebuie să constituie misiune de luptă atât pentru ofițeri cât și pentru persoanele din rețea”.

În articolul de față ne propunem să ilustrăm cu câteva cazuri concrete modul în care ofițerii de securitate ai Inspectoratului județean Satu-Mare se străduiesc să îndeplinească în bune condiții aceste prevederi.

Spre exemplu, într-o perioadă, din studiul situației operative rezulta o intensificare a activității unui serviciu de spionaj străin în culegerea de informații de pe raza județului nostru, cât și încercări repetate de determinare a unor cetățeni români plecați în străinătate să refuze întoarcerea în țară.

În vederea cunoașterii și prevenirii

acestei activități, se impunea găsirea unui informator care să suscite interesul dușmanului, să aibă calitățile și posibilitățile necesare rezolvării unor sarcini dificile. A fost ales informatorul „Ioan”, care în principiu corespundea scopului propus.

Având însă în vedere natura sarcinilor pe care acesta avea să le rezolve în străinătate, s-a ivit necesitatea unei munci deosebite de verificare și de instruire a lui. După obținerea aprobării necesare din partea conducerii ministerului, pe baza planului întocmit, s-a trecut la instruirea complexă și organizată a informatorului pe parcursul mai multor întâlniri.

Instructajul a fost redactat în scris, prevăzându-se detaliat mai multe variante posibile în care „Ioan” putea să acționeze, în funcție de reac-

ția elementelor pe lângă care urma să fie dirijat. La fiecare întâlnire, în afară de discuțiile și indicațiile verbale date de ofițer, informatorul a citit instructajul scris, reușind astfel să memoreze, să însușească și să redea pe de rost toate amănunțele misiunii sale, fără a-și nota absolut nimic. Instructajul scris cuprindea, în esență, coordonatele de bază ale misiunii informatorului și se încheia cu un angajament privitor la conduita viitoare, la nedivulgarea sub nici o formă a datelor secrete pe care și le însușise.

În felul acesta s-a reușit să i se insufle informatorului o răspundere deosebită pentru executarea întocmai a misiunii încredințate. Acest procedeu și-a dovedit utilitatea. „Ioan“, respectând instructajul primit, a obținut informații de valoare deosebită. El și-a creat totodată bune perspective pentru munca informativă viitoare.

O altă prevedere a ordinului tovarășului ministru se referă la instruirea surselor de informare astfel încât, în cazul constatărilor unor fapte flagrante, să intervină operativ, pentru preîntâmpinarea acțiunilor și evenimentelor deosebite ce pot aduce prejudicii securității statului sau daune importante economiei naționale.

Iată un exemplu din care rezultă modul în care a înțeles instructajul făcut un informator.

La sfârșitul anului 1971, era elibe-

rat din detenție fostul condamnat T.A., element care se hotărîse a fugi din țară prin trecerea frauduloasă a frontierei și a se stabili, în final, în Austria.

Imediat după eliberarea din penitenciar, T.A. a dispărut de la domiciliul său din Cluj, venind în județul nostru, pentru a-și pune planul în aplicare. Pentru a se apropia de frontieră și a studia posibilitățile de trecere fără a atrage suspiciuni, T.A. povestea celor cu care discuta că dorește să cumpere o cantitate mai mare de țuică necesară pentru o nuntă ce urma să aibă loc în familia sa. În vederea obținerii unor informații privind paza frontierei, a încercat să exploateze în orb mai mulți cetățeni aflați la munca cîmpului. Printre aceștia a dat însă de informatorul „Emil“ care a sesizat că interlocutorul său nu este de prin părțile locului și că, de fapt, urmărește ceva suspect. Informatorul s-a arătat dispus să-i furnizeze datele solicitate. A atras însă atenția noii sale cunoștințe că prin zona respectivă s-ar putea să apară organele grănicerești care „pentru nimica toată ne-ar cam pune pe drumuri“.

Văzînd poziția sursei, T.A. a început să-i solicite în mod deschis informații despre modul cum ar trebui să acționeze, pentru a putea trece frontiera fără a fi prins de grăniceri. I-a oferit informatorului chiar o sumă de bani. „Emil“ l-a atras atunci pînă în apropierea unui lan de po-

rumb unde, cu sprijinul cooperativilor ce lucrau la recoltat, T.A. a fost immobilizat, condus la postul de miliție și ulterior trimis în judecată.

Un alt exemplu este cel al colaboratorului „Gheorghe“, elev la un liceu, care, participînd la o întrunire tovarășească, a observat atîrnînd la gîtul unui elev — pe care nu-l cunoștea, fiind de la alt liceu — un lănișor cu un medalion avînd pe el portretul lui Hitler. Colaboratorul, fără să se desconspire, a adus la cunoștința unui cadru didactic cele constatate. Elevul în cauză a fost identificat, i s-a confiscat medalionul, care a doua zi a fost predat organelor noastre. (Atît de către noi, cit și de către școală s-au luat măsuri de supraveghere a elevului.)

Organizarea, pregătirea și efectuarea întîlnirilor este o misiune de luptă și sub aspectul atenției pe care trebuie să o acordăm permanent cunoașterii adevăratelor concepții ale informatorilor și ale colaboratorilor cu care lucrăm, pentru a putea desfășura cu ei o activitate de educare adecvată.

Credem că este semnificativ în acest sens cazul informatorului „Haidu“, recrutat înainte de 1964. Acesta, de la un timp, furniza materiale fără valoare operativă, deși dispunea de posibilități. Din datele de verificare, rezulta că are o atitudine negativă față de munca de securitate.

În urma unei analize obiective a biografiei și a activității lui „Haidu“, s-a apreciat că este vorba de un

moment de derută, de greșită înțelegere și interpretare a unor fapte. Cu sprijinul șefului nemijlocit, ofițerul a dus cu informatorul o muncă susținută de educare, în direcția cunoașterii politicii partidului, a scopurilor și a sarcinilor Ministerului de Interne. După mai multe luni de zile, cu prețul unei munci susținute din partea ofițerului, informatorul a început, treptat, să furnizeze materiale pe măsura posibilităților de care dispunea, dovedind astfel practic schimbarea care se produsese în gîndirea sa.

Într-un alt caz, ofițerul ce lucra cu „Marinescu“ (informator dirijat pe lângă un cetățean străin suspectat pentru spionaj) a sesizat în cadrul întîlnirilor că informatorul manifesta prea mult interes pentru cunoașterea unor amănunte privind datele deținute de către organele noastre, din alte surse, despre străini. Își motiva interesul, explicînd că vrea să știe mai bine cum să acționeze și ce anume ne interesează mai mult.

Această preocupare, acest interes deosebit în a ne ajuta nu era însă deloc susținut de informațiile furnizate de „Marinescu“, informații care erau fără importanță. Mai mult decît atît, „Marinescu“ încerca să-l convingă pe ofițer că străinul cu care era în legătură este o persoană cinstită, care nu se interesează decît de sarcinile oficiale cu care a venit în țară și că face aprecieri pozitive la adresa politicii partidului și statului nostru.

Alt informator însă dirijat pe lângă străin, îl prezenta pe acesta cu totul altfel.

Ofițerul a elaborat în consecință o combinație prin care să verifice sinceritatea celor două surse. Astfel, i s-a creat posibilitatea informatorului „Marinescu” să intre în posesia unor date false ce-l interesau pe străin. Ofițerul a luat totodată măsuri speciale pentru a cunoaște comportarea ulterioară a informatorului pas cu pas.

La întâlnirea imediat următoare, informatorul nu i-a relatat nimic ofițerului despre discuția purtată chiar la locul său de muncă cu străinul, desigur nici că îi predase „datele”. A relatat că, așa cum fusese instruit, s-a întâlnit cu străinul la o cafea, după orele de program, unde, de fapt, au discutat probleme fără importanță. Pentru a-l convinge pe ofițer de loialitatea sa și de interesul pe care a reușit să-l trezească străinului, informatorul a relatat că acesta, în virtutea relațiilor de prietenie, i-a oferit un cadou (destul de substanțial) dar că el nu a primit.

Continuând cu această măsură combinativă, s-a stabilit că în realitate informatorul nostru era cel care, crezându-se la adăpost de orice primejdie prin faptul că „sprijinea” organele noastre, începuse să-i furnizeze străinului informații economice în schimbul unor avantaje materiale.

Descoperindu-se la timp manevra informatorului, activitatea dușmănoasă a celor doi a fost prevenită.

O altă prevedere foarte importantă a ordinului citat este ca „legătura cu persoanele din rețea să aibă un caracter organizat, asigurându-se

continuitatea, operativitatea și deplina conspirativitate”.

Dăm mai jos un exemplu din care rezultă unde duc nerespectarea acestei prevederi.

Un ofițer avea în legătura sa pe informatorul „Szabó”, considerat unul dintre cei mai buni informatori ai noștri. Pe parcursul colaborării, „Szabó” a dat dovadă de sinceritate și a furnizat materiale de valoare. La un moment dat însă informatorul începuse să furnizeze materialele redactate telegrafic. Valoarea lor operativă scădea odată cu scurgerea timpului. Analizându-se această situație, s-a constatat că ofițerul nostru, pe motiv că informatorul ar avea unele probleme familiale și nu poate veni la casa de întâlniri, folosise aproape exclusiv legătura impersonală.

Reluându-se întâlnirile, după o scurtă perioadă, informatorul a început să furnizeze din nou materiale complete, de valoare, deși, în anumite situații, este folosită și legătura impersonală.

În acest articol ne-am propus să abordăm numai câteva aspecte privitoare la importanța pregătirii, organizării și desfășurării întâlnirilor cu rețeaua informativă, bineînțeles fără pretenția de a epuiza acest subiect.

Important este să nu uităm nici un moment că datoria noastră este să desfășurăm o muncă permanentă și susținută de educare a rețelei informative, în spiritul patriotismului, al intransigenței față de dușman, al pasiunii pentru munca informativă și al consecvenței în aflarea adevărului.

Locotenent-major DINU BOSCA

CONSIDERAȚII

PRIVIND CERCETAREA LA FAȚA LOCULUI A EVENIMENTELOR DEOSEBITE, SUSPECTE DE ACTE DE DIVERSIUNE ȘI DE SABOTAJ

În conformitate cu Ordinul nr. 70 din 15 mai 1972 al ministrului de interne, ofițerii specializați din cadrul Direcției de contrainformații economice și din compartimentele corespunzătoare din inspectoratele județene au efectuat cercetarea la fața locului și primele acte de urmărire penală în cazul mai multor evenimente deosebite, suspecte de acte de diversiune sau de sabotaj ca: incendii, explozii, avarii, distrugerii sau degradări, producerea de inundații, epizootii, catastrofe feroviare, aeriene și maritime.

Cercetarea la fața locului — act de urmărire penală

Practica activității de cercetare a evenimentelor deosebite din econo-

mie ridică o problemă controversată și anume: dacă activitatea de cercetare la fața locului poate fi desfășurată în afara procesului penal ca act premergător, sau numai în cadrul procesului penal ca act de urmărire penală?

Considerăm că activitatea propriuzisă de cercetare la fața locului, în înțelesul prevederilor Codului de procedură penală nu poate fi decât un act de urmărire penală, care trebuie efectuat în cadrul procesului penal.

Argumentele care pledează în favoarea acestei considerații sînt multiple, dar mă voi rezuma numai la două, pe care le consider mai importante și anume: În primul rînd, între activitatea de cercetare la fața lo-

cului și actele premergătoare există o deosebire de obiect. Cercetarea la fața locului are ca obiect descoperirea, fixarea și ridicarea urmelor infracțiunii deja săvârșite, stabilirea poziției și stării mijloacelor materiale de probă (art. 94 și art. 95 C. pr. pen.) și a împrejurărilor în care infracțiunea a fost săvârșită, pe când actele premergătoare au drept obiect stringerea unor date despre săvârșirea unei fapte susceptibilă de a fi infracțiune, date trebuincioase organelor de cercetare în vederea începerii urmăririi penale din oficiu.

În al doilea rând, din punct de vedere al desfășurării, cercetarea la fața locului constituie o activitate procesuală complexă, un program vast — unii autori o aseamănă cu cercetarea științifică — care implică, de la început pînă la final, efectuarea mai multor operațiuni procedurale, în vederea administrării mijloacelor de probă și a stabilirii situației de fapt.

Intrucît operațiunile desfășurate pe parcursul activității de cercetare la fața locului, de descoperire, fixare și ridicare a urmelor, obiectelor și înscrisurilor, au caracter procedural, cercetarea însăși, care este o însușire a acestor activități, nu poate fi decît un act de urmărire penală, raportul între ele fiind acela de la parte la întreg.

Practica a demonstrat că, în afară de acestea, pe parcursul cercetării la fața locului pentru stabilirea cauzelor care au determinat producerea

evenimentului și a condițiilor care au favorizat acest lucru, identificarea faptuitorilor și stabilirea formei și gradului de vinovăție cu care au acționat, se mai desfășoară și următoarele activități procedurale: ascultarea martorilor, ascultarea persoanelor suspecte, efectuarea de confruntări, efectuarea unor constatări tehnico-științifice și a unor reconstruiri.

În acest sens, pot fi date ca exemplu cercetările efectuate în cazurile exploziei de la mina Uricani, catastrofei feroviare din stația Mățășaru, exploziei urmate de incendiu din orașul Buzău, exploziei de la Combinatul Chimic Victoria și incendiului de la Depozitul rezervă de stat Bucecea, unde pentru stabilirea cauzelor și a persoanelor vinovate, concomitent cu cercetarea la fața locului s-au efectuat și primele acte de urmărire penală cu ajutorul cărora s-au putut elucida cazurile.

Efectuarea cercetării la fața locului ca act premergător prezintă două dezavantaje și anume: 1. Intrucît actualul C. pr. pen. n-a preluat instituția refuzării procesului penal, în cazul în care cercetarea la fața locului s-a efectuat în cadrul actelor premergătoare și există una din cauzele de împiedicare a acțiunii penale prevăzute de art. 10 C. pr. pen., cazul nu poate căpăta o soluție juridică (clasare, scoatere de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale); 2. În timp ce procesul-verbal de constatarea efectuării unor acte

premergătoare poate constitui un mijloc de probă, procesul-verbal de cercetare la fața locului este un mijloc de probă.

Unele probleme privind tactica și metodică efectuării cercetării la fața locului

În ceea ce privește tactica și metodică cercetării la fața locului se remarcă încălcarea unora dintre cerințele de bază ale acestei activități și anume: rapiditatea sesizării, modul în care se asigură paza locului faptei și rapiditatea cu care se realizează deplasarea în cimpul infracțional.

Astfel, se constată că ofițerii care deservesc unele obiective economice n-au făcut totul în ceea ce privește instruirea persoanelor oficiale cu privire la obligativitatea de a sesiza organele competente, de îndată ce se produce un eveniment, și de a lua toate măsurile prin folosirea personalului din paza contractuală, din gărzile patriotice sau salariații organizației socialiste respective, pentru paza locului faptei.

Semnificativ în acest sens este cazul privind introducerea unor șuruburi în mecanismul instalației T.36 Coppus, de la Fabrica de conserve Calafat. Deși situația de fapt a fost descoperită în dimineața zilei de 14 august 1972, legăturile oficiale din obiectiv nu l-au sesizat pe ofițerul de contrainformații economice, acesta aflînd despre producerea evenimentului abia în ziua de 17 august 1972, din relatările unei surse. Mai mult decît atît, factorii de conducere ai fabricii sus-menționate au făcut totul pentru a înlătura urmele mate-

riale de la fața locului. Din această cauză, nici pînă în prezent făptuitorul nu a putut fi identificat.

Tot atît de concludent este și cazul incendiului provocat la Depozitul rezervă de stat Bucecea, unde, datorită lipsei de preocupare pentru paza locului faptei pînă la sosirea organelor de stat, unul dintre autori a înlăturat urmele de sudură, în scopul intreruperii raportului de cauzalitate.

În acest sens, martorul Radu Zaharia declara: „După circa 30 de minute de la izbucnirea incendiului am fost chemat de către sudorul Radu Terchea (unul dintre vinovați - n.a.) care mi-a spus să merg sus în pod și să mătur resturile de sudură din jurul barelor unde s-a sudat“. Cele de mai sus au fost confirmate de către cel în cauză, de către un alt martor și de urmele descoperite în cimpul infracțional.

Se constată încă deficiențe generate și de faptul că unii ofițeri din compartimentele de contrainformații economice ezită să facă deplasarea la locul săvârșirii infracțiunii cu mașina dotată special cu mijloace de cercetare criminalistică. Din această cauză ofițerii respectivi sînt lipsiți de aportul mijloacelor științifice de cercetare, mijloace care prezintă o deosebită importanță în soluționarea competentă a cazurilor.

Trebuie subliniat însă că în timpul cercetării propriu-zise — fazele statică și dinamică — de cele mai multe ori ofițerii de contrainformații economice au aplicat cu competență, în funcție de specificul fiecărui caz în parte, metodică corespunzătoare.

Astfel, în cazul incendiilor de la Depozitul rezervă de stat Bucecea și Centrala electrică București-Sud, ofițerii care au efectuat cercetarea la fața locului au procedat cu competență la verificarea ipotezelor emise, ceea ce a condus la descoperirea și delimitarea focarului după urmele de arsură și fumizare. Pe parcursul cercetării au fost prelevate probe din urmele descoperite la fața locului pentru analizele de laborator, au descoperit, fixat și ridicat urme sau alte obiecte care au contribuit la identificarea faptuitorilor, au dispus efectuarea unor constatări tehnico-științifice, au procedat la ascultarea martorilor și a faptuitorilor, au efectuat confruntări și în final au procedat, conform prevederilor art. 130 C. pr. pen., la reconstituirea faptelor infraționale.

În cazul exploziilor produse la Combinatul Siderurgic Hunedoara, la Combinatul Chimic Victoria, la Combinatul Chimic Făgăraș, în orașul Buzău, la Combinatul de Industrializarea Lemnului Sighetul-Marmației, la Întreprinderea de piese radio și semiconductori Băneasa și altele, pentru verificarea ipotezelor și a versiunilor emise, ofițerii de contrainformații economice au procedat la extinderea zonei cercetate pînă la limita maximă de acțiune a suflului exploziei, au verificat modul în care s-au respectat normele de protecția muncii și dacă în procesul de producție s-au folosit procedee și metode de muncă nepermise.

Prin folosirea unor metode complexe criminalistice, s-a putut descoperi și delimita cu multă exactitate focarul exploziilor. De exemplu, în cazul exploziei de la Combinatul

Chimic Victoria, pentru stabilirea focarului s-a folosit metoda punctului de interferare a liniilor trasate în sens invers de la obiectele aflate pe perimetru, care indicau direcția de deplasare a suflului.

Procedîndu-se la cercetarea cu atenție a acestui punct, s-au descoperit unele urme cu ajutorul cărora s-a stabilit că acolo se afla focarul exploziei. În primul rînd s-a constatat o depresiune circulară a podelei de beton al cărei centru avea o adîncime față de linia orizontală a pardoselei de 2 cm; urme de arsuri și resturi de material exploziv care, prin descompunere, puteau produce autoaprinderea.

Pentru verificarea ipotezelor emise pe parcursul cercetării la fața locului a evenimentelor și catastrofelor feroviare din stațiile Mătăsaru, Ilia, Dilga, Brazi, Vlădeni și altele, ofițerii de contrainformații economice au folosit o metodică variată, specifică modului de producere a fiecărui caz în parte, procedînd la salvarea și expedierea la spital a victimelor, la delimitarea locului faptei, la identificarea căilor de acces și a martorilor oculari, la ridicarea actelor oficiale legate de dirijarea circulației feroviare, la verificarea și fixarea poziției semnalelor, la examinarea materialului rulant și a căii ferate. Ca urmare a tuturor acestor măsuri și a primelor acte de urmărire penală efectuate, au putut fi identificați faptuitorii.

Procesul-verbal de cercetare la fața locului

Oricît de bine s-ar efectua o cercetare la fața locului, rezultatele sale nu pot fi eficiente pentru dove-

direa împrejurărilor în care s-a comis fapta și pentru identificarea faptuitorului dacă nu se întocmește procesul-verbal, prevăzut expres de art. 131 C. pr. pen.

Acest act trebuie întocmit de toate organele care au participat nemijlocit la cercetarea cîmpului infrațional.

În marea majoritate a cazurilor cercetate, această cerință este respectată. Uneori însă se constată că procesul-verbal de cercetare nu este întocmit decît de o parte din organele participante în mod direct la cercetare, ceea ce constituie o deficiență.

Pentru o cit mai clară redactare a celor constatate, este bine ca procesul-verbal să înceapă cu descrierea urmelor care indică fenomenul causal, să continue cu descrierea mijloacelor folosite pentru producerea lor, mijloace descoperite în cîmpul infrațional sau în împrejurimi, cu descrierea urmelor care arată modul de acțiune în ordinea formării lor și a urmelor care pot fi folosite la identificarea persoanelor ce au avut acces la locul faptei. Redactat în această formă, procesul-verbal de cercetare la fața locului va prezenta un tablou ilustrativ al celor petrecute în cîmpul infrațional. Acest act procedural trebuie să lege în conținutul său schițele și fotografiile judiciare executate, în așa fel, încît să redea în totalitatea sa o imagine cît mai exactă și mai completă a cîmpului infrațional.

În ceea ce privește modul de realizare a fotografiei judiciare, se constată încă unele neajunsuri. Astfel, se manifestă o tendință de absoluti-

zare a fotografiilor panoramice ale locului faptei, acordîndu-se mai puțină importanță fotografiilor schiță și de detaliu, ceea ce determină pe parcursul urmăririi crearea unor discuții contradictorii care, de obicei, rămîn fără răspuns.

Înainte executării fotografiilor, nu se marchează întotdeauna urmele sau obiectele purtătoare de urme, fapt care conduce în final la scăderea valorii probatorii a acestora.

În puține dintre cazurile cercetate (de exemplu la incendiul de la Bucecea, catastrofa feroviară de la Mătăsaru și explozia de la Combinatul Chimic Victoria) s-au făcut mențiuni în procesul-verbal de cercetare la fața locului cu privire la marca aparatului de fotografiat, filmat sau a magnetofonului folosit, diafragma și viteza cu care s-a lucrat, sensibilitatea filmului sau tipul benzii magnetice folosite, lungimea filmului sau a benzii magnetice și tipul microfonului cu care s-a imprimat.

Aceste date prezintă importanță, în primul rînd pentru o eventuală expertiză de identificare a persoanelor după voce și vorbire sau după imagine, care s-ar putea dispune ulterior.

Așadar, actul cercetării la fața locului și primele acte de urmărire trebuie efectuate cu multă atenție și competență, deoarece orice greșală ori omisiune nu mai poate fi remediată, situația de fapt a cîmpului infrațional fiind într-o continuă schimbare.

Locotenent-colonel I. ANGHELESCU

PARTICULARITĂȚI ALE SUPRA- VEGHERII INFORMATIVE GENERALE ȘI ALE URMĂRIRII INFORMATIVE SPECIALE ÎN RÎNDUL MARINARILOR STRĂINI ȘI ROMÂNI

Dezvoltarea continuă a relațiilor economice ale R. S. România cu un număr foarte mare de țări a condus și la intensificarea traficului maritim în portul Constanța, unde zilnic se află pentru încărcare-descărcare circa 60 de nave sub diferite pavilioane.

Numai în anul 1971 au operat în portul Constanța peste 2 600 de nave, pe care s-au aflat aproximativ 80 000 de navigatori. În port își desfășoară activitatea 28 întreprinderi, instituții și agenții economice de import-export, cu un număr de peste 30 000 salariați.

Aceste cifre dovedesc volumul de muncă ce trebuie depus de către organele noastre, dat fiind faptul că numărul sporit de navigatori străini ce vin în portul Constanța a dus la înmulțirea legăturilor dintre cetățenii

străini, comercianți, armatori, navigatori etc., cu personalul român care lucrează în sectoarele de comerț exterior, navigant, portuar, cu locuitorii ai orașului. Din materialele pe care le deținem, rezultă că serviciile de spionaj și organizațiile economice străine folosesc această cale pentru culegerea de informații din toate domeniile de activitate și caută să lovească în interesele statului nostru în cele mai diverse moduri.

În lucrarea informativă a celor suspecti, rezultate bune s-au obținut prin interpunerea unor informatori din mediile față de care străinii au dovedit că manifestă interes.

Așa de exemplu, printre persoanele față de care navigatorul străin „Starvru” manifesta interes, se afla și informatoarea „Lelia”, de profesie in-

gineră, necăsătorită. Cunoscând acest aspect, au fost luate măsuri de pregătire a informatoarei, în vederea interpunerii ei navigatorului în cauză. După câteva contacte, străinul i-a solicitat „Leliei” date cu privire la exportul nostru de petrol, iar când a fost întrebat de ce îi sint necesare astfel de date, a explicat că cineva îl rugase să le obțină, menționând că „afacerea este rentabilă”. S-au luat, desigur, măsurile de prevenire care se impuneau.

O particularitate ce se referă la legăturile pe care le fac marinarii străini, constă în aceea că, la prima vedere, majoritatea acestor legături apar sub aspectul contrabandei, sau al înmînării de cadouri, pentru serviciile făcute în operațiunile de încărcare-descărcare, sau ca urmare a faptului că sint „cunoștințe mai vechi”. În realitate, sub această acoperire, unii cetățeni români sint atrași la diferite activități ostile statului nostru.

De exemplu, acum cîtva timp a fost luat în lucru cetățeanul român „Sandu”, funcționar la o întreprindere de comerț exterior, despre care se obținuseră informații că întreține legături apropiate cu unii comandanți de vase străine, de la care primea diferite cadouri. Din lucrarea sa, a rezultat că, în schimbul acestor cadouri, „Sandu” favoriza unele companii străine în dauna economiei naționale, prin livrarea unor produse petroliere în cantități mai mari decît cele prevăzute în documente.

Un mijloc bun pentru a cunoaște elementele ce intră în preocupările serviciilor de spionaj, informațiile ce și le propun a le obține, mijloacele și metodele pe care le folosesc, îl constituie recrutarea unor persoane din

rîndul navigatorilor străini cu posibilități de informare.

Astfel, sursa externă „Gimi” ne-a informat că un funcționar român, competent în a duce tratative pe linie de comerț exterior, se află în atenția unui comerciant străin care intenționează să-l corupă cu diferite cadouri și bani, pentru a-l favoriza în încheierea unor contracte cu statul român. Pe baza informațiilor deținute, s-au luat măsuri de prevenire a prejudiciilor ce puteau fi aduse statului nostru.

Un alt exemplu îl constituie cazul navigatorului „Barbu”, agent al unui serviciu de spionaj, care primise ca sarcină să culegă informații despre sistemul de organizare al portului Constanța, despre rezervele de combustibil și de apă din port, date despre unele persoane ce dețin funcții în portul Constanța și asupra cărora ar putea acționa.

Alt caz este cel referitor la navigatorul „Panait”, agent al unui serviciu de spionaj, care avea ca sarcină să culegă informații militare și să stabilească amplasarea unor obiective din zona portului Constanța și din zona dunăreană, pe care să le însemne pe o hartă cu care fusese dotat. În ambele cazuri, cunoscindu-se intențiile respectivelor elemente prin rețeaua informativă și prin alte mijloace, s-a prevenit culegerea de informații.

Se impune însă ca, în activitatea cu sursele externe, să se acorde o atenție deosebită verificării permanente, mai ales prin inițierea unor combinații, care să ne convingă asupra autenticității informațiilor furnizate de ele, a sincerității față de organele noastre, precum și pentru evitarea

unor măsuri de dezinformare ce ar putea fi puse la cale de serviciile de spionaj străine.

În acest fel s-a procedat cu sursa externă „Oman“, care la prima vedere părea a fi sincer în informațiile pe care le furniza, dar care, după fiecare întâlnire cu ofițerul de securitate, lua legătura cu un diplomat străin. Inițindu-se o combinație informativă, s-a stabilit cu certitudine că, în baza datelor solicitate de noi, „Oman“ fusese instruit asupra problemelor ce urma să ni le prezinte, în scop de dezinformare.

În ceea ce privește supravegherea informativă generală a navigatorilor români, aceasta trebuie să înceapă încă din faza depunerii cererii de angajare, pentru a ne putea pronunța din timp asupra acordării avizului de navigabilitate în apele internaționale.

O particularitate în instruirea rețelei informative din rîndul navigatorilor români constă în aceea că trebuie instruiți și pregătiți să rezolve sarcini multiple, ca : asigurarea bunei funcționări și exploatarea a navelor, cunoașterea legăturilor suspecte cu cetățeni străini, a fugarilor români ce acționează asupra navigatorilor noștri, precum și culegerea unor date ce interesează securitatea statului din porturile în care acostează.

Menționăm că, în afară de aceste sarcini, în cadrul supravegherii informative generale, *rețeaua trebuie să asigure cunoașterea permanentă a comportării fiecărui navigator.*

Pe măsură ce apar informații că unii navigatori români întrețin legături cu persoane suspecte, că se ocupă de contrabandă sau desfășoară alte activități ce i-ar compromite sau prin care ar putea fi corupți, este necesar să se ia măsuri urgente de prevenire,

prin influențarea lor de către rețeaua informativă, prin comanda navei ori a întreprinderii, iar în anumite situații chiar prin intervenția directă a organelor noastre.

Din datele pe care le deținem, rezultă că nu toți navigatorii români intră în atenția serviciilor de informații și a elementelor ostile din emigrația română, aceștia orientându-se mai ales către persoanele cu funcții de conducere pe nave, către ofițerii de marină militară în rezervă, care funcționează în flota comercială, către cei care anterior intrării în navigație au lucrat în sectoare unde se concentrau date secrete, precum și către acei navigatori care au în țară rude și relații cu persoane ce dețin anumite funcții în sectoare economice, în organele de stat sau care au o comportare necorespunzătoare pe timpul cît lucrează în diferite posturi.

În centrul preocupărilor noastre trebuie să stea *identificarea și cunoașterea fugarilor români ce sînt antrenați în activități ostile patriei noastre și care, sub diferite pretexte și acoperiri oficiale, urcă la bordul navelor românești, sau apar în locurile frecventate de marinarii noștri, interesîndu-se de situația din țară, vrînd să cunoască poziția navigatorilor față de politica internă și externă adoptată de statul român etc.*

Sarcina noastră este de a preveni pătrunderea pe nave a unor astfel de persoane, izolarea lor de masa navigatorilor și chiar compromiterea acestor indivizi în fața organelor polițienești sau a organelor portuare.

Spre edificare, redăm următorul exemplu : legionarul „Crăciun“, cunoscut ca agent al Serviciului de spi-

onaj american, a urcat la bordul unui vas românesc ce se afla într-o țară din America Latină, sub acoperirea de funcționar al unei agenții comerciale. El s-a întreținut cu mai mulți navigatori, după care și-a oferit serviciile de a-i plimba pe aceștia cu mașina personală în diferite localități și locuri turistice.

Cîțiva navigatori au fost de acord. În timpul plimbării, „Crăciun“ i-a rugat să accepte vizitarea unei localități apropiate de port, unde s-ar afla „una din casele sale“. Cînd au ajuns însă în localitatea respectivă, „Crăciun“ a întrebat discret pe un polițist despre strada pe care se afla din apartamentele acelei locuințe au servit băutură, „Crăciun“ a oferit cadouri marinarilor români, după care a început să-i prelucreze dușmănos, le-a cîntat cîntece legionare și în final le-a propus să rămînă în S.U.A., unde s-a oferit să le asigure condiții materiale „deosebit de bune“.

Intrucît acest element căuta să ia legătură și cu marinari de pe alte nave românești, adoptînd aceeași poziție dușmănoasă, s-au inițiat măsuri de izolare și de compromitere a lui.

Informatorul „Ionescu“ a fost instruit să accepte împreună cu alți navigatori invitația lui „Crăciun“ și, atunci cînd acesta va începe să-i prelucreze dușmănos, să ia atitudine și să combată afirmațiile lui.

„Ionescu“ a procedat întocmai, iar după întoarcerea pe navă, l-a informat pe comandant asupra celor petrecute. Comandantul a prelucrat cazul „Crăciun“ pe vas și s-a adresat agentului portuar respectiv, cu rugămintea de a interveni la organele în drept, pentru ca acestea să nu-i mai dea însărcinări lui „Crăciun“ pe na-

vele românești, intrucît antrenează navigatorii la băutură, comite acțiuni împotriva statului român și pretinde diferite cadouri.

Cînd nava a ajuns în țară, o mare parte a navigatorilor au informat organele noastre și conducerea întreprinderii despre cazul „Crăciun“ și împreună am organizat prelucrarea acestui caz și cu alte echipaje. De atunci, a trecut un an de zile și fugarul în cauză nu a mai apărut la navele românești.

În ultimul timp se remarcă o activitate mai intensă pe linia atragerii navigatorilor români la unele cluburi religioase și baruri din străinătate, pentru a-și petrece timpul liber, în care scop sînt folosite cu prioritate femeile. La aceste cluburi, apar fugari români, care, sub pretextul că doresc să converseze în limba română și să cunoască situația din țară, exploatează informativ navigatorii, prelucrîndu-i totodată dușmănos.

Așa de exemplu, la unul din cluburile din Manchester, a apărut fugarul „Fany“ care, în discuțiile purtate cu cîțiva navigatori, s-a interesat de situația din țară, de nivelul de trai, după care i-a invitat să participe la o slujbă religioasă, împreună cu cîteva femei.

După slujbă, „Fany“ a cerut aprobarea șefului clubului să permită femeilor să meargă cu navigatorii într-o încăpere alăturată, unde era amenajat un bar. În acest bar s-au continuat discuțiile, au consumat băutură, iar în final „Fany“ a defăimat statul nostru, sfătuiindu-i să rămînă în Anglia, unde „își pot asigura condiții mai bune de viață“.

Cluburi de acest fel sînt în mai

multe porturi din Anglia, iar o parte dintre conducătorii lor sînt cunoscuți ca foste cadre sau agenți ai poliției. În aceste cluburi au fost determinați să rămînă în Anglia trei navigatori români, aceasta și ca urmare a unor deficiențe ale organelor noastre, care au inițiat cu întîrziere măsuri de a cunoaște activitatea ce se desfășura acolo asupra navigatorilor români.

În prezent, au fost prevăzute combinații menite să ducă la compromiterea fugarilor români ce acționează în aceste cluburi și determinarea navigatorilor de a refuza să le mai frecventeze.

În cadrul supravegherii informative generale a navigatorilor români, o atenție trebuie acordată și familiilor acestora, rudelor, relațiilor apropiate și în mod deosebit celor care apar cu legături în străinătate sau cu schimbări de comportament.

Așa am procedat în cazul navigatorului „Todea”, care începuse să se izoleze de membrii echipajului, manifesta frămîntări pe care rețeaua nu și le putea explica, iar el nu le destăinuia. Ocupîndu-ne de familia acestuia, am stabilit că soția era îngrijorată de faptul că „Todea” are concepții negative despre statul român și intenționează ca, la următorul voiaj, să nu mai vină în țară. S-au luat astfel măsurile necesare de prevenire.

Un alt caz este cel al navigatorului „Stan”, despre care s-au primit informații că, în portul Huston, s-a izolat de grup și că a revenit la vas singur, după cîteva ore. La sosirea în țară, luîndu-se măsuri de urmărire a lui, la domiciliu și în mediul apropiat.

am stabilit că se întîlnise în străinătate cu un fugar român care-i solicitase să comunice soției sale (rămasă în țară) că el este sănătos, că nu a uitat-o și că va face tot posibilul să plece și ea din România. În continuare, s-au dispus măsuri de influențare a fugarului, pentru a reveni la familie. Din informațiile pe care le deținem, rezultă că acesta inclină să vină în țară.

Avînd în vedere că navigatorii români își desfășoară activitatea în cea mai mare parte a anului în străinătate, unde se exercită asupra lor influențe negative sub diferite forme, se impune ca, în rîndul acestora, să se organizeze cît mai dese prelucrări contrainformative.

În materialele ce se prezintă, este bine să se includă și date concrete despre activitatea unor elemente dușmănoase din exterior ce acționează asupra navigatorilor, în felul acesta ajungîndu-se la izolarea celor în cauză de marea masă de marinari români și chiar la compromiterea lor față de companiile și agențiile care i-au angajat.

Avînd în vedere faptul că, atît navigatorii români, cît și cei străini stau o scurtă perioadă în porturile R.S. România, considerăm că este necesar ca toate formațiunile Ministerului de Interne ce lucrează în porturi — și nu numai în porturi — să-și conjuge eforturile, pentru ca supravegherea informativă generală a acestei categorii să fie asigurată pe toate liniile muncii de securitate și de miliție, urmînd ca informațiile obținute să fie transmise cu operativitate serviciilor de profil.

Lt. colonel GHEORGHIȚA CHIVU

II PROCEDEE VARIATE ÎN ACTIVITATEA DE PREVENIRE

Avînd în centrul preocupărilor prevenirea, descoperirea și lichidarea faptelor de natură a aduce prejudicii economiei naționale, ofițerii din compartimentul de contrainformații economice al Inspectoratului județean Gorj și-au intensificat eforturile în direcția completării rețelei informative și a găsirii unor procedee de muncă cît mai diversificate. În sensul acestor afirmații, în rîndurile care urmează vom căuta să prezentăm cititorilor o serie de exemple.

La o carieră din județ, funcționa un complex de mare capacitate, furnizat de o firmă străină. Într-o zi,

ofițerul care deservea acest obiectiv a fost sesizat de rețea că unele din axele principale ale complexului s-au forfecat, cauzînd scoaterea din funcțiune a întregii instalații. Șeful de montaj al firmei a arătat că, pentru înlocuirea pieselor stricate, care vor trebui să fie aduse din străinătate, și pentru repunerea în funcțiune a complexului sînt necesare cel puțin nouăzeci de zile.

Plecînd de la semnalarea informatorului „Dan”, specialist român, potrivit căreia axele în cauză prezentau defecțiuni de concepție la sistemul de ungere și că se cere pentru re-

medieri un timp nejustificat de mare, cazul a fost discutat la conducerea exploatării miniere, ajungându-se la concluzia ca organele de securitate să efectueze cercetarea. În ziua stabilită, au fost convocați la fața locului beneficiarul, montorul român și reprezentantul firmei străine. Cu acel prilej, reprezentantul firmei a căutat să arunce vina pentru cele întâmplate asupra condițiilor în care a fost exploatată instalația și oarecum pe nepriceperea muncitorilor.

Afirmând că nu poate fi vorba de așa ceva, ofițerul de securitate a atras atenția că reprezentanții firmei străine lasă impresia că vor să facă greutatea părții române în realizarea planului de stat. În consecință, beneficiarul a arătat reprezentanților firmei că, cu toate relațiile bune care există între partea română și firma străină, cazul va fi publicat în presă și prezentat la televiziune, ceea ce va cauza reputației firmei. (Pentru a crea această impresie, s-au înregistrat discuțiile de la fața locului, s-au filmat piesele deteriorate și complexul staționind.) În încheierea discuțiilor, s-au făcut referiri și la timpul pretins pentru repunerea în funcțiune a instalației.

Măsura întreprinsă s-a dovedit binevenită.

Aducându-i-se la cunoștință toate acestea, conducerea firmei a luat imediat toate măsurile în vederea trimiterii în România a pieselor de schimb. În asemenea condiții, complexul a fost repus în funcțiune doar

după 12 zile și nu după 90, așa cum s-a pretins inițial.

Intrucât prezentau defecțiuni de concepție și axele care urmau să fie folosite la alte două complexe, aflate în faza de montaj, s-a intervenit imediat, fiind schimbate și acestea. La cele trei complexe au fost înlocuite în total șase axe, fiecare costând circa 250 000 lei valută.

Iată și un alt exemplu :

În cadrul unui obiectiv, specialiștii unei firme străine făceau probe de capacitate la o instalație. Informatorul „Mihai” a observat că specialiștii firmei au schimbat reglajul releelor de acționare a motoarelor electrice, în scopul de a acoperi subdimensionarea acestora. Neavând posibilitatea să-l anunțe imediat pe ofițer despre cele întâmplate, informatorul a sesizat — conform instructajului — conducerea obiectivului. Deplasându-se la fața locului, directorul întreprinderii, în prezența specialiștilor străini, a verificat reglajul instalației, dispunând încetarea probelor de capacitate. Recunoscând că motoarele sînt subdimensionate, reprezentanții firmei s-au angajat să le schimbe, fapt consemnat de altfel și într-un protocol.

În ultimii ani, în exploatările subterane s-a generalizat procedeul de susținere a galeriilor cu elemente metalice, acestea asigurînd pe lingă rezistență și o oarecare elasticitate. Conform monografiilor de susținere a lucrărilor miniere, profilurile care se folosesc sînt formate din trei, res-

pectiv patru elemente. Indiferent de numărul elementelor din care se compune o armătură, acestea se prind între ele prin cite o pereche de elemente de legătură (bridă plus clemă). Dacă, din anumite motive, unul din elementele de legătură cedează, sarcina este preluată de celălalt. De asemenea, perechea de elemente asigură și o preluare uniformă a presiunii din mină.

S-au primit însă informații potrivit cărora monografiile de susținere a lucrărilor miniere nu se respectă. Verificările pe teren au reliefat, în peste 80% din lucrările de pregătire pentru armare, prezența multor abateri (o singură îmbinare între două elemente metalice, respectiv un singur grupaj bridă plus clemă, recondiționarea defectuoasă a unor armături vechi etc.). Fiind sesizate organele de stat, acestea au luat măsuri, impunînd conducerii exploatărilor să respecte întocmai monografiile de armare.

Ofițerii de contrainformații economice din inspectorat au avut în atenție, de asemenea, modul în care sînt exploatate, revizuite, reparate și conservate mijloacele fixe. Fiind instruită corespunzător, rețeaua din unele obiective a început să ne informeze despre faptul că, la unele organizații socialiste mijloacele fixe nu sînt exploatate, revizuite și reparate în bune condiții. Verificările pe care le-am întreprins la unele întreprinderi aveau să reliefeze multe stări de lucruri negative.

Iată cum am acționat la o exploatare minieră unde existau utilaje în stare de nefuncționare, descomplete, lăsate la voia întâmplării etc.

S-a hotărît ca o echipă de ofițeri să se deplaseze pe teren și să treacă la întocmirea unui proces-verbal de constatare și la executarea de planșe fotografice. Materialul documentar astfel obținut a fost prezentat conducerii care tutela întreprinderea în cauză. Deficiențele constatate au făcut și obiectul unei informări la organul județean de partid. Dar, în loc să se ia măsuri de remediere, conducerea exploatării miniere, cu asentimentul forului tutelar, a decis, în mod surprinzător, casarea utilajelor descomplete și trimiterea lor la fier vechi. În urma unei noi intervenții la conducerea superioară a obiectivului, s-a hotărît inventarierea tuturor mijloacelor fixe. Cu această ocazie, printre altele, s-au găsit 224 utilaje ce nu funcționau, propuse pentru casare, în rezervă etc., în valoare de peste 11 milioane lei. Mai mult, pentru a-și putea aranja inventarul, conducerea exploatării miniere a luat măsura tăierii tuturor plăcuțelor montate de fabrică pe utilaje, pentru a nu se mai putea stabili seria și anul de fabricație. În acest fel s-a creat posibilitatea trecerii numărului de inventar pe utilaje cu caracteristicile existente în evidențe. Deoarece nici de această dată nu s-au luat măsuri, s-a informat din nou organul județean de partid și s-a raportat cazul la Direcția de contrainformații eco-

nomice. Ulterior, s-au deplasat la exploatarea minieră reprezentanți ai ministerului de resort, care au luat măsuri în consecință.

În anul 1969, în vederea electrificării liniei ferate de pe Valea Jiului, s-au început lucrările de consolidare la obiectivele de artă.

Printre altele, s-a prevăzut hidroizolarea tunelelor existente și construirea mai multor polate din prefabricate de beton, care să protejeze linia în locurile predispuse alunecărilor de teren, căderilor de stînci și infiltrărilor de apă.

Un informator ne-a semnalat că modul de hidroizolare a polatelor prevăzut în proiect era necorespunzător, permițînd ca apa să se infiltreze pînă la rețeaua electrică și să pună în pericol siguranța circulației. Informatorul a fost instruit să aducă personal la cunoștința proiectantului și constructorului aceste neajunsuri. Observațiile sursei fiind juste, proiectantul și constructorul au luat imediat măsuri pentru schimbarea soluției. S-a reușit astfel prevenirea unei stări de fapt care prezenta un mare pericol pentru siguranța circulației trenurilor după darea în funcțiune a liniei ferate.

Considerăm că nu mai este necesar să subliniem atenția deosebită ce trebuie acordată în ipoteza procurării unor utilaje din străinătate. De pildă, la un obiectiv industrial din Tîrgu-Jiu s-a prevăzut extinderea secției

unei fabrici. Prospectarea pieții pentru achiziționarea utilajelor necesare s-a făcut de persoane din cadrul Ministerului Economiei Forestiere.

Aduse în țară și puse în flux tehnologic, utilajele importate n-au atins parametrii proiectați.

Sesizați pe linie informativă despre această situație, cît și de faptul că personalul din Ministerul Economiei Forestiere intenționează să accepte recepționarea instalației în aceste condiții, cazul s-a raportat Direcției de contrainformații economice. În urma acțiunii noastre, la nivelul Ministerului Economiei Forestiere s-a format o comisie, care a analizat situația la fața locului. Constatîndu-se că cele semnalate sînt reale, furnizorul străin a fost obligat să facă o revizie generală a utilajelor și să schimbe piesele necorespunzătoare. Astfel s-a prevenit punerea în funcțiune a unui utilaj care ar fi adus pagube economiei naționale.

Am putea prezenta desigur și alte exemple de acest fel. În intenția noastră a stat însă faptul de a se putea desprinde ideea că ofițerii dispun de o gamă variată de procedee pentru prevenirea, descoperirea și lichidarea oricăror acțiuni și fapte îndreptate împotriva economiei naționale, dar că aceste procedee, pentru a fi eficiente, trebuie folosite cît mai ingenios, cît mai diversificat.

Locotenent-colonel I. BERCEA

APLICAREA UNEI COMBINAȚII A DUS LA OBȚINEREA REZULTATELOR SCONTATE

„Fănică“, un tînăr în vîrstă de 26 ani, absolvent de liceu, domiciliat în Arad, a intrat în atenția organelor noastre în urma unor semnalări, din care rezulta că sub influența emisiunilor postului de radio „Europa liberă“, precum și a unor contacte avute cu cetățeni străini, s-a hotărît să plece cu orice preț din țară și să se stabilească în Occident.

În acest scop, singur sau împreună cu alți tineri, „Fănică“ a conceput diverse planuri de plecare ilegală din țară, dar pe care n-a reușit să le pună în aplicare.

În primăvara anului 1969, „Fănică“ a plecat din Arad la Constanța cu gîndul de a se furișa pe o navă străină ancorată în port, pentru a părăsi astfel țara, sau să găsească un cetățean străin care să-i procure un pașaport fals, cu ajutorul căruia să treacă fraudulos frontiera.

În vederea realizării primei variante, „Fănică“ s-a angajat ca muncitor în portul Constanța, însă nu peste mult timp s-a convins că pătrunderea pe un vas străin este foarte dificilă, dacă nu chiar imposibilă.

A renunțat deci la prima variantă și a încercat să o aplice pe a doua, scop în care s-a angajat într-o funcție de mică importanță la I.H.R. Mamaia. Acolo și-a creat relații cu diverși cetățeni străini, căutînd continuu persoana care i-ar fi putut procura un pașaport fals. S-a ales doar cu niște promisiuni.

Dar, în acel timp, sursa „Filu“ a semnalat organelor noastre că „Fănică“ este preocupat de obținerea unor informații secrete despre diferite unități militare și despre alte obiective importante, pe care vrea

să le furnizeze unor organizații străine, în schimbul facilitării plecării lui definitive într-o țară capitalistă.

Tot în acea perioadă am aflat că „Fănică” trimisese deja, prin intermediul unor turiști vest-germani, o scrisoare către directorul postului de radio „Deutsche Welle” din Köln, căruia i-a cerut să-l ajute să plece ilegal din țară în schimbul unor „informații strict-secrete cu caracter militar, pe care le adună de 4 ani”.

În momentul obținerii acestor date, asupra lui „Fănică” s-a deschis dosar de urmărire informativă, cu scopul de a stabili: ce date deține; dacă sînt cu adevărat secrete; cînd și în ce mod le-a obținut; cum și unde le păstrează; dacă are și cine sînt complicii săi. Ne preocupa faptul de a preveni transmiterea în străinătate a eventualelor informații pe care le deținea „Fănică”, precum și înlăturarea posibilităților acestuia de a intra în posesia altor informații cu caracter secret.

Am reușit astfel să stabilim că, în timpul șederii pe litoral, „Fănică” a cules informații prin observare directă și prin discuții cu diverși palavragii, despre unele unități militare, despre portul militar, despre sediile organelor de securitate și de miliție, precum și despre mijloacele de transport ale acestora. De asemenea, s-a interesat despre existența unor aeroporturi militare și baze de rachete din țară.

Percheziția domiciliară secretă efectuată la domiciliul lui „Fănică” — acesta la sfîrșitul anului 1969 s-a întors la Arad — nu a dat rezultate scontate. Cauza a fost stabilită ulterior: „Fănică” fusese reținut și

cercetat timp de citeva ore de către organele de miliție de pe litoral pentru trafic cu valută străină și, socotind că trebuie să dea dovadă de mai multă prudență, într-o seară, a ars în sobă toate materialele pe care le-a considerat că ar fi compromițătoare pentru el.

La Arad, „Fănică” aștepta pe reprezentanții postului de radio „Deutsche Welle” și „Europa liberă” (deoarece între timp expediase și la acest post de radio scrisori asemănătoare celei trimise la „Deutsche Welle”). Spera ca aceștia să-l scoată din țară în schimbul informațiilor promise și continua să fie deosebit de activ. Într-o perioadă s-a angajat la o stație PECO, în calitate de ajutor vinzător, aici avînd posibilitatea de a intra în relații cu cetățeni străini și de a-i tatonă pe aceștia în vederea găsirii persoanei care-l interesa.

În același timp s-a ocupat de culegerea de noi informații despre diferite unități militare din județul Arad și din țară. Astfel, personal a făcut observații directe asupra unei unități militare, folosindu-se de posibilitățile pe care i le oferea o vie a părinților săi, situată pe un deal în apropierea acelei unități; a pătruns într-o altă unitate militară, sub pretextul unor probleme de serviciu — aprovizionarea cu carburanți; a aflat amănunte despre încă o unitate militară, prin discuții purtate cu un văr al său care satisfăcea stagiul militar la acea unitate.

Intrucît, după venirea lui „Fănică” la Arad, a existat un „gol” în urmărirea lui informativă, în sensul că nu era încadrat cu informatori dintre

cei mai capabili, datele menționate mai sus, în legătură cu activitatea pe care o desfășurase, n-au fost cunoscute de la început în mod concret. Tocmai în acea perioadă informativul nostru „Jivan” a desconspirat față de „Fănică” colaborarea sa cu organele de securitate și l-a pus în gardă pe acesta că este urmărit. Mai mult chiar, „Fănică” a preluat direcția informatorului împotriva organelor noastre, instruindu-l pe acesta cum să ne dezinformeze referitor la persoana și activitatea sa. Se impunea să fie elaborată o combinație prin care să se poată preveni transmiterea informațiilor în exterior și, totodată, să ne dea posibilitatea descoperirii unor probe materiale de necontestat cu privire la activitatea infracțională a obiectivului, pe baza cărora să poată fi tras la răspundere penală.

După studierea mai multor variante de combinații posibile, ne-am oprit asupra aceleia care consta în interpunerea unui ofițer de securitate care, în numele unui cetățean străin, să-l poată contacta pe „Fănică”.

O primă problemă în aplicarea combinației a fost aceea ca informatorului „Jivan” să nu i se facă nici un fel de observații sau reproșuri cu privire la trădare, dîndu-i-se în continuare sarcini din care să rezulte slăbirea interesului nostru față de obiectivul „Fănică”.

A doua problemă a fost pregătirea unui ofițer de securitate care cunoștea bine limba germană. Acesta a fost dotat cu un pașaport vest-german, cu îmbrăcăminte și obiecte de uz personal provenite recent din R.F. a Germaniei și înarmat cu date de

caracterizare a situației din acea țară și a orașului din care avea să spună că este originar. Apoi i s-a pus la dispoziție un autoturism (fabricat în R.F. a Germaniei), care a fost toaletat cu cele necesare, bineînțeles toate de proveniență vest-germană, inclusiv numărul mașinii.

Cînd pregătirile au fost terminate, obiectivul „Fănică” a fost pus în filaj, iar la domiciliul său au fost introduse mijloace speciale.

Cetățeanul „străin” a trecut într-o zi pe la stația de benzină, unde „din întâmplare” era de serviciu „Fănică”. Străinul, în timp ce cumpăra benzină, a intrat în discuții cu „Fănică”, remarcînd la acesta coerența și perfecțiunea cu care se exprima în limba germană.

Cu ocazia celei de a doua vizite făcute de „străin” la stația de benzină, cînd se afla de serviciu tot „Fănică”, acesta, văzînd un număr din R.F.G. la mașină, a căutat să intre în discuții mai apropiate cu „străinul”, întrebîndu-l despre Köln, despre scopul călătoriei sale în România. „Străinul” i-a spus că este ziarist și că îl interesează populația de origine șvabă din jurul Aradului, ca și din alte locuri din țară.

Obiectivul s-a arătat dispus să-l pună la curent pe noul său cunoscut cu datele ce-l interesează, fixîndu-i și o întîlnire la un han din apropierea orașului.

La întîlnirea care a urmat, „Fănică” a căutat mai întîi să verifice dacă are de-a face într-adevăr cu un cetățean străin. În acest sens a verificat pașaportul interlocutorului, proveniența obiectelor personale pe care acesta le avea asupra sa și a

fost foarte atent la modul cum se exprima. Apoi a verificat autenticitatea numărului mașinii și s-a interesat despre „străin“ la hotel.

După ce s-a convins că are în fața sa un „străin veritabil“, „Fănică“ a început să-i furnizeze diferite date privind șvabii din preajma Aradului. Apoi s-a destăinuit, vorbind despre intențiile sale de a pleca din țară și de a se stabili în R.F. a Germaniei.

În continuare, discuția s-a purtat în jurul informațiilor deținute de „Fănică“. El i-a relatat „străinului“ cu lux de amănunte date despre unitatea în care și-a satisfăcut stagiul militar (așezare, dotare, număr de ofițeri și militari, caracterizarea cadrelor, locuri de dispersare și amplasare în caz de pericol etc.), precum și date despre alte unități militare.

„Fănică“ l-a asigurat pe „străin“ că îi poate dovedi autenticitatea datelor pe care i le-a relatat și că posedă și altele pe care le va furniza numai după ce va ajunge în străinătate, că are acasă unele documente prin care poate susține cele afirmate, documente pe care le păstrează cu multă frică. N-a precizat însă ce fel de documente și nici locul precis unde le ține.

În cursul convorbirii, „Fănică“ i-a promis „străinului“ că la viitoarea întâlnire o să-i pregătească o notă scrisă cu informațiile pe care intenționează să le furnizeze încă în timpul cât se află în țară, ca să convingă pe cei interesați că el vorbește serios.

În timpul care s-a scurs pînă la următoarea întâlnire, noi am obținut aprobările de rigoare în vederea unei percheziții la domiciliul lui „Fănică“ și, în ziua cînd urma să aibă loc în-

tilnirea, am efectuat percheziția sub pretextul că există o reclamație împotriva lui cu privire la faptul că face afaceri cu bonuri de benzină (fapt real de altfel, stabilit pe cale informativă). Cu acest prilej s-au descoperit la domiciliul obiectivului documente din care rezulta că acesta s-a ocupat de mai mult timp de culegerea unor informații cu caracter secret. Asupra lui „Fănică“ s-au găsit și notele informative întocmite pentru a fi date „străinului“. În baza documentelor găsite, obiectivul a fost reținut.

În timpul cercetărilor au fost confirmate toate informațiile și ipotezele cu privire la activitatea celui în cauză.

În afară de datele cunoscute din timpul urmăririi informative și a celor descoperite cu ocazia percheziției, „Fănică“ a mai declarat că reușise să culeagă informații despre Școala militară de ofițeri de la Băneasa, supraveghind zile întregi poarta școlii, memorînd gradele și fizionomia ofițerilor superiori. Despre unii dintre conducătorii școlii a aflat date de la un pușcăriaș eliberat, care, în timpul detenției, lucrase în incinta școlii, la unele reparații ale clădirilor.

În concluzie, utilizarea combinației la care ne-am referit în acest articol a dus la obținerea rezultatelor scontate, în sensul că, prin aplicarea ei, a fost prevenită scurgerea informațiilor secrete în străinătate, s-au obținut probele necesare documentării activității infracționale a obiectivului urmărit, facilitînd astfel cercetării penale posibilitatea de a lămuri cu exactitate toate aspectele problemei.

Locotenent-colonel I. COȘER

ASPECTE PRIVIND PARTICIPAREA SERVICIULUI MUNICIPAL HUNEDOARA AL MINISTERULUI DE INTERNE LA APLICAȚIA „RECOLTA“

În perioada 29 septembrie — 2 octombrie 1972, în municipiul Hunedoara s-a desfășurat o aplicație A.L.A., sub conducerea Direcției A.L.A. din Ministerul Apărării Naționale. Au participat ca invitați miniștri adjuncți, conducători ai unor organe centrale și ai unor importante întreprinderi economice, prim-vicepreședinții consiliilor populare județene și șefii statelor majore A.L.A. din toate județele țării. S-au folosit pentru prezentarea exercițiilor: însemnate efective ale Ministerului Apărării Naționale, gărzi patriotice, formațiuni A.L.A., mii de salariați dispersați și alte mii de persoane evacuate, printre care un important număr de elevi și eleve.

Tema aplicației: „Organizarea și conducerea acțiunilor A.L.A. pentru asigurarea desfășurării normale a activităților economice, politice și sociale pe timp de război și pentru pro-

tecția cetățenilor și a bunurilor materiale împotriva atacurilor aeriene cu evacuarea unei părți din populație și alarmarea publică“. În cadrul acesteia s-au prezentat mai multe exerciții demonstrative cu caracter de învățămînt.

În funcție de situația creată, organului municipal al Ministerului de Interne i-au revenit sarcini deosebit de importante pe linie informativă și în asigurarea ordinii și liniștei publice.

Astfel, organele noastre au desfășurat, în primul rînd, o activitate de dirijare corespunzătoare a întregii rețele informative din cadrul teritoriului de competență: întreprinderi, șantiere și instituții, în puncte vulnerabile și medii. În principalul obiectiv — Combinatul Siderurgic Hunedoara — s-au luat măsuri menite să se asigure informativ toate schimburile.

În zilele premergătoare aplicației, toată rețeaua din legătura personală a ofițerilor, cit și cea din rezidenturi a fost dirijată în direcția stabilirii datelor care să reflecte aprecierile, manifestările și poziția populației față de evenimentele ce vor avea loc. O atenție deosebită a fost acordată punctelor vulnerabile și sectoarelor productive, cunoașterii atitudinii, comportării și intențiilor elementelor cuprinse în planul „Aldea“ și a celor luați în lucru în cadrul urmăririi informative speciale, pentru ca aceștia să nu poată acționa, profitînd de împrejurările deosebite, create de unele momente ale aplicației.

Pentru aceste elemente s-a întocmit un plan de arestări, în ordinea urgențelor, prevăzîndu-se modul de acțiune și echipa de reținere, în funcție de timpul și locul reținerii (la

serviciu, la domiciliu, dispersați sau dislocați într-o anumită localitate).

Cu informatorii, colaboratorii și rezidenții prevăzuți pentru a fi mobilizați, dispersați sau dislocați s-au stabilit sisteme de legătură adecvate (parole și limbaje convenționale), care să permită menținerea contactului cu organele noastre pe toată durata aplicației și în localitățile de dispersare-dislocare.

Pentru menținerea legăturii și transmiterea informațiilor la Comandamentul organului municipal al Ministerului de Interne au fost instruiți și un număr însemnat de ofițeri în rezervă, cit și ofițerii plasați în garniturile de tren și echipajele de circulație, prevăzute să însoțească coloanele auto și trenurile cu efectivele dispersate sau dislocate în 15 localități din județul nostru.

Pe linia pazei și ordinii publice, au fost întreprinse măsuri pentru întărirea pazei de noapte, instituirea pazei generale de zi și organizarea unor patrulare mobile permanente, cu cimp larg de acțiune, care cuprindeau toate zonele orașului și păstrau o legătură permanentă cu posturile fixe. La intersecțiile de pe principalele artere de circulație, pentru supravegherea și dirijarea circulației, au fost fixate posturi permanente, dotate cu aparate radio-emisie. Aceste posturi aveau posibilitatea intrării imediate în legătură cu grupa de stat major și cu patrularele mobile.

★

În vederea coordonării multiplelor activități impuse de situația creată, la sediul organului municipal al Ministerului de Interne s-a înființat o grupă de stat major, formată din șeful organului de securitate, conducerea organului de miliție, comandantul

companiei de pompieri, ofițeri cu informațiile, ofițeri cu sinteza, ofițeri cu transmisiunile, ofițer cu cifru, ofițer cu operațiile și un subofițer cu asigurarea tehnico-materială.

Grupa de stat major a avut la dispoziție un număr corespunzător de mijloace auto și o grupă de rezervă formată din mai mulți ofițeri și subofițeri, pregătiți pentru a interveni în rezolvarea unor probleme neprevăzute, sau pentru suplimentarea forțelor, la solicitarea șefilor de sectoare.

Organizați în modul descris mai sus — care s-a dovedit a fi fost bine chibzuit — în cele patru zile ale aplicației au fost obținute de la rețea 166 note informative scrise și peste 400 de informații transmise cifrat, codificat sau folosindu-se limbajul convențional prin radio ori telefonic.

Informațiile primite au fost exploatare operative, întocmindu-se 14 buletine informative pentru Comitetul municipal Hunedoara al P.C.R. și pentru Inspectoratul județean Hunedoara al Ministerului de Interne.

În același timp, pe toată durata aplicației, s-a raportat la Comandamentul județean al Ministerului de Interne și la Comandamentul municipal al aplicației A.L.A. toate evenimentele cu privire la starea de spirit a populației și la stările de fapt, pe faze operaționale.

În acest fel, organele competente au cunoscut permanent starea moral-politică a populației din municipiu și din localitățile de dislocare, precum și condițiile în care se desfășoară activitatea economico-productivă din obiective și de pe șantiere, cum își urmează cursul viața socială din municipiu.

Datele transmise au permis întreprinderea de măsuri eficiente pentru combaterea unor stări de panică, eli-

minarea unor neajunsuri ivite în aprovizionarea populației, prevenindu-se orice acte de natură a perturba activitatea economică și climatul propice desfășurării aplicației.

Pe baza informațiilor obținute, a fost prevenită începerea lucrărilor de construcții la un obiectiv din județ, pentru care proiectantul nu alesese soluțiile tehnice corespunzătoare. S-a prevenit, de asemenea, observarea desfășurării aplicației și a forțelor participante de către un număr de cinci specialiști străini, aflați în municipiu pentru acordarea de asistență tehnică (prin măsuri adecvate, atât în timpul programului de lucru, cit și după orele de program).

Merită subliniat faptul că, în zilele care au precedat aplicația, cit și pe toată durata desfășurării acesteia, în municipiul Hunedoara nu a avut loc nici un eveniment deosebit pe linia serviciului nostru (securitate și miliție). Nu au existat acțiuni care să aducă atingere securității statului și nici infrațiuni în dauna avutului obștesc și personal, vătămări ale integrității și sănătății personale. În obiectivele economice, procesul de producție s-a desfășurat în mod normal, fără să se înregistreze avarii, stagnări sau accidente umane.

Potrivit momentelor aplicației, organele noastre au sprijinit formațiunile A.L.A. în acțiunile de limitare și de lichidare a focarelor de distrugere și infectare, au participat la închiderea accesului populației din și înspre focare, la combaterea panicii și la dirijarea circulației formațiunilor de intervenție.

Pe timpul alarmei aeriene, s-a asigurat controlul respectării măsurilor de camuflaj, oprirea circulației auto și a pietonilor și îndrumarea populației spre adăposturi.

La reușita măsurilor de pază și ordine au concurat și însemnate efective de membri ai gărzilor patriotice, a căror utilizare, în cooperare cu cadrele Serviciului municipal al Ministerului de Interne, a fost pregătită din timp.

Caracterul complex al aplicației a pus în fața organului municipal al ministerului nostru sarcini deosebite privind capacitatea și operativitatea în organizarea muncii, în luarea hotărârilor și întreprinderea acțiunilor, răspunderea în luarea deciziilor și a dat posibilitatea de a se cunoaște modul de comportare a cadrelor în condiții de efort prelungit.

Întregul efectiv s-a achitat în condiții bune de sarcinile ce i-au revenit, a dovedit maturitate politică în înțelegerea evenimentelor și a măsurilor întreprinse, a acționat cu fermitate și dăruire, integrându-se total în efortul colectiv pentru reușita acțiunilor de A.L.A.

În acest sens, sint semnificative aprecierile transmise de organul municipal de partid și de conducerea militară a aplicației, la bilanțul care a avut loc.

De asemenea, cuvinte de apreciere, pentru felul în care s-a acționat, au fost adresate cadrelor Serviciului municipal Hunedoara al Ministerului de Interne, de către prim-adjunctul ministrului apărării naționale și secretar al Consiliului Apărării al R.S.R., tovarășul general-colonel Ion Gheorghe.

Pe toată durata aplicației, un sprijin important în luarea deciziilor și în desfășurarea activității grupei de stat major s-a primit din partea cadrelor care au constituit grupa operativă a Ministerului de Interne.

Maior GH. IVĂNESCU
Maior MIRON SĂBAU

CONSTATAREA ȘI SANȚIONAREA CONTRAVENTIILOR LA NORMELE PRIVIND APĂRAREA SECRETULUI DE STAT

Dreptul de a constata contravenții la normele privind apărarea secretului de stat, potrivit art. 61 din Legea nr. 23/1971, îl au ofițerii de securitate, ofițerii și subofițerii de miliție și anumite categorii de salariați din cadrul organizațiilor socialiste.

Referindu-ne la ofițerii de securitate, facem sublinierea că acest drept de constatare a contravențiilor îl au numai acei ofițeri atestați în acest sens, conform Ordinului nr. 20/1972 al ministrului de interne. Textul art. nr. 60 din sus-menționata lege nu face însă nici o referire cu privire la aplicarea sancțiunii. De aceea, se impune precizarea că, potrivit Legii nr. 32/1968, care constituie actul normativ de bază în stabilirea și sancționarea contravențiilor, ofițerii de securitate au datoria să aplice și sancțiunea, art. nr. 20 al acestei legi stipulând: „dacă prin actul normativ de stabilire și sancțio-

nare a contravențiilor nu se prevede altfel, agentul constator prin procesul-verbal de constatare, aplică și sancțiunea”.

Astfel, luând cunoștință de săvârșirea unei contravenții, ofițerul de securitate trebuie să treacă la identificarea contravenientului, la stabilirea împrejurărilor în care a fost săvârșită fapta, a articolului de lege în care se încadrează etc. Conform ordinilor în vigoare, înainte de încheierea procesului-verbal, șeful unității are obligația de a raporta conducerii ministerului faptele constatate, pentru a primi încuviințarea aplicării sancțiunii.

În cazul în care, după încheierea procesului-verbal, contravenientul se angajează, sub semnătură, să achite în cel mult 48 de ore jumătate din minimumul amenzii prevăzute pentru fapta săvârșită, ofițerul trebuie să precizeze că plata amenzii se face la

C.E.C., în contul indicat în procesul-verbal, urmînd ca chitanța să fie trimisă unității din care face parte ofițerul.

Pînă în prezent au aplicat amenzi contravenționale 21 de inspectorate județene ale Ministerului de Interne, pentru 163 de încălcări ale normelor ce reglementează apărarea secretului de stat¹⁾. Printre faptele constatate, au fost și unele care, deși nu întruneau toate trăsăturile esențiale ale contravenției, au fost sancționate. Astfel, cu ocazia unor controale efectuate în teritoriu, s-a constatat că un ofițer ce deservește informativ un obiectiv găsisese descuiat sertarul biroului de lucru al unui salariat unde acesta avea lucrări de serviciu (necrete) și cheile de la dulapul în care ținea documente cu regim de „secret de serviciu”. Salariatul a fost amendat „conform art. 60 lit. f, din Legea nr. 23/1971”, articol prin care se sancționează „nerespectarea normelor cu privire la evidența, întocmirea, multiplicarea, manipularea și păstrarea datelor și documentelor cu caracter secret de stat”.

Într-un alt caz a fost amendat un salariat pentru că a refuzat să semneze angajamentul cu privire la păstrarea secretului de stat.

Facem precizarea că, în ambele situații menționate, faptele respective nu constituie contravenții, iar procesele-verbale ar fi trebuit anulate din oficiu de cei competenți.

Cu prilejul unor controale efectuate de ofițeri din Serviciul „C” în diferite organizații socialiste, s-a constatat că și pe raza inspectoratelor care nu au aplicat amenzi contravenționale sînt cazuri de nerespectare a normelor de lucru cu documentele

secrete, cit și a celor care se referă la accesul în organizațiile socialiste și în locurile în care se află informații, date sau documente ce constituie secrete de stat, fără a se lua nici o măsură. Spre exemplu, Roșescu Dorel, șef de serviciu la Direcția plan din cadrul Consiliului popular județean Sălaj, în repetate rînduri a întocmit documente secrete de stat fără a le caracteriza, a manipulat astfel de documente fără respectarea regulilor stabilite etc.

Cazuri de încălcare a normelor ce reglementează apărarea secretului de stat și care trebuiau sancționate contravențional s-au mai constatat și la Combinatul chimic Tîrnăveni, Institutul de proiectări al județului Dimbovița, Întreprinderea metalo-chimică Tirgu-Mureș.

Și acum o altă problemă. În conformitate cu art. 61 din Legea nr. 23/1971 dreptul de constatare a contravențiilor prevăzute de art. 60 literele a, b, c, d și f, săvîrșite la locul de muncă, îl au și conducătorii compartimentelor în care lucrează contravenientul sau unde s-a produs contravenția. Același drept revine și șefilor direcți ai acestora, prin aplicarea principiului absorbției competențelor. Potrivit Legii nr. 32/1968, acești șefi, în calitate de agenți constatori, au și investirea aplicării sancțiunii. Regretabil este că, pînă în prezent, aceștia nu au aplicat amenzi, deși au cunoscut fapte de natură contravențională în sectoarele de activitate de care răspund.

Se impune ca ofițerii ce deservește informativ obiective unde se lucrează cu documente secrete să acționeze cu toată fermitatea, pentru ca prevederile Legii nr. 23/1971 să fie integral aplicate.

Maior GH. POPESCU

¹⁾ Date existente la 15 nov. a.c.

De la autorul moral

la autorii materiali

În luna iunie anul trecut, Inspectoratul județean Botoșani a trecut la identificarea autorului unei scrisori cu conținut dușmănos expediată din Iași și adresată Consiliului de Stat.

Făcându-se o analiză atentă a conținutului scrisorii, cit și a scrisurii propriu-zis, s-a constatat că documentul se încheia cu o frază a unui alt scriptor și că era semnat cu un nume fictiv, „Popa Tudor“.

S-au emis următoarele ipoteze: după scrisul folosit, documentul a fost redactat de două persoane, care cunosc bine normele ortografice în vigoare; autorii sînt intelectuali care au lucrat sau lucrează în învățămînt, aceasta rezultînd din compoziție și

din modul de a pune problemele; cunosc în detaliu diferite aspecte concrete din comuna Călărași, județul Botoșani; locuiesc sau au locuit în comuna respectivă.

Pe baza ipotezelor emise, s-a întocmit un plan de acțiune, în care s-a prevăzut instruirea rețelei informative, în vederea stabilirii elementelor pretabile a comite fapte de genul celor la care se refereau autorii scrisorii, precum și compararea grafică a documentului incriminat cu înscrisuri existente la Consiliul Popular al comunei Călărași, la sediile organizațiilor cooperatiste și la școala din localitate.

În elaborarea unor ipoteze și combinații, la verificările grafice efec-

tuate asupra înscrisurilor găsite la diverse întreprinderi și instituții, un sprijin real a fost primit din partea direcției de specialitate.

Cunoscută fiind localitatea de unde fusese expediată scrisoarea, s-a luat măsura verificării persoanelor originare din comuna Călărași ce s-au stabilit în Iași sau care, prin natura serviciului, se deplasau în acest oraș.

Concomitent cu întreprinderea acestor acțiuni, au fost întocmite fișe cu fragmente din fotocopia documentului incriminat, în care erau reliefate indicii grafici cei mai semnificativi. Astfel de fișe au fost înmîinate unor colaboratori ai organelor noastre care lucrează în diverse instituții ale județului Botoșani. A fost luată această măsură deoarece, de regulă, la instituții și întreprinderi cum ar fi: Consiliul Popular Județean, U.J.C.A.P., redacția ziarului județean „Clopotul“ etc. se concentrează un număr mare de înscrisuri. Fotocopii ale documentului incriminat, însoțite de fișe cu indici grafici au fost înaintate și secțiilor specializate din cadrul inspectoratelor județene Iași și Suceava ale Ministerului de Interne. Dar cu toate acțiunile întreprinse în acea perioadă, rezultatul a fost negativ.

S-a hotărît deci extinderea verificărilor. Cu acest prilej, la U.J.C.A.P. Botoșani s-a găsit un răspuns la o scrisoare anonimă din 1970, semnată „Roșu Ion“ și adresată tot Consiliului

de Stat. Scrisoarea trata probleme asemănătoare celor din documentul incriminat în cazul ce ne interesa și pe care noi l-am intitulat „Porojan“. S-a solicitat imediat să ni se trimită o fotocopy după acea scrisoare.

La redacția ziarului județean „Clopotul“ a fost găsită, de asemenea, o scrisoare, expediată din Iași, în aprilie 1971, și semnată cu numele de Tucaliuc Ion. În urma analizei grafice, am stabilit că documentul este scris de aceeași persoană care redactase ultima frază din conținutul scrisorii în cazul „Porojan“.

În cadrul aceluiași măsuri, prin rețeaua informativă, am reușit să identificăm și pe acele persoane din comuna Călărași, cunoscute ca fiind mereu nemulțumite, și care scriseseră deseori reclamații. Dar comparația grafică efectuată nu a dus la nici un rezultat nici de data aceasta.

Reanalizarea cazului la nivelul conducerii unității a permis emiterea unor noi ipoteze și anume: 1) la redactarea documentului incriminat a participat un autor moral, iar acesta ar putea locui în comuna Călărași; 2) autorii au folosit metoda semnării scrisorilor cu nume de persoane — existente de altfel în comună. (Tucaliuc Ion primise o scrisoare de răspuns din partea redacției ziarului „Clopotul“, însă el o restituise, arătînd că nu se adresase redacției niciodată.)

S-a hotărît constituirea unei grupe operative, care, pe baza planului de

măsurile inițiale, completat cu noi sarcini, urma să clarifice, printre altele, suspiciunile asupra numiților B.Gh. și S.D. din comuna Călărași. Prin rețeaua informativă se stabilise că aceștia ar fi interesați în rezolvarea anumitor probleme care erau consemnate în documentul incriminat.

În cadrul extinderii verificărilor, s-a considerat necesar să se poarte discuții cu salariații de la U.J.C.A.P.-Botoșani, care au efectuat cercetări și au răspuns organelor superioare de stat în cazul scrisorii semnate „Roșu Ion”. Din compararea fotocopiei acestei scrisori, care a fost obținută de la Consiliul de Stat, cu documentul incriminat din cazul „Porrojan”, s-a putut trage concluzia că grafia ambelor documente aparține aceluiași doi scriitori. Acest fapt ne-a întărit presupunerea că în cauză este un autor moral, că acesta locuiește în comuna Călărași.

Rețeaua informativă continua să ne semnaleze că, după expresiile folosite în conținutul documentelor, după modul de redactare al acestora și după interesul manifestat în rezolvarea situației lui P.I., persoană compătimită în scrisorile adresate organelor centrale de stat, autorul înscrisurilor nu ar putea fi altul decât numitul B. Gh., pensionar, fost membru P.N.Ț., învățător și apoi director al școlii din comuna Călărași, în perioada anilor 1930—1955. La școala respectivă, P.I. a fost om de

serviciu, adesea făcând unele treburi și la domiciliul lui B. Gh.

Apreciindu-se că numitul B. Gh. manifestă multă prudență, am folosit mijloacele speciale, îmbinate cu „solicitarea sprijinului” în identificarea scriitorului scrisorii găsite la redacția ziarului „Clopotul”. În acest sens, în mai multe rânduri am purtat discuții cu fostul director. În cele din urmă, B. Gh. ne-a relatat că își da seama că organele de securitate cunosc adevărul, a recunoscut că el este autorul acestor scrisori și a cerut să fie iertat.

Această recunoaștere nu avea însă darul de a limpezi lucrurile, deoarece stabilisem deja că scrisul din cele două documente nu aparține lui B. Gh. Am presupus, și aveam să ne convingem, că respectivul urmărește să scoată din cauză pe autorii materiali ai scrisorilor. De exemplu, în cadrul discuțiilor purtate, B. Gh. a afirmat că el a compus scrisoarea semnată „Popa Tudor” și, plecând la București, la un fiu al său, i-a transcris-o un prieten procuror-pensionar. Întorcându-se din Capitală, afirma că s-ar fi deplasat în orașul Iași, de unde a expediat documentul incriminat. Cerindu-i-se date concrete despre „procuror”, B. Gh. a început să se încurce, neputând să le dea. În această situație, a căutat o altă pistă, afirmând că, după ce a compus scrisoarea, a plecat la Iași, unde a rugat pe un necunoscut să-i transcrie documentul, dându-i pentru acest serviciu o masă la un local.

Adresându-i-se unele întrebări, referitoare la timpul cind s-a deplasat la Iași, cu privire la înfățișarea necunoscutului, cine anume a scris ultima frază din scrisoarea semnată „Popa Tudor”, s-a stabilit că B.Gh. este nesincer.

Pină la urmă însă fostul director de școală a declarat că documentele au fost redactate de numitele T.L. și C.E., originare dintr-o localitate apropiată de comuna Călărași. Cindva, B. Gh. le pregătise pe respectivele pentru admiterea la liceu, iar acestea, cu diverse prilejuri, îl mai vizitau pe fostul lor învățător. În aceste condiții, numitul B.Gh. le-a folosit, în vacanța de vară a anului 1970 și în cea de primăvară a anului 1971, la transcrierea scrisorilor adresate organelor centrale de stat și ziarului județean „Clopotul”. Expertiza grafică a confirmat că autorii materiali sînt numitele T.L. și C.E. Tatăl lui T.L. a fost membru P.N.Ț., iar al numitei C.E. este cunoscut ca un element nemulțumit, fost condamnat pentru fapte de drept comun. De menționat că autorul moral al scrisorilor, B. Gh., așa cum am arătat, și el fost membru P.N.Ț., se află în relații apropiate cu părinții celor două tinere, vizitîndu-se reciproc.

Cu numita T.L., elevă la un liceu din Iași, s-a discutat la sediul inspectoratului județean. Fiind pusă în fața probelor, aceasta și-a recunoscut scrisul, declarînd că documentul in-

criminat l-a scris la rugămintea lui B. Gh., cu prilejul unei vizite la domiciliul respectivului. Explicîndu-i-se pericolul social al faptei sale, T.L. a cerut să fie iertată și să i se îngăduie să se reabiliteze.

Cealaltă autoare materială, C.E., în prezent salariată la o fermă de stat din județul Brăila, a recunoscut că ea a scris ultimele rânduri din corespondențele adresate organelor centrale de stat, cit și semnăturile fictive în clar. Pentru fapta comisă, numita C.E. a fost atenționată.

Autorul moral, pensionarul B. Gh., în vîrstă de 76 de ani, a fost avertizat. Cu acel prilej, fostul director a regretat cele întimplite și s-a angajat ca pe viitor să nu mai comită astfel de fapte.

Semnificativ în cazul prezentat este procedeul la care a recurs autorul moral. Acesta a folosit pentru scriere două persoane care domiciliau în localități diferite și care nu au știut una de cealaltă, îngreunînd astfel foarte mult activitatea de identificare.

Cazul se impune atenției noastre prin pericolul social ce se desprinde din conținutul documentului incriminat, precum și prin faptul că autorul moral a reușit să atragă și să folosească în exteriorizarea concepțiilor sale dușmănoase elemente tinere.

Locotenent-major C. BOSINCEANU

ROLUL REZIDENTILOR

ÎN ACTIVITATEA DE INVESTIGAȚII

Ofițerii de investigații dispun de o îndelungată experiență în munca cu rezidentura, dar evoluția sarcinilor actuale impune reconsiderarea mijloacelor folosite, fiind necesară o exigență sporită, în concordanță cu cerințele muncii moderne de securitate.

De aceea, înaintea redactării articolului de față, au fost purtate discuții cu mai mulți investigatori din aparatul central și din teritoriu, solicitându-le părerile ca atare.

După opiniile celor mai mulți, practica a confirmat deja necesitatea rezidențelor în activitatea de investigații, activitate în care există un număr impresionant de colaboratori și în care femeile dețin o pondere însemnată.

Au existat însă și alte opinii, justificate de anumiți ofițeri prin unele eșecuri constatate. Potrivit acestor opinii, rezidențele nu ar fi eficiente în munca de investigații, datorită caracterului formal, lipsit de profunzime pe care rezidenții l-ar imprima mai devreme sau mai târziu rețelei pe care o au în legătură. Se pune însă întrebarea cum vor izbuti acești ofițeri să țină legătura în mod

organizat cu 50, 100 sau chiar 150 de colaboratori, fără a avea o rezidențură sincronizată, bine pusă la punct?

În cele ce urmează ne propunem să abordăm câteva aspecte principale, care considerăm că au determinat formarea unor păreri greșite asupra rolului rezidentului în munca de investigații.

Una din cauzele care generează rezidențe formale provine din modul defectuos de selecționare și de studiere a candidaților ce urmează a deveni rezidenți.

Punctarea, selecționarea, studierea și verificarea unei persoane pentru a deveni rezident, reclamă o mare răspundere și un deosebit discernămint profesional.

Un ofițer din compartimentul de investigații de la Timișoara, pe bună dreptate, își exprima părerea că, asupra candidatului ce urmează a fi recrutat în calitate de rezident, este necesar să se efectueze în prealabil un studiu psihologic profund pentru a stabili cu certitudine sentimentele sale față de munca secretă desfășurată de organele de securitate, seriozitatea cu care privește, în general,

problemele de muncă și viață, dacă are spirit organizatoric etc. Într-un cuvânt, ofițerul consideră — și credem că are dreptate — că omul căruia îi încredințăm conducerea unei rezidențe trebuie să dispună de o personalitate puternică, iar noi trebuie să cunoaștem bine această personalitate, înainte de a-i preda oamenii în legătură. Nesocotirea acestor cerințe poate atrage alterarea întregii munci depuse pentru organizarea unei rezidențe, așa după cum rezultă din exemplele următoare.

Rezidentul „Negru”, profesor universitar, a fost considerat un om cu suficientă prestanță și spirit pedagogic pentru a i se încredința conducerea unei rezidențe. Nu s-a studiat însă în suficientă măsură interesul său pentru a realiza o asemenea muncă și capacitatea sa de a mobiliza pe alți oameni în această direcție. Rezultatul s-a dovedit pe parcurs, pentru că în munca cu cei patru colaboratori din legătură — toți intelectuali altminteri, oameni apropiați de rezident ca nivel de cultură — „Negru” manifesta reticență, își îndeplinea sarcinile într-o notă forțată, materialele obținute fiind în consecință nevaloroase, cu toate insistențele ofițerului.

Nici rezidentul „Grama”, socotit ca un element cu bunăvoință în a sprijini organele noastre, nu a fost, de asemenea, cunoscut de ofițer așa cum ar fi trebuit, fapt ce s-a soldat cu o surpriză neplăcută. Astfel, după un timp, s-a descoperit că rezidentul ascunsese legăturile sale cu unii specialiști din R.F. a Germaniei și Franța, de care era frecventat chiar la domiciliu. Aceste aspecte au fost aduse la cunoștința ofițerului chiar de către un colaborator din legătura rezidentului „Grama”. Este de la sine înțeles ce efect poate avea asupra

unui colaborator descoperirea că omul care îl conducea în munca dificilă de culegere a informațiilor este un individ nesincer față de organele de stat. Desigur, consecințele unei cunoașteri insuficiente a sincerității, a loialității rezidentului, pot fi și mai grave.

Într-un alt caz, rezidentul „Vladimir” din București recurgea la amenințarea vecinilor, prevalându-se public de relațiile sale cu organele de securitate. Într-o manieră asemănătoare proceda și fiica rezidentului, făcând uz de relațiile tatălui său cu securitatea. Așa cum era și normal, despre comportarea în cartier a rezidentului au luat cunoștință și colaboratorii acestuia, care și-au manifestat refuzul de a mai rămâne în legătura unui asemenea element.

Cazurile pe care le-am prezentat nu mai necesită credem alte comentarii. Să nu uităm însă că în fiecare dintre acestea a existat, pe de o parte, o greșită alegere a persoanelor în cauză pentru o asemenea muncă, iar pe de alta, o insuficientă verificare a activității lor.

Un element deosebit de important pentru ca viitorul rezident să desfășoare o activitate rodnică îl constituie formarea și instruirea sa.

Ne exprimăm părerea că și în munca de investigații un rezident trebuie să parcurgă în mod obligatoriu două etape, indiferent dacă el a lucrat sau nu pînă atunci în calitate de colaborator. Aceasta deoarece, chiar în situația că rezidentul a fost recrutat din rîndul colaboratorilor, este necesară o primă etapă în care să-i fie șlefuite, perfecționate aptitudinile sale de muncă informativă, de așa manieră încît să fie pregătit pentru a rezolva orice situație cu colaboratorii din legătură. Apoi, după ce există o convingere certă că

a fost bine pregătit pentru munca informativă, se poate intra în etapa a doua de pregătire propriu-zisă pentru munca de rezident. De fapt, activitatea aceasta de pregătire a viitorului rezident poate dura mai multe luni de zile, nefiind o chestiune care se poate rezolva în pripă.

Față de viitorii rezidenți pe care i-am ales din categoria surselor nerecrutate, trebuie să se manifeste bineînțeles o grijă sporită. Ei trebuie instruiți temeinic teoretic și practic asupra tehnicii culegerii informațiilor și abia după aceasta ne putem gândi la procesul de instruire pentru munca de rezident.

Un avantaj îl prezintă rezidenții proveniți dintre cadrele de rezervă ale ministerului nostru, prin faptul că majoritatea lor au suficiente cunoștințe despre munca informativă, rămânând să fie edificați doar asupra specificului rețelei de investigații.

În ultimii ani s-a efectuat un experiment la București, luându-se în atenție pentru munca de rezident unele cadre de rezervă, pensionari, din Ministerul Apărării Naționale. Ce concluzii s-au desprins?

Mai întâi, acești rezidenți au o vîrstă medie de 50—55 de ani și ca atare pot asigura desfășurarea activității pe perioade de încă mulți ani; au un spirit de disciplină ferm, seriozitate în executarea sarcinilor, un nivel de cultură generală corespunzător, cunoștințe politice temeinice, sentimente patriotice puternice, precum și o gamă întregă de calități personale indispensabile pentru a conduce cu competență un număr de colaboratori. Apreciem că acești rezidenți dau satisfacție în munca de investigații și totodată concură substanțial la realizarea supravegherii informative generale.

De pildă, într-un cartier din Bucu-

rești există un grup compact de blocuri locuite de cadre militare și civile din Ministerul Apărării Naționale, unde efectuarea de investigații se realiza cu dificultate. După un studiu minuțios, a fost recrutat colaboratorul „Valentin” în vîrstă de 48 ani, pensionar militar, un om sobru, dornic să sprijine organele de securitate. Timp de 6—8 luni a fost în atenția ofițerului care l-a instruit după un plan dinainte stabilit cu toate problemele necesare pentru munca informativă. În aceste condiții s-a hotărît trecerea lui în categoria de rezident, procedîndu-se la etapa de pregătire în vederea predării colaboratorilor în legătură. Prin recrutarea acestui om în calitate de rezident s-a realizat legătura conspirată cu cinci colaboratori și implicit o activitate de supraveghere informativă generală în mediul respectiv.

Înainte de a se preda rezidenților colaboratorii cu care vor ține legătura, este absolut necesar să se aplice corect regula privitoare la studierea relațiilor care există între rezident și persoanele pe care le va prelua de la ofițer.

Abia după ce stabilim natura exactă a acestor relații, putem să-i prezentăm rezidentului datele individuale, trăsăturile de caracter, experiența colaboratorului cu care urmează să lucreze. Nerespectarea acestei reguli poate duce la dificultăți, ori chiar la desconspirarea fără sens a unui colaborator.

De pildă, în cazul rezidentului „Tiberiu”, ofițerul a procedat corect, sondînd părerea rezidentului asupra mai multor persoane, printre care era și colaboratorul „Priam”, pe care intenționa să-l predea în legătura lui „Tiberiu”. A rezultat însă că între cele două persoane nu existau decît

relații de salut, ca urmare a unor disensiuni care apăruseră cîndva între ei. În felul acesta s-au evitat complicațiile neplăcute care se puteau ivi, în cazul în care cei doi ar fi fost puși în legătură directă, sau i s-ar fi spus unuia despre activitatea desfășurată de celălalt.

Sistemul de legătură constituie un alt aspect important în munca cu rezidenții. Asigurarea unui sistem de legătură conspirat, bine gândit și eficient între rezident și colaboratori este un atribut exclusiv al ofițerului de investigații. Investigatorul, cunoscînd particularitățile rezidentului și ale colaboratorului, trebuie să se gîndească, încă înainte de formarea rezidenței, la modalitățile de legătură dintre colaboratori și rezident.

În ultimii ani s-au creat rezidențe care, în practica muncii de fiecare zi, au fost numite rezidențe „mixte” și rezidențe „de marșrutizare”. Reiese că acestea oferă posibilități mai bune pentru întîlniri conspirate și permanente.

Un exemplu îl constituie rezidența „mixtă” condusă de „Mărgărit”, salariat la o mare întreprindere din Cluj. Rezidentul are în legătură trei colaboratori, ce lucrează în aceeași întreprindere și cu care se poate întîlni frecvent, și doi colaboratori care locuiesc în apropierea domiciliului său, cu care stabilește întîlnirile telefonice.

Ofițerii din compartimentul de investigații de la Timișoara au studiat pentru a fi recrutați ca „rezidenți de marșrutizare” salariați care prestează zilnic muncă de teren într-o zonă teritorială stabilită (felceri igeniști, inspectori financiari, inspectori A.D.A.S. etc.).

S-a reușit să se recruteze asemenea rezidenți și în alte compartimente, în special pentru a păstra le-

gătura cu colaboratoarele. Deci, atunci cînd există preocupare și răspundere, se pot găsi forme și metode noi, care să ofere condiții optime de întîlnire a rezidenților cu colaboratorii.

Munca de educare, instruire și îndeplinire a sarcinilor desfășurată de rezident cu colaboratorii trebuie să se afle în permanență sub controlul și îndrumarea ofițerului investigator.

Cauza principală care duce la rezultate slabe în munca cu rezidenții s-a dovedit a fi lipsa de control din partea ofițerilor asupra modului cum rezidentul acționează în îndeplinirea sarcinilor. La fiecare întîlnire cu ofițerul investigator, rezidentul trebuie pus în situația să informeze asupra întîlnirilor efectuate cu colaboratorii, asupra problemelor discutate și a manierei în care au fost rezolvate sarcinile, asupra stării de spirit a colaboratorilor etc. Ruperea completă a contactului între ofițeri și colaboratorii dați în legătura rezidentului poate duce la situații ca cea din exemplul care urmează.

Rezidentul „Baciu” aplica „metode personale” de lucru cu colaboratorii, procedînd la amenințări grosolane cu desfacerea contractului de muncă și mutarea în alte localități. Aceste aspecte ofițerul le-a descoperit doar printr-o întîmplare.

Rezidentul „Geo”, care este inginer la o întreprindere din provincie, a plecat în străinătate pentru organizarea unei expoziții. Cu acel prilej, colaboratorii au reclamat ofițerului că nu mai vor să lucreze cu rezidentul, arătînd — în mod justificat — că acesta este dur, rigid și prea categoric. Ofițerul și-a dat seama de greșeala pe care o comisese și a reluat colaboratorii în legătura sa personală.

Un alt fenomen care a dat de gîn-

dit a apărut în cazul unor rezidențe slab organizate și pe care ofițerii le controlau în mod cu totul defectuos. Când rezidenții respectivi au fost plecați în concediu și colaboratorii din legătura lor au fost contactați de ofițeri, numărul și calitatea materialelor informative de primă sesizare au cunoscut o creștere evidentă. S-a făcut astfel o dovadă clară că nu colaboratorii erau vinovați de rezultatele slabe obținute de acele rezidențe, ci rezidenții care fuseseră greșit aleși, dar mai ales insuficient pregătiți, controlați și îndrumați de ofițerii care li aveau în legătură.

Munca de instruire și de educare a rezidenților este un proces diversificat și continuu. În discuțiile purtate cu mai mulți ofițeri am solicitat interlocutorilor să-și exprime opinia și pe această linie, adică să se gândească ce metode eficiente s-ar putea aplica, pentru a-i determina pe unii rezidenți să devină mai activi.

Unii tovarăși au considerat că folosirea de stimulente bănești la diverse perioade de timp ar avea un efect considerabil, alții au inclinat pentru stimulente morale. Practica a dovedit însă că absolutizarea stimulentele bănești poate crea un efect nedorit, dând impresia unei remunerări obligatorii pentru activitatea depusă. Au fost cazuri când pretențiile materiale ale rezidenților au crescut treptat, ei începând să condiționeze obținerea informațiilor de la rețeaua care li se dăduse în legătură de stimulentele materiale sistematice.

Se impune deci să dovedim mult tact și discernământ în acordarea stimulentele materiale, să folosim în special evenimentele legate de viața personală a rezidenților.

Munca de educație patriotică rămâne însă principalul mijloc eficient de mobilizare permanentă la îndepli-

nirea sarcinilor, atât a rezidenților, cât și a colaboratorilor pe care aceștia li au în legătură.

Este absolut necesară o bună cunoaștere a frământărilor personale, a preocupărilor și aspirațiilor rezidenților. Acordarea unei îndrumări, a unui sfat în anumite ocazii, mărește gradul de apropiere între ofițer și rezident, apropiere care echivalează sau depășește un stimulent material.

Rezidentul „Bărbulescu“, de pildă, în urma unor insuccese profesionale și a unor disensiuni familiale era deosebit de frământat și începuse din acest motiv să consume băuturi alcoolice în cantitate mare. Situația aceasta îl putea compromite grav și pe plan profesional și în calitatea sa de rezident. Cunoscind întreaga situație, ofițerul a intervenit prompt, dar cu tact. O perioadă l-a absolvit de preocupările suplimentare pe care i le crea legătura cu colaboratorii, dar a păstrat cu rezidentul o legătură strinsă, discutând cu el mult și ajutându-l să depășească criza sufletească prin care trecea. Treptat, lucrurile au revenit la normal, „Bărbulescu“ putând în cele din urmă să preia în continuare sarcina de conducere a colaboratorilor care li formau rezidența.

Despre rezidenții de investigații se pot scrie desigur încă multe chestiuni de specific, având în vedere că ei ocupă un loc principal în procesul organizării rețelei de colaboratori la nivelul exigențelor sporite ale etapei în care ne desfășurăm activitatea. De aceea, ar fi credem util ca, în viitoarele numere ale publicației „Securitatea“, și alți ofițeri de investigații să-și prezinte punctele de vedere personale, împărtășind din experiența proprie în munca cu rezidenții.

Maior IONEL CRAIU

Elaborarea de ipoteze și variante — factor activ în munca de securitate

Practica muncii de securitate a dovedit că, în rezolvarea multiplelor sarcini ce stau în fața aparatului nostru, munca științifică, analiza profundă a faptelor și a evenimentelor trebuie să fie o caracteristică de bază a activității pe care o desfășurăm.

Elaborarea ipotezelor și a variantelor este indispensabil legată de aceste cerințe.

Este adică necesar ca, încă din momentul în

care pornim la elucidarea unui caz, să cuprindem în sfera noastră de activitate toate piste logic posibile, să nu scăpăm din vedere nici una dintre datele pe care ni le oferă o anumită stare de fapt.

În elaborarea ipotezelor trebuie să mai avem în vedere concordanța dintre starea de fapt și ceea ce ne propunem a rezolva prin ipotezele respective, acestea trebuind să fie concepute

pe baza unor date verificabile.

Rapiditatea cu care se ajunge la probarea ipotezei juste depinde de capacitatea ofițerului, de experiența lui în muncă, de potența mijloacelor informativ-operative de care dispune, de priceperea de a le folosi cu maximum de eficiență și la momentul oportun.

Cum însă experiența în muncă a ofițerilor diferă, iar puterea de analiză nu poate fi

aceeași, intervine rolul șefilor de toate treptele, șefi care au datorita de a-i ajuta și îndruma practic pe ofițerii din subordine la elaborarea și la verificarea ipotezelor. În nici un caz ei

nu trebuie să se mulțumească doar cu explicarea teoretică a modului de a gândi și acționa. Desigur, și în cadrul acestui articol s-ar putea spune multe din punct de vedere teore-

tic. Vom prefera însă a ne rezuma la prezentarea modului în care au fost rezolvate practic două cazuri pe raza de acțiune a Inspectoratului județean Caraș-Severin.

★

★ ★

În ziua de 22 septembrie 1972, la locomotiva Diesel electrică 285 P.K.P., ce executa probele în sarcină pe ruta Craiova-Roșiori, s-a constatat la control că la osia numărul 6, capacul din partea stângă a boghiului prezintă o temperatură de 75°C, în loc de limita admisă (35—40°C).

În aceeași zi, la Uzina „Electroputere”-Craiova a fost desfăcut capacul cutiei rulmentului de la osia nr. 6 stînga, unde au fost găsite în vaselină două rondele cu urme de deformare prin lovire, frecare și presare. Pe capacul de siguranță al rulmentului de la aceeași osie erau rizuri.

Tovarășii de la Inspectoratul județean Dolj ne-au comunicat că boghiurile se execută la Uzina de construcții de mașini Reșița. A fost formată o grupă operativă din reprezentantul direcției centrale de linie, ofițerul care deservește obiectivul U.C.M. Reșița și cel care deservește Uzina „Electroputere”-Craiova.

Deplasîndu-se la fața locului, pentru cercetarea faptei, cei trei ofițeri nu au putut stabili însă noi elemente, care să poată răspunde la întrebarea cum au ajuns acolo rondele în capacul cutiei rulmentului.

În consecință, piesele în cauză au fost duse la Reșița, unde un grup de

ofițeri sub conducerea șefului inspectoratului, împreună cu inginerul șef al Uzinei de construcții de mașini Reșița, au făcut o analiză amplă a urmelor pe care le purtau piesele incriminate. S-a făcut reconstituirea poziției în care aceste piese s-au aflat inițial, s-a identificat existența de șaibe asemănătoare în cadrul secției boghiuri, confirmîndu-se faptul că ele proveneau de la Reșița.

Pe baza acestei analize, s-au formulat următoarele ipoteze cu privire la modul în care au ajuns rondele în capacul cutiei rulmentului :

Prima ipoteză : Rondelele au fost introduse de un element dușmănos în scopul distrugerii rulmentului, vizîndu-se provocarea unei catastrofe feroviare pe teritoriul țării noastre sau pe teritoriul R.P. Polone (unde locomotiva urma să fie livrată). Consecințele care se puteau ivi nu sînt greu de imaginat. Cu privire la această ipoteză, s-au emis și trei variante referitoare la locul unde rondelele ar fi putut fi introduse. S-a presupus astfel că : a) s-au introdus la Reșița, în timpul montajului ; b) s-au introdus în timpul transportului de la Reșița la Craiova ; c) s-au introdus la Craiova, în timpul staționării sau montării boghiului la locomotivă.

Aceste variante s-au emis ca ur-

mare a faptului că sigiliul de plumb de la capacul cutiei boghiului nu mai exista, deci s-ar fi putut acționa dușmănos și în altă parte, decît la Reșița.

A doua ipoteză : După reconstituirea poziției în care se aflau rondelele, a urmelor pe care le purtau acestea, carcasa rulmentului și capacul de siguranță, s-a emis ipoteza că rondelele au putut fi introduse de cei care au lucrat la montaj. Aceștia le-ar fi putut folosi pentru aducerea la cota normală a unuia dintre subansambluri și, din neglijență, le-ar fi uitat acolo.

A treia ipoteză : Rondelele au putut fi introduse de persoane care se aflau în relații de dușmănie cu montorii sau cu controlorii de calitate, în scop de răzbunare.

Cum problema principală era identificarea în scurt timp a autorului, s-a trecut la măsurile necesare de verificare a ipotezelor, prin folosirea întregii rețele informative, a mijloacelor speciale, prin consultarea de specialiști în problemă, prin experiment, prin investigarea secției boghiuri (pentru a găsi rondele asemănătoare și procedee de lucru la montaj care eventual ar favoriza astfel de fapte), prin reconstituirea fluxului tehnologic (pentru a stabili un prim cerc de persoane bănuite), prin analiza urmelor de pe rondele (pentru a stabili proveniența acestora).

Aceste măsuri ne-au permis să eliminăm două din ipotezele inițiale.

Astfel, cu privire la prima ipoteză, pe baza experimentului efectuat la standul de probă, cît și din consultările specialiștilor, a rezultat că producerea în acest mod a unei catas-

trofe de cale ferată este posibilă în cazuri extrem de rare. S-a apreciat că dacă cineva ar fi dorit să acționeze cu un asemenea scop, putea utiliza procedee mult mai simple care să nu implice participarea mai multor persoane — ca în cazul fixării rondelelor.

Cu privire la ipoteza a treia, studiîndu-se situația la fața locului, s-a stabilit că, indiferent de natura relațiilor dintre anumiți oameni din secție, o astfel de acțiune nu se putea efectua fără a fi sesizată de alți muncitori din cadrul secției. Pe de altă parte, s-a stabilit cu certitudine că boghiul a plecat sigilat la toate capacele de la osii, cu pansonul controlorului de calitate. Deci, cei care ar fi acționat ar fi trebuit să procure și pansonul controlorului de calitate.

Referitor la ipoteza a doua, datele au fost mai concludente și au determinat concentrarea eforturilor ofițerilor în această direcție.

Astfel, analiza urmelor de pe rondele a scos în evidență că acestea provin de la obiecte distincte și anume : a) urme de presare rezultate din fixarea pieselor între capacul de protecție și cămașa superioară a rulmentului de pe osia boghiului și stringerea cu șuruburile de la capacul de protecție ; b) urme de presare cu striatiuni ce provin de la prinderea lor anterioară într-o menghină ; c) urme de ovalizare neuniformă și deformare dimensională, care provin de la lovirea rondelelor cu un corp tare.

Cercetările efectuate în secția boghiuri au dus la identificarea materialului din care au fost confecționate rondelele și au scos în evidență

faptul că muncitorii de la montaj folosesc, uneori, pentru aducerea la cota nominală a carcasei rulmentului astfel de rondele (în locul dispozitivului destinat efectuării acestei operații).

Reconstituirea fluxului tehnologic a condus la identificarea persoanelor care puteau să comită fapta, respectiv doi montori și controlorul de calitate. Operațiunea de verificare a boghiului după operația de rodaj fusese efectuată în schimb de noapte, când nu era asigurată asistența tehnică competentă.

Toate aceste date au determinat luarea unor măsuri informative intense asupra celor trei persoane, prin folosirea rețelei și a mijloacelor speciale.

Astfel, informatorul „Zamec Ghiță“ a semnalat că, discutând cu unul dintre montorii care lucraseră la boghiul în cauză, a stabilit că acesta și tovarășul său, în lipsa dispozitivelor pentru corectarea cotelor nominale, foloseau procedee ad-hoc, procedee care de fapt erau folosite și de alții. Acest aspect a fost confirmat parțial și prin mijloacele speciale.

Intrucât toate măsurile luate pînă în acel moment fuseseră realizate cu multă discreție, s-a presupus modul cum ar reacționa cele două persoane vinovate în momentul venirii dintr-o dată în contact cu organul nostru. Am apreciat deci că este mai bine ca cercetarea celor doi să se facă pe cale administrativă de către cadre competente. Noi am luat în continuare măsuri de control a acestei cercetări, a reacției elementelor cercetate, urmărind totodată și reacția angajaților de la secția boghiuri.

Conducerea cu abilitate a cercetării administrative s-a soldat cu recunoașterea de către cei doi montori a modului în care au ajuns rondelele în carcasa rulmentului. Iată ce a rezultat :

Cei doi lucraseră în schimb de noapte, neavînd la dispoziție dispozitivul de aducere a carcasei rulmentului la cota nominală (care de obicei trebuie folosit la această operațiune). Se găseau și în preajma incheierii de lună, cînd problema planului îi presa. Au hotărît deci să facă acea corectare printr-un procedeu pe care îl mai folosiseră și anterior. De această dată însă, din cauza grabei, au omis să scoată rondelele în urma operațiunilor de corectare. Verificările ulterioare au confirmat faptul că acești doi oameni au comis fapta din neglijență, nefiind vorba de existența unei intenții dușmănoase.

Nu putem încheia prezentarea acestui exemplu fără a evidenția operativitatea cu care au lucrat în acest caz maiorul Pompiliu Popa, căpitanul Zeno Andrei, căpitanul Constantin Badea și, în faza inițială, locotenent-colonelul Gheorghe Ienoiu din cadrul direcției centrale de linie.

★
★ ★

Un alt fapt în care necesitatea emiterii de ipoteze și-a dovedit utilitatea este cazul „Ideologul“. Trebuia identificat autorul unui document cu conținut dușmănos expediat din Caransebeș și adresat profesorului doctor I. M. din București. Inscrisul respectiv constituia o replică la un articol al pro-

feșorului I. M., articol apărut în revista „Flacăra“, cu privire la cauzele inundațiilor.

Expeditorul anonim aducea calomnii la adresa politicii statului nostru în domeniul exploatarei pădurilor. Documentul fusese redactat la o mașină de scris.

După cum se va constata, în acest caz au fost elaborate mai multe ipoteze și variante succesive, raportate la evoluția situației operative.

Din studierea documentului incriminat nu s-au putut desprinde concluzii certe cu privire la locul unde trebuie căutat autorul. S-au emis trei ipoteze cu privire la mediul din care el poate proveni.

Fiecare ipoteză avea cîte două variante : documentul fusese redactat la o mașină particulară, sau la o mașină a unei întreprinderi unde autorul lucra ori avea acces.

Exista desigur și posibilitatea să fi fost folosită o mașină de scris din afara razei județului.

Acționîndu-se pentru verificarea ipotezelor și a variantelor, a fost identificată mașina de scris, care aparținea procuraturii din oraș.

Așa stînd lucrurile, a trebuit să emitem variante referitoare la persoana autorului, în sensul că el putea fi dintre angajații procuraturii sau din rîndul altor persoane care să aibă doar acces la această mașină.

Din verificările efectuate s-a stabilit că numai un angajat al procuraturii, denumit de noi „Ideologul“, folosea mașina de scris, fiind singurul care știa să dactilografieze. De altfel, era și singurul abonat la revista „Flacăra“. Prin aceste verificări am ajuns la indicii cu privire la persoana autorului. Dar noi aveam

nevoie de certitudini și am hotărît să acționăm de așa manieră asupra persoanei autorului, încît să-l determinăm să se demaște.

Culegînd date cu privire la relațiile „Ideologului“ cu colegii și cunoscuții săi, s-a ajuns la următoarele concluzii :

La locul de muncă urmăritul nu avea curajul să-și destăinuie fapta, avînd în vedere colectivul în care lucra ; în anturajul apropiat al obiectivului noi nu aveam suficiente posibilități de control.

În urma măsurilor luate a rezultat însă că domiciliul urmăritului este locul cel mai indicat, acesta putînd fi bine controlat de către noi. Am avut în vedere relațiile existente între obiectiv și soția sa, relații care permiteau o asemenea destăinuire. Se stabilise, de asemenea, că cei doi soți obișnuiau să-și relateze reciproc problemele ce le au de rezolvat pe linie de serviciu, cît și greutățile pe care le întîmpină.

În funcție de aceste date, s-a hotărît verificarea prin mijloace speciale a ipotezei noastre.

Rezultatele au scos în evidență atitudinea dușmănoasă a „Ideologului“ față de unele măsuri luate de conducerea de partid și de stat, precum și faptul că soția sa se situa tot pe o astfel de poziție, că deseori își împărtășeau reciproc concepțiile.

În această situație am început un joc operativ care să ne dea posibilitatea să obținem date certe asupra persoanei care scrisese materialul dușmănos în cauză. Am organizat prin șeful urmăritului, ca să fie discutată la serviciu situația creată, și anume că la mașina instituției s-au dactilografiat scrisori anonime și că

faptul că muncitorii de la montaj folosesc, uneori, pentru aducerea la cota nominală a carcasa rulmentului astfel de rondele (în locul dispozitivului destinat efectuării acestei operații).

Reconstituirea fluxului tehnologic a condus la identificarea persoanelor care puteau să comită fapta, respectiv doi montori și controlorul de calitate. Operațiunea de verificare a boghiului după operația de rodaj fusese efectuată în schimb de noapte, când nu era asigurată asistența tehnică competentă.

Toate aceste date au determinat luarea unor măsuri informative intense asupra celor trei persoane, prin folosirea rețelei și a mijloacelor speciale.

Astfel, informatorul „Zamec Ghiță” a semnalat că, discutând cu unul dintre montorii care lucraseră la boghiul în cauză, a stabilit că acesta și tovarășul său, în lipsa dispozitivelor pentru corectarea cotelor nominale, foloseau procedee ad-hoc, procedee care de fapt erau folosite și de alții. Acest aspect a fost confirmat parțial și prin mijloacele speciale.

Intrucât toate măsurile luate pînă în acel moment fuseseră realizate cu multă discreție, s-a presupus modul cum ar reacționa cele două persoane vinovate în momentul venirii dintr-o dată în contact cu organul nostru. Am apreciat deci că este mai bine ca cercetarea celor doi să se facă pe cale administrativă de către cadre competente. Noi am luat în continuare măsuri de control a acestei cercetări, a reacției elementelor cercetate, urmărind totodată și reacția angajaților de la secția boghiuri.

Conducerea cu abilitate a cercetării administrative s-a soldat cu recunoașterea de către cei doi montori a modului în care au ajuns rondelele în carcasa rulmentului. Iată ce a rezultat :

Cei doi lucraseră în schimb de noapte, neavînd la dispoziție dispozitivul de aducere a carcasa rulmentului la cota nominală (care de obicei trebuie folosit la această operațiune). Se găseau și în preajma încheierii de lună, când problema planului îi presa. Au hotărît deci să facă acea corectare printr-un procedeu pe care îl mai folosiseră și anterior. De această dată însă, din cauza grabei, au omis să scoată rondelele în urma operațiunilor de corectare. Verificările ulterioare au confirmat faptul că acești doi oameni au comis fapta din neglijență, nefiind vorba de existența unei intenții dușmănoase.

Nu putem încheia prezentarea acestui exemplu fără a evidenția operativitatea cu care au lucrat în acest caz maiorul Pompiliu Popa, căpitanul Zeno Andrei, căpitanul Constantin Badea și, în faza inițială, locotenent-colonelul Gheorghe Ienoiu din cadrul direcției centrale de linie.

*
* *

Un alt fapt în care necesitatea emiterii de ipoteze și-a dovedit utilitatea este cazul „Ideologul”. Trebuia identificat autorul unui document cu conținut dușmănos expedit din Caransebeș și adresat profesorului doctor I. M. din București. Inscrisul respectiv constituia o replică la un articol al pro-

fesorului I. M., articol apărut în revista „Flacăra”, cu privire la cauzele inundațiilor.

Expeditorul anonim aducea calomnii la adresa politicii statului nostru în domeniul exploatării pădurilor. Documentul fusese redactat la o mașină de scris.

După cum se va constata, în acest caz au fost elaborate mai multe ipoteze și variante succesive, raportate la evoluția situației operative.

Din studierea documentului incriminat nu s-au putut desprinde concluzii certe cu privire la locul unde trebuie căutat autorul. S-au emis trei ipoteze cu privire la mediul din care el poate proveni.

Fiecare ipoteză avea cîte două variante : documentul fusese redactat la o mașină particulară, sau la o mașină a unei întreprinderi unde autorul lucra ori avea acces.

Exista desigur și posibilitatea să fi fost folosită o mașină de scris din afara razei județului.

Acționîndu-se pentru verificarea ipotezelor și a variantelor, a fost identificată mașina de scris, care aparținea procuraturii din oraș.

Așa stînd lucrurile, a trebuit să emitem variante referitoare la persoana autorului, în sensul că el putea fi dintre angajații procuraturii sau din rîndul altor persoane care să aibă doar acces la această mașină.

Din verificările efectuate s-a stabilit că numai un angajat al procuraturii, denumit de noi „Ideologul”, folosea mașina de scris, fiind singurul care știa să dactilografieze. De altfel, era și singurul abonat la revista „Flacăra”. Prin aceste verificări am ajuns la indicii cu privire la persoana autorului. Dar noi aveam

nevoie de certitudini și am hotărît să acționăm de așa manieră asupra persoanei autorului, încît să-l determinăm să se demaște.

Culegînd date cu privire la relațiile „Ideologului” cu colegii și cunoscuții săi, s-a ajuns la următoarele concluzii :

La locul de muncă urmăritul nu avea curajul să-și destăinuie fapta, avînd în vedere colectivul în care lucra ; în anturajul apropiat al obiectivului noi nu aveam suficiente posibilități de control.

În urma măsurilor luate a rezultat însă că domiciliul urmăritului este locul cel mai indicat, acesta putînd fi bine controlat de către noi. Am avut în vedere relațiile existente între obiectiv și soția sa, relații care permiteau o asemenea destăinuire. Se stabilise, de asemenea, că cei doi soți obișnuiau să-și relateze reciproc problemele ce le au de rezolvat pe linie de serviciu, cît și greutățile pe care le întîmpină.

În funcție de aceste date, s-a hotărît verificarea prin mijloace speciale a ipotezei noastre.

Rezultatele au scos în evidență atitudinea dușmănoasă a „Ideologului” față de unele măsuri luate de conducerea de partid și de stat, precum și faptul că soția sa se situa tot pe o astfel de poziție, că deseori își împărtășeau reciproc concepțiile.

În această situație am început un joc operativ care să ne dea posibilitatea să obținem date certe asupra persoanei care scrisese materialul dușmănos în cauză. Am organizat, prin șeful urmăritului, ca să fie discutată la serviciu situația creată, și anume că la mașina instituției s-au dactilografiat scrisori anonime și că

acest lucru nu l-a putut face decît unul dintre angajați sau cineva căruia i se crease posibilitatea să lucreze la acea mașină. „Ideologul” și-a manifestat imediat „indignarea” arătînd că se aduc jigniri la adresa persoanei sale, întrucît este singurul care folosește mașina.

Mergînd acasă însă, a discutat cu soția cele petrecute la serviciu. Soția l-a întrebant dacă este vorba de hîrțile scrise de ea. „Ideologul” i-a răspuns că este vorba de o anonimă bătută de el la mașină, dar că „nu era prost să recunoască acest lucru”.

Aveam acum certitudinea asupra uneia dintre ipotezele noastre, dar încă nu puteam acționa direct, pentru a nu pune în pericol mijlocul de muncă folosit. Avînd însă în vedere afirmația soției, s-a obținut de la aceasta, în mod legendat, o probă de scris. S-a constatat că scrisul este același cu cel dintr-un document anonim cu conținut calomniator la adresa unor măsuri luate de statul nostru, caz intitulat „Burghezul”. În această situație am efectuat avertizarea soției „Ideologului”. În timpul avertizării ne-am propus să clarificăm și situația soțului ei.

Astfel, femeia a declarat că vina ei constă numai în faptul că scrisese anonimă, concepția aparținînd soțului ei. I s-a explicat că nu poate fi crezută, date fiind poziția și funcția soțului, că noi știm că ea a mai scris și alte documente. În această situație, femeia a început să se dezvinovățească, motivînd că nu are altă participare decît cea pe care ne-a relatat-o și că dacă dorim lămuriri referitoare la scrisoarea dactilografiată, să-l întrebăm pe soțul ei, deoarece el a scris-o singur și ea nu știe despre aceasta. I s-a pus în vedere că noi o să mai avem dis-

cuții cu ea referitoare și la celelalte anonime, deoarece tot nu credem că soțul ei ar fi putut să săvîrșească asemenea fapte.

Pentru a ne convinge că lucrurile stau așa cum le-a expus, soția „Ideologului” s-a obligat să-l determine pe bărbatul ei să se prezinte singur și să relateze cum a procedat. Într-adevăr, imediat ce soțul ei a venit acasă, femeia i-a prezentat cele discutate cu noi în ziua respectivă, au analizat fiecare caz în parte, explicîndu-i că ea și-a format convingerea că securitatea știe totul și, ca atare, i-a cerut să se prezinte și să lămurească lucrurile, pînă nu va fi prea tîrziu.

În aceeași zi după-amiază „Ideologul” se prezenta la organele noastre și își recunoștea vinovăția atît cu privire la anonimă dactilografiată, cît și la conceperea celei scrise de soție.

Și în acest caz nu putem încheia fără a scoate în evidență abilitatea și perseverența de care au dat dovadă în soluționarea cazului locotenent-colonelul Petre Moldovan, maiorul Ioan Mato și maiorul Ioan Botony.

Dacă în cazurile cu autori cunoscuți problema elaborării de ipoteze și variante prezintă avantajul cunoașterii persoanei, a modului de a gîndi și de a acționa al acesteia, în cazurile cu autori necunoscuți nu avem acest avantaj și de aceea elaborarea ipotezelor și a variantelor trebuie făcută doar pe baza unei analize temeinice a faptelor ce trebuie să ne conducă la autori.

Cu cît ofițerii vor da dovadă de mai multă maturitate în gîndire, de o justă analiză și interpretare a faptelor, cu atît ipotezele vor fi mai aproape de adevăr.

Locotenent-colonel ȘT. DAVID

CALCULATORUL ELECTRONIC, PUNCT VULNERABIL

Măsurile adoptate de către conducerea de partid și de stat pentru dezvoltarea tehnicii de calcul au permis trecerea rapidă la prelucrarea automată a informațiilor.

Astfel, un mare număr de organe centrale, centre județene și instituții (Direcția Centrală de Statistică, Consiliul de Stat al Planificării, Ministerul Transporturilor, Ministerul de Finanțe, Ministerul de Interne, C.E.P.E.C.A., Institutul de cercetări și proiectări electrotehnice, Institutul de cercetări și proiectări pentru tehnică de calcul etc.) au fost echipate sau sînt în curs de echipare cu calculatoare electronice moderne.

Calculatoarelor electronice le este incredințat deci un volum important de informații ce urmează a fi prelucrate și stocate. În mod firesc, aceasta impune și măsuri de asigurare a secretului și securității acelor informații.

Practica utilizării calculatoarelor electronice în alte țări a demonstrat că accesul la informații al persona-

lului tehnic de exploatare este însoțit de fraude, sustrageri de informații și chiar de distrugerea acestora. S-a constatat că, mai ales în perioada de trecere de la prelucrarea tradițională a informațiilor la prelucrarea automată, amploarea escrocheriilor, sustragerilor și actelor de spionaj electronic a crescut mult. Acest lucru este posibil întrucît, în tehnica de calcul, numărul specialiștilor este relativ mic, iar majoritatea persoanelor cărora li s-a incredințat verificarea activității lor cunosc doar parțial procesul complicat al informaticii — ceea ce permite unor programatori și operatori să-și pună știința în scopul unor escrocherii lucrative, de cele mai multe ori lipsite de orice risc.

În aproximativ 90% din cazurile de escrocherie prin intermediul informaticii, descoperirea neregulilor s-a datorat unei verificări întimplătoare sau unei mici greșeli a escrocului.

Astfel, în Canada, un salariat de la o societate gestionară a unui sistem

de pensii particulare a încasat vreme de mai multe luni pensiile unor persoane asigurate, dar decedate. Fapta n-a fost descoperită decât în ziua în care un pachet de fișe a căzut pe pardoseală. Trebuind reclasate, s-a observat că mai multe fișe ale decedaților aveau același număr de cont.

Alți salariați — de la firme din R.F.G. și S.U.A. — lăsau persoane decedate să figureze în memoria calculatorului, pînă în ajunul zilei anunțate pentru control, cînd informau mașinile de decese survenite.

O altă resursă foarte apreciată de escrocii informaticii constă în a lăsa să figureze în fișiere salariați care și-au schimbat locul de muncă sau de a insera numele unor salariați fictivi.

O metodă destul de răspîndită în S.U.A. : În programul de plată al salariilor, escrocii introduce ordinul de a mări cu cîtiva cenți impozitul pe salarii. Retușarea nu bate la ochi, deoarece foarte puțini salariați știu să-și calculeze exact impozitul. Această manevră, într-o întreprindere medie, aduce celui interesat un venit de 800 dolari pe lună.

La o instituție din Hamburg, la stabilirea salariilor, calculatorul electronic calcula trei zecimale, dar o neglija pe a treia, astfel încît, în practică, el rotunjea întotdeauna prin scădere. Această particularitate a calculatorului electronic a fost exploatată de un programator șiret, care a pus mașina să adune în pfennigi sumele suprimate prin rotunjire și apoi le-a trecut în contul său.

Folosirea pe scară largă a calculatoarelor electronice în activitatea economică a ușurat în același timp și sarcinile spionilor și ale sabotajului, deoarece informații importante privitoare la o întreprindere nu mai sînt înmagazinate în mod descentralizat,

în fiecare serviciu, ci sînt stocate într-un centru unic de calcul.

Din această cauză, spionul sau sabotajul reprezintă o primejdie din ce în ce mai mare, deoarece este suficient ca el să pătrundă în centrul de calcul, pentru a putea fura sau distruge secretele întreprinderii. Spionii economici vizează în special programele elaborate pentru calculatoare, programe ce necesită investiții considerabile. Spre a ne da seama ce investiții se fac pentru acele programe, să reținem că I.B.M. (cea mai mare firmă americană de calculatoare) folosește circa 55% din fonduri pentru dezvoltarea cercetării legate de sisteme de programare.

De asemenea, spionii economici încearcă — prin recrutarea operatorului — să obțină dubluri după foile cu rezultate imprimare de calculator.

În cazul sabotajului, sarcina lor este mult simplificată, deoarece datele figurînd în general pe un suport magnetic (bandă magnetică, disc magnetic, fișă magnetică) sînt necesare doar cîteva secunde pentru a șterge o cantitate de informații, utilizînd un simplu magnet (chiar o jucărie). Acțiunea de sabotaj este descoperită, în general, abia în momentul utilizării suporturilor, cînd se descoperă lipsa informațiilor. Dar identificarea autorului actului de sabotaj este foarte greu de făcut.

Pentru preîntîmpinarea producerii unor aspecte de acest gen și pentru evitarea daunelor materiale ce pot fi provocate, este necesar să se ia măsuri organizatorice și tehnice, în vederea desfășurării unei activități calificate de asigurare a informațiilor.

Din punct de vedere organizatoric, se pot lua următoarele măsuri :

— Crearea unor condiții de securitate pentru calculator. Acest lucru se poate realiza prin : reducerea nu-

mărului de căi de acces spre calculator, montarea de sisteme de alarmare și semnalizare pentru împiedicarea pătrunderii frauduloase, obligativitatea purtării de semne distinctive (conform Legii nr. 23/1971) de către salariați ce au acces la calculator. De asemenea, se pot instala capcane criminale în locurile posibile de acțiune a unor elemente dușmănoase.

— Impunerea unui program fix și controlat pentru utilizatori. Aceasta presupune ca, în orice moment, să se cunoască ce salariați au folosit calculatorul, ce probleme s-au rezolvat, cîte ore a lucrat calculatorul pentru fiecare problemă în parte.

Necontrolarea activității într-un centru de calcul poate permite unor salariați să folosească calculatorul în rezolvarea unor probleme de interes personal. Astfel, poate fi dat ca exemplu, cazul a patru salariați de la Institutul de cercetări și proiectări pentru tehnică de calcul (I.T.C.) din București, care au folosit calculatorul institutului (circa 4 ore) precum și materialele corespunzătoare, în scopul realizării unui program solicitat de Studioul de Televiziune. Ei primiseră suma de 20 000 lei în calitate de colaboratori externi. Acești salariați au realizat programul în timpul celor opt ore de muncă, fără ca personalul de conducere din institut să constate acest lucru. Ei au scos apoi programul respectiv în afara institutului, fără forme legale. Aceste fapte nu sînt atît de grave pentru fraudă comisă, cît pentru aceea că dovedesc ușurința cu care s-ar fi putut sustrage date și informații.

— Organizarea bibliotecilor de programe, astfel încît documentele să fie încredințate unor colaboratori autorizați și contra chitanță. În acest sens, trebuie înființate comparti-

mente speciale, încadrate cu personal autorizat, care să răspundă de păstrarea și manipularea programelor și a datelor furnizate de calculator.

— Realizarea unor sondaje, pentru a verifica dacă o dată cerută este realmente utilă.

— Introducerea regulii conform căreia nici un salariat nu poate lucra singur cu elementele legate de informatică, ci trebuie să fie însoțit de un coleg cu o calificare egală.

Din punct de vedere tehnic, principalul mijloc de asigurare a secretului informației constă în cifrarea cu chei aleatorii. Acestea reprezintă succesiuni de semne alfanumerice cu care se realizează procesul de cifrare și care pot fi alese și cunoscute numai de utilizatori, reducînd practic total riscul cunoașterii și folosirii ilegale a informațiilor stocate în centrele de calcul, de către persoane care nu sînt în posesia cheii. Astfel, o persoană rău intenționată, chiar dacă are acces la un echipament de cifrare și cunoaște modul de exploatare al acestuia, nu poate descifra informația dacă nu cunoaște cheia cu care a fost cifrată.

Cu toate aceste măsuri, este greu să se răspundă fără echivoc la întrebarea dacă operațiile informaticii pot beneficia, într-un termen previzibil, de o securitate absolută. Pînă atunci, trebuie avut în vedere că centrele de calcul sînt puncte vulnerabile, ceea ce impune din partea ofițerilor de securitate ce desfășoară muncă informativă în obiective înzestrate cu calculatoare, să ia măsuri corespunzătoare de asigurare a securității acestora.

Locotenent-major VIOREL LUPU
Locotenent AL. LEPĂDATU

Cazul

„LOD”

S A U

CUM A FOST PREVENIT UN PREJUDICIU DE 15 MILIOANE LEI VALUTĂ

Anul 1966. Întreprinderea de comerț exterior „Mașinimport” intrase în faza finală a tratatelor pentru importarea unor instalații necesare exploatarea la suprafață a cărbunelui din Bazinul Rovinari, etapa a doua. Se aflau în competiție mai multe firme străine, concurența fiind deosebit de strinsă.

Era normal să ne preocupe și pe noi aceste tratative, pe de o parte, pentru că valoarea contractului era de aproape jumătate de miliard lei, iar, pe de altă parte, pentru că, încă din faza inițială, ne parveniseră informații din care rezulta că reprezentanții anumitor firme erau în căutarea unor persoane „de sprijin” din rîndul partenerilor români.

S-a pus așadar problema ca, în mod organizat, să ne ocupăm de aceste tratative.

Nu era deloc un lucru ușor. În primul rînd, zilnic se aflau la București în jur de 20 tehnicieni și comercianți de la cele opt firme concurente, iar din partea română participau sau aveau tangență (și deci acces la date și documente) zeci de specialiști și de lucrători din comerțul exterior.

Singura soluție a fost aceea de a realiza o supraveghere informativă generală asupra tuturor, cu rețeaua existentă și de a recruta informatori în locurile unde nu erau. Se mai impunea luarea unor măsuri speciale — prin sondaj — pentru ca, pe baza materialelor obținute, să se efectueze selecționarea persoanelor suspecte sau pretabile. Ele trebuiau să facă obiectul unei urmăriri speciale, fără a renunța desigur la supravegherea informativă generală a celorlalți.

După aproximativ două luni de activitate informativ-operativă intensă, s-au obținut materiale din care rezulta că patru cetățeni străini sînt preocupați nu atît de tratative, cît mai ales de culegerea de informații.

Astfel, cu ocazia unei lucrări speciale, s-a descoperit copia unui raport informativ către firmă, făcut de tehnicianul „Side”. Din raport rezulta că, prin discuții abil purtate cu un specialist român, „Side” reușise să afle o serie de date prețioase referitoare în special la poziția părții române față de firmele în competiție (la un moment dat).

Despre un alt străin, „Balint”, s-au obținut date, mai ales prin rețea, din care se putea trage concluzia că acesta avea ca principală sarcină culegerea de informații. De altfel, la scurt timp după ce obținem aceste date, organele de securitate din R.P. Bulgaria și R.P. Ungară ne-au semnalat că „Balint” este cadru al serviciului de informații din țara sa.

Un alt „comerciant”, „Fori”, l-a abordat direct pe informatorul „Constantinescu” și i-a cerut informații în schimbul cărora informatorul urma să fie recompensat cu un autoturism, cu valută, sau cu obiecte de valoare. „Constantinescu” bineînțeles că nu a refuzat oferta și, sub controlul nostru, l-a dezinformat pe „Fori” pînă la sfîrșitul tratatelor.

În sfîrșit, despre „Lod”, directorul comercial al uneia dintre firme, nu dețineam date deosebite, cu excepția unor semnalări din care reieșea că directorul comercial este de curînd angajat al firmei, că nu acordă atenția cuvenită tratatelor, abordînd mai mult un aer plictisit.

Din rîndul salariaților români participanți la aceste tratative au fost, de asemenea, luate în lucru cîteva persoane.

În primul rînd, a fost identificată sursa de informații a lui „Side”. Am stabilit că era un tînăr inginer român, „S”, care participase la prospecțiunile geologice efectuate la Rovinari. Era un om cinstit, care avea însă o meteahnă: îi plăcea să se laude că este unul dintre descoperitorii zăcămintului, că este un inițiator al punerii în valoare a acestei bogății naturale, că știe tot ce s-a întîmplat și tot ce se întîmplă, „de la A la Z”. Dacă un interlocutor canaliza cu abilitate discuțiile și mai ales dacă aceste discuții se purtau cu un pahar în față, inginerul român spunea tot ce știa. Și știa multe.

Informatorul „Constantinescu” relatează, de pildă, că „S” a participat la o masă oficială cu delegația firmei din care făcea parte și „Side”. „S” vorbea cu acea ocazie vrute și nevrute, colegii săi fiind nevoiți până la urmă să scurteze întrebarea, pentru a-l putea opri să pâlăvrăgească. De altfel, raportul lui „Side” despre care am amintit mai sus fusese făcut chiar a doua zi după acea masă. Colegii lui „S” nu au informat despre acest incident, așa cum ar fi fost normal, gândindu-se „să nu-i facă vreun rău”. Noi am aflat însă prin informatorul nostru întreaga situație, am semnalat faptele așa cum au fost și conducerea profesională a obiectivului a hotărât ca „S” să fie scos din rîndul persoanelor cu atribuții la tratativele respective. „S” a mai fost o perioadă în atenția noastră, dar nu a mai rezultat nimic deosebit. Pentru orice eventualitate, s-a aranjat cu șefii lui ca, înainte cu două săptămîni de încheierea contractului, „S” să fie trimis pe teren, în provincie. Așa s-a și făcut.

O altă persoană suspectată de noi era inginerul „Manea Ion”. Acesta avea un frate fugit în străinătate cu care întreținea relații prin corespondență. Din informațiile obținute prin informatoarea „Monica”, rezulta că „Balint” se interesează insistent de inginerul român, încercînd să realizeze o apropiere. Au fost luate desigur măsuri de verificare și de supraveghere. După numai cîteva zile, a rezultat că „Balint” i-a solicitat lui „Manea Ion” o întîlnire în particular. La încercarea de refuz a inginerului român, „Balint” i-a spus că „are să-i dea ceva din partea fratelui”.

Întîlnirea a avut loc în condiții destul de curioase. În timp ce „Manea Ion” aștepta la locul fixat (în fața unui restaurant) „Balint” se plimba în jur, făcîndu-i un contrafilaj foarte atent. Inginerul tocmai se plictisise de așteptare și voia să plece, cînd „Balint” și-a făcut apariția în sfîrșit, l-a luat de braț și l-a invitat la stația de taxi din apropiere. Au luat o mașină și au coborît la restaurantul „Bordei”. S-au plimbat o jumătate de oră prin parcul „Herăstrău”, după care s-au despărțit.

Filajul a observat că, în timpul plimbării, „Balint” îi dăduse ceva inginerului român.

Am întocmit imediat un plan complex de măsuri, pentru urmărirea lui „Manea Ion”. Nu am apucat să-l punem însă în aplicare. Chiar a doua zi directorul lui „Manea” ne-a chemat și ne-a predat o notă făcută de inginerul român, conform H.C.M. 957 (atunci în vigoare), în care era relatată cu lux de amănunte întîlnirea cu „Balint”. Nota avea anexată și o scrisoare pe care fratele lui „Manea” o trimisese prin „Balint”. Inginerului român i se cerea să-l sprijine pe aducătorul scrisorii în tot ce-i cere, deoarece acesta „este foarte generos”.

În nota pe care o întocmim, „Manea” relatează că a refuzat categoric să dea orice „ajutor” străinului, dar că „Balint” l-a sfătuit să se mai gîndească. Peste cîteva zile, „Manea” s-a răzgîndit într-adevăr, deoarece între timp fusese contactat de noi și pregătit în sensul unei acțiuni de

dezinformare. Evident că toate întîlnirile și discuțiile dintre ei au fost controlate. Era posibil să avem de-a face cu un truc bine pus la punct. N-a fost însă un truc. „Manea Ion” s-a dovedit un om cinstit, foarte conștiincios în îndeplinirea sarcinilor care îi fuseseră trasate.

Cel de al treilea suspect român era unul dintre traducătorii care participau la toate tratativele. Acesta a intrat în atenția noastră pe baza faptului că lucrase în trecut la diferite societăți străine. În cele din urmă, cu toate măsurile întreprinse, nu a rezultat însă nimic compromițător despre el. Nu ne-a dat nici măcar ocazia unor suspiciuni cît de vagi.

Se părea că totul este în regulă. Primele încercări ale partenerilor străini fuseseră anihilate, iar acțiunile de dezinformare inițiate prin „Constantinescu” și „Manea” se desfășurau în bune condiții. Și totuși... Informatorii dirijați în această acțiune, precum și unele legături oficiale semnalau faptul că delegația firmei „Kron” — din care făcea parte și „Lod” — dovedea că se află în posesia unor informații privitoare la concurență și la poziția părții române. În cursul tratativelor care se purtau, „Lod” părea să fie perfect la curent cu mersul evenimentelor. Cum reușea însă această performanță, informatorii nu ne puteau spune.

S-au luat imediat măsuri complexe de urmărire a celor șase reprezentanți ai firmei „Kron”, iar asupra lui „Lod” s-a intensificat supravegherea. Timp de trei zile nici unul dintre ei nu a făcut vreo legătură, nu a făcut nici un gest care să ne creeze vreo suspiciune. În schimb, erau semnalate că par a cunoaște mereu ultimele noutăți — inclusiv cele apărute în zilele cît fuseseră într-o strictă supraveghere.

Trebuiau luate deci alte măsuri. Dar ce măsuri? La locul de cazare al lui „Lod” nu se putea face nimic, deoarece secretara acestuia, cetățeană străină, stătea aproape permanent acasă. Părea că rolul ei principal era să păzească locuința în lipsa lui „Lod”. În a patra zi, filajul ne-a semnalat că în sfîrșit „Lod” împreună cu secretara au închiriat o mașină de la O.N.T. și au plecat la Pipera. S-a făcut imediat o pătrundere la locul de cazare al lui „Lod”, dar nu s-a găsit nimic pe linia suspiciunilor noastre. Au fost obținute într-adevăr cu acel prilej, documente din care rezultau posibilitățile reale ale firmei „Kron” și poziția sa față de propunerile părții române. Dar nu numai acestea ne interesau.

La Pipera, filajul a stabilit că „Lod” și secretara au ars într-un lan de porumb niște hîrtii, pe care avuseseră grijă să le calce bine de tot în picioare, făcîndu-le nerecuperabile.

Concomitent cu alte măsuri (filaj, lucrări speciale, folosirea rețelei) s-a hotărît dirijarea pe lîngă „Lod” a informatoarei „Liliana”, o informatoare verificată în unele acțiuni anterioare, cu multă experiență și deosebit de versată. Cunoștința fusese făcută în cadrul tratativelor,

unde informatoarea a fost introdusă ca translatoare. Încă de la primele contacte oficiale, „Lod” începuse să-i facă complimente — „Liliana” era o femeie frumoasă — iar după câteva zile să-i propună să ia masa împreună în oraș. Informatoarea a acceptat și în cele din urmă s-a lăsat condusă acasă (era necăsătorită). În alte câteva zile, relațiile dintre ei au devenit foarte apropiate. Ce ne intriga însă era faptul că „Lod” refuza să discute probleme de serviciu cu informatoarea, deși știa că aceasta are acces la datele și documentele tratativelor. „Lod” se arăta complet dezinteresat și, la fiecare încercare a informatoarei, schimba subiectul discuției. „Liliana” ne-a confirmat doar că „Lod” nu este de mult angajat la firma „Kron” și că nici nu intenționează să rămână acolo prea mult.

— Este o firmă grea, probleme complicate, spunea „Lod”, cu aerul lui plictisit.

Informatoarea a mai stabilit că „Lod” poartă un carnet în buzunarul de la haină, carnet de care are foarte multă grijă. Chiar când mergea la baie, lua carnetul cu el. Toate încercările, foarte abile ale informatoarei, de a vedea conținutul aceluia carnet au eșuat.

Într-o seară, fiind împreună cu „Lod” la ea acasă, „Liliana” a forțat la un moment dat nota, l-a îmbătat și a încercat să caute în buzunarul hainei care se afla pe speteaza unui scaun. De pe fotoliul unde moțăia, „Lod” și-a făcut simțită însă prezența:

— Ce cauți, „Liliana”?

— Mi s-au terminat țigările, a răspuns informatoarea cu calm. Nu voiam să te trezesc.

Situația fusese salvată. Dar era, oricum, încă un eșec...

Toate eforturile noastre se îndreptau acum spre a găsi o soluție prin care să putem vedea acel carnet. S-au elaborat planuri, variante, unele mai complicate decât altele. Până la urmă tot informatoarea „Liliana” a venit cu o soluție, destul de simplă.

Cu ocazia ieșirilor la restaurant („Lod” evita marile restaurante, preferându-le pe cele „la aer curat”) se întâmplase ca într-o seară, vremea să fie răcoroasă. „Lod” își dezbrăcase haina și o pusese pe umerii informatoarei ca un adevărat îndrăgostit. Părea de altfel că ține sincer la „Liliana”.

Bazindu-se pe acest precedent, informatoarea s-a îmbrăcat în mod intenționat subțire într-o altă seară și s-a prefăcut că îi este frig. Scontam pe faptul că „Lod” îi va oferi din nou haina, la scurt timp după aceea informatoarea urmînd să iasă la toaletă câteva minute. Ar fi fost suficient.

Pentru ca „Lod” să nu o conducă și să o aștepte ca de obicei, în seara aceea „Liliana” a venit la masă și cu o prietenă a ei — informatoarea noastră „Monica”. (Aceasta nu știa de combinație, nu era necesar.)

Lucrurile s-au petrecut așa cum am prevăzut. Manierat cum era, „Lod” a condus-o pe „Liliana” pînă la ieșire, apoi s-a întors la masă, lîngă „Monica”. Se stabilise ca „Liliana” să caute prin buzunare și, dacă găsește ceva ce ne interesează, să ne prevină. Eram pe aproape, pregătiți cu un blitz. Informatoarea a găsit în haină actele personale și mult căutatul carnet. L-a frunzărit și a stabilit că, într-o ordine impecabilă, „Lod” își notase situația la zi a tratativelor, mai ales aspecte legate de poziția și intențiile părții române. Nefiind găsite notițe scrise de altă mină, nerezultînd adică sursa informațiilor, carnetul nu a fost fotocopiât. Nu era timp pentru așa ceva.

Se stabilise deci că „Lod” deține informații, că are o sursă în mijlocul celor 11 persoane din partea română (care participaseră în ultima vreme la tratative și cunoșteau situația la zi). Nu se stabiliseră însă două chestiuni esențiale: cine era acea misterioasă sursă și cum l-am putea deruta pe „Lod”, pentru a nu folosi în final acele informații. Ar fi fost grav, dacă le-ar fi folosit.

A mai intervenit încă un fapt, care ne-a pus și mai mult pe gînduri. „Balint” și-a dat seama că firma pe care o reprezenta nu mai are șanse în competiție. Normal era să părăsească deci România. „Balint” nu a făcut însă aceasta. El a luat legătura cu „Lod” și i-a propus să-i dea informații în schimbul unor avantaje bănești. „Lod” a fost în principiu de acord, dar a vrut să se convingă de valoarea informațiilor. Și „Balint” i-a dat câteva date, promițînd să-i obțină și altele.

— Materialele de care dispuneți dumneavoastră sînt incomplete și doar parțial autentice — a afirmat „Lod”. Îmi pare rău, dar nu am nevoie de ele...

Era adevărat, „Balint” avea informațiile de la „Manea”, informații pe care le credea autentice, dar care erau date de dezinformare (cuprînzînd deci și ceva adevărat, dar nefiind de prea mare importanță). Siguranța cu care făcuse „Lod” afirmația ne convingea că el dispune de o sursă sigură și bine informată, de sinceritatea căreia nu se îndoiește. Cine putea fi acea sursă?

S-au luat măsuri de intensificare a urmării lui „Lod” și a colegilor săi care se aflau în țară, inclusiv a secretarei. Nu a rezultat nimic suspect. Nici o legătură, nici un telefon, nici o frămîntare. Din contră, componentii delegației firmei „Kron” erau enervant de liniștiți și siguri pe ei. Au fost controlate și întîlnirile dintre „Lod” și „Liliana”, pentru a evita orice surpriză. Tot nici un rezultat. Informatoarea era absolut corectă cu noi.

Acțiunea ajunsese în impas. După îndelungi dezbateri și analize, s-a ajuns la concluzia că, din moment ce numai în tratative delegații

străini și români iau contact, acolo trebuie să fim și noi prezenți, cu mijloace în plus.

S-au instalat mijloace video. Între timp, s-a stabilit un circuit precis al datelor și documentelor. Accesul la ele îl aveau acum doar cele 11 persoane desemnate să participe la finalizarea contractului. De asemenea, s-a hotărât ca toate tratativele să fie purtate într-o singură sală de la întreprinderea „Mașinimport“.

Spre propria noastră surprindere, rezultatul căutărilor a venit chiar mai repede decât ne așteptam.

Tratativele intraseră deja în faza proiectului de contract. Se analizau împreună diverse variante lucrându-se pe mai multe copii de proiect (pe specialități: comerciale, excavatoare, benzi transportoare, silozuri etc.), făcându-se trei grupe, care însă lucrau la aceeași masă.

La un moment dat, pe filmul care fusese făcut, s-a observat cum inginerul „Marcu“ a luat din fața lui „Lod“ mai multe documente și le-a pus peste cele din fața sa. Apoi, în timp ce le analiza, în mod foarte subtil, a luat câteva file dintre documentele sale și le-a amestecat, ca din întâmplare, printre cele ale lui „Lod“. O dată terminată această operație, i-a înapoiat documentele lui „Lod“. Acesta le-a luat liniștit și le-a băgat în servietă, scoțând altele. După care s-au continuat discuțiile.

Misterul fusese dezlegat. Primind în acest fel informațiile, „Lod“ le trecea în carnetul său, iar pe cele originale, scrise de mîna lui „Marcu“, le ardea în afara orașului. Era logic, la locul de cazare nu avea sobă, iar să le arunce în W.C. i se părea imprudent.

Am răsuflat ușurați, dar de fapt greul de abia acum începea. Ce-i drept, în competiție mai rămăseseră doar trei firme, deci numărul străinilor se micșorase, iar al românilor se limitase la 11 persoane. Volumul muncii fusese redus, rămînea problema rezolvării situației create.

Firma „Kron“ prezenta un utilaj foarte bun, era o firmă cu greutate, nu o puteam pierde. Pe de altă parte, reținerea inginerului „Marcu“ sau scoaterea lui din rîndul celor 11 nu era posibilă. Pentru prima variantă, nu aveam decît filmul obținut prin video. Dar „Marcu“ putea să pretindă că din greșeală a amestecat lucrările sale cu ale lui „Lod“. A doua variantă, respectiv îndepărtarea lui „Marcu“ din comisia de tratative, ar fi impus introducerea altui specialist, care ar fi avut nevoie de timp pentru a se pune la curent cu lucrările. Dar timp nu era.

Aceasta fiind situația, s-a aranjat cu directorul întreprinderii „Mașinimport“ lansarea în rîndul delegaților români a unei versiuni care să intereseze în cel mai înalt grad pe reprezentanții firmei „Kron“. Am scontat pe faptul că „Marcu“ va face tot posibilul pentru a-l întilni pe „Lod“, înainte de tratativele de a doua zi. Ambii au fost puși în filaj. Într-adevăr, în aceeași după-amiază, „Marcu“ și „Lod“ s-au întilnit

la Universitate și, din mers, fără un cuvînt, profitînd de aglomerație, „Marcu“ i-a plasat ceva lui „Lod“.

„Lod“ a plecat apoi cu un taxi direct la informatoarea „Liliana“ acasă. Ofițerul i-a dat telefonul acesteia și i-a trasat sarcina ca, ignorînd orice risc, să-l caute pe „Lod“ prin buzunare și dacă găsește un bilețel („Marcu“ numai un bilețel putea să-i transmită) pur și simplu să-l sus-tragă. Informatoarea s-a conformat indicațiilor. Cum a ajuns la ea, „Lod“ și-a pus haina pe speteaza scaunului și a mers la baie să-și spele fața (transpirată probabil de emoții). În cîteva secunde „Liliana“ a găsit în portmoneu un bilețel și l-a subtilizat. Au băut apoi o cafea și „Lod“ s-a grăbit să plece la hotel, de unde nu a mai ieșit pînă a doua zi.

În dimineața următoare, informatorii ne-au semnalat că „Lod“ arăta nemulțumit și speriat. Nu mai era omul plin de el, cu un aer de senior plictisit. Celor care-l întrebau ce s-a întîmplat, le răspundea că nu se simte bine. Singură informatoarea „Liliana“ știa de ce suferă „Lod“, dar a fost instruită să nege și să respingă cu indignare eventualele reproșuri. Nu a fost cazul. „Lod“ n-a avut curajul să vorbească despre un bilețel pe care l-ar fi avut. Probabil, chiar dacă i-ar fi fost arătat, ar fi negat totul.

Era complet derutat, și singura lui speranță — credem — a fost că nu va fi identificat autorul bilețelului cu informații primite, sau că, întîrziindu-se identificarea lui, va semna contractul și va pleca. Nu i-a spus nici lui „Marcu“ nimic. Neglijența pe care o manifestase era prea gravă.

Cu discreție, noi am trecut la audierea lui „Marcu“, în ideea determinării acestuia să meargă alături de noi și împotriva lui „Lod“. Era singurul care mai putea întoarce în favoarea noastră mersul tratativelor. „Lod“ avînd o încredere foarte mare în el.

Acțiunea de „întoarcere“ a lui „Marcu“ a reușit. Cînd a văzut bilețelul în mîna noastră, era să leșine.

Prin exploatarea cu pricepere de către conducerea întreprinderii „Mașinimport“ a datelor și documentelor obținute în cele peste 20 de lucrări speciale (făcute la toate firmele), a informațiilor obținute prin alte mijloace ale muncii noastre, prin anihilarea acțiunilor de culegere a informațiilor de către partenerii străini și inițierea celor trei linii de dezinformare, în final a fost prevenită producerea unei pagube evaluate la 15 000 000 lei valută. (Această cifră a fost calculată de conducerea „Mașinimport“ și comunicată prin adresă oficială instituției noastre, împreună cu mulțumirile de rigoare.)

A fost o acțiune finalizată fără arestări, dar prin care s-a realizat principala sarcină — prevenirea.

Maior IOSIF CADAR

CÎTEVA DATE PRIVIND ACTIVITATEA SERVICIULUI DE SPIONAJ

JAPONEZ

Consecințele dezastruoase avute de cel de-al doilea război mondial asupra Japoniei sînt cunoscute. Japonia a ajuns totuși, în aproximativ două decenii, una dintre cele mai dezvoltate țări industriale ale lumii. Este probabil că la acest salt spectaculos al statului nipon a contribuit și propriul său serviciu de informații. Semnificativ, în această direcție, este următorul exemplu: Japonia a trimis în R.F. a Germaniei mai mulți ingineri, care s-au angajat ca simpli muncitori la Fabrica de aparate fotografice „Rolleiflex”. După o perioadă de timp, „muncitorii” japonezi s-au întors în țară. Exact în ajunul scoaterii pe piață a noului aparat „Rolleiflex”, Japonia omologa și ea un nou tip „Mamiya”, care, deși era construit pe principiul aparatelor ger-

mane, era mult mai perfecționat și era pus în vânzare la un preț foarte redus.

*
* *

Considerăm că nu este lipsit de interes să prezentăm succint cîteva date privitoare la pătrunderea în țara noastră a Serviciului de spionaj japonez (M.I.T.I.).

Cadre ale Serviciului de spionaj nipon au intrat în România în anul 1925, odată cu acreditarea primilor diplomați la București. Activitatea acestui serviciu s-a intensificat în perioada celui de-al doilea război mondial, ea fiind îndreptată mai ales împotriva U.R.S.S.

În ceea ce privește spionajul împotriva armatei germane, credem că este suficient să amintim că însuși generalul von Gerstenberg, atașat al aerului al Germaniei la București, era agentul generalului Fujitsuka. Se

spune că un astfel de agent îl costa pe generalul nipon cît întreținerea unei divizii.

Cu privire la țara noastră, potrivit afirmațiilor unui agent, ambasadorul de atunci al Japoniei la București i-ar fi cerut personal note informative despre P.C.R., precum și date biografice referitoare la conducătorii partidului. Trebuie reliefat faptul că la activitatea de culegere de informații participa în mod activ și ambasadorul, care contacta diferite personalități sau organiza recepții la reședința sa din București.

După al II-lea război mondial, legăturile țării noastre cu Japonia se întrerup și vor fi reluate abia în anul 1963, prin acreditarea lui Shimoda Takeso, în calitate de trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Japoniei în R.S. România, dar cu sediul la Moscova. Numai în anul 1965, deci după 20 de ani, se redeschide sediul Ambasadei Japoniei la București.

Pină în prezent, în cadrul ambasadei s-au perindat trei echipe de diplomați. Primii diplomați sosiți la post au fost cunoscători ai limbii germane; componenții celei de-a doua echipe erau cunoscători ai limbii engleze, iar ultimii sosiți cunosc limba franceză.

Din datele pe care le deținem, rezultă că japonezii folosesc mijloace și procedee ingenioase, pentru a obține cît mai multe date despre țara noastră.

Pentru a asigura în cadrul ambasadei, spre exemplu, cunoscători ai limbii române, ai obiceiurilor de la noi și pentru a-și crea relații, înainte de a ocupa postul de atașat de presă, viitorul diplomat audiază timp

de un an sau doi, cursurile Universității București (facultățile de filologie sau de istorie), pentru a învăța limba română. În această perioadă, el își face tot felul de relații în rîndul studenților și al profesorilor. După preluarea postului, diplomatul păstrează dintre legături doar pe cele mai importante (persoane pe care le invită la unele recepții și seri culturale).

Atașatul „Kant” a afirmat față de un informator că, în timp ce era „student”, primea bani de la atașatul de presă în funcție, pentru a sta prin cafenele și restaurante, cu scopul de a asculta discuțiile consumatorilor.

În contactele cu cetățenii români, japonezii sînt foarte rezervați, mulțumindu-se să asculte sau să pună întrebări, foarte rar vorbind despre ei. Firea lor tăcută și necomunicativă i-a descurajat pe unii informatori, ceea ce a făcut ca unele dintre contactele stabilite să nu fie continuate și valorificate.

S-a constatat că totuși se pot obține rezultate, dacă se perseverează, dacă se muncește cu răbdare. Iată un exemplu:

Comerciantul „Kaseo” a fost contactat de informatorul „Matei”, care i-a solicitat doar ajutorul în învățarea limbii japoneze. Un an de zile, întîlnirile dintre cei doi s-au rezumat numai la simple exerciții de învățare a limbii. În acest timp, japonezul i-a cerut lui „Matei” să facă diferite compuneri în limba japoneză, dîndu-i teme în legătură cu familia acestuia, cu năzuințele, preocupările profesionale și personale. În acest mod, comerciantul a căutat să-și completeze studiul asupra informatorului. Abia după un an „Kaseo” a început.

să-i relateze lui „Matei“ aspecte exploatabile, referitoare la preocupările, frământările și necazurile sale.

Este cunoscut faptul că, în acțiunile pe care le întreprinde, Serviciul de spionaj japonez se folosește de activitatea comercianților și a oamenilor de afaceri, care circulă într-un număr mare în țările europene.

În multe orașe ale continentului nostru își au sediul diverse firme comerciale nipone. Numai la București există șase firme. Dintre acestea, rolul conducător îl are firma „JETRO“ (M.I.T.I. alocă circa 70% din fondurile sale pentru acțiunile din exterior dirijate prin firma „JETRO“). Firma „JETRO“ (JAPAN EXTERNAL TRADE ORGANISATION) funcționează din anul 1958 ca organism semi-guvernamental. Principalele preocupări ale sale vizează culegerea de date și efectuarea de studii și cercetări economice privind situația piețelor în care Japonia este direct interesată.

Pentru țara noastră, oficiul „JETRO“ are în atenție obiective bine stabilite: efectuarea de studii amănunțite asupra condițiilor de piață și a resurselor economiei țării noastre; obținerea de informații despre necesitățile economiei românești de mașini și instalații (cu prioritate industria electronică și de instalații de automatizări); stabilirea produselor agricole și alimentare românești pentru export (mai ales producția de grâu și rezervele existente); care sînt rezervele valutare ale României și ce disponibilități de plată concrete există și pe care Japonia poate să conteze ș.a.

Din cele relatate se poate afirma că M.I.T.I. își îndreaptă în mod deo-

sebit atenția asupra informațiilor din domeniul economic. În culegerea unor astfel de informații, Serviciul de spionaj japonez folosește diverse metode, cum ar fi: studierea atentă a publicațiilor române și străine; alcătuirea de fișe pe probleme și obiective industriale, care prezintă interes; verificarea și completarea informațiilor obținute din presa română și străină. Verificarea acestor informații este făcută la toate nivelurile, prin sisteme variate.

Un procedeu uzitat, abil și de care trebuie ținut seama, este acela al difuzării de chestionare în întreprinderi și școli, cu ocazia târgurilor, expozițiilor etc. Aceste chestionare sînt întocmite, de regulă, în limba română și conțin, pe lângă unele întrebări cu caracter general, și întrebări mai indiscrete.

Iată câteva exemple: Care este principalul dumneavoastră domeniu de cercetare?; Ce vă interesează în mod deosebit din publicațiile noastre? Ce articole?; Dacă cunoașteți și alte persoane interesate în acest domeniu, vă rugăm să ne indicați numele persoanelor, denumirea și adresa instituției din care fac parte, telefonul.

Astfel de întrebări au fost lansate de firma „JEOLCO“.

La rîndul ei, firma „NIPPON IUSSEN KAISHA“ a difuzat alte chestionare, în cuprinsul cărora întilnim întrebări de genul: Ce acorduri au fost încheiate între R.P. Chineză și R.S. România (data și locul); volumul exportului și importului (se cerea valoarea și volumul pe ani).

Se pare că este o regulă generală, constatată la toți comercianții și reprezentanții de firme japoneze, de a pune aceluiași interlocutor sau

unor interlocutori diferiți aceeași întrebare de mai multe ori. Uneori pun întrebări foarte directe, alteori acestea par complet nevinovate, însă ele vizează să confirme sau să infirme unele informații și date obținute prin alte surse sau din consultarea presei.

În culegerea de informații despre obiectivele economice românești, japonezii folosesc, în mod frecvent, observarea directă.

De exemplu, o întreprindere românească de comerț exterior a refuzat să cumpere de la firma „MITSUBISHI“ o însemnată cantitate de catalizatori, necesari în industria chimică, pretextînd că agregatul care urma să-i folosească este defect.

După cîteva zile, la o nouă convorbire de afaceri, comerciantul japonez a reproșat părții române că l-a indus în eroare în legătură cu catalizatorii. Era adevărat. Cum reușise să obțină însă comerciantul japonez această informație precisă? Foarte simplu. Fiind de profesie inginer, comerciantul trecuse cu mașina personală prin apropierea combinatului și observase că agregatul în discuție al uzinei funcționează.

Alt exemplu: Cu un anumit prilej, unei delegații japoneze i s-a propus vizitarea unui obiectiv industrial. Deși se aflau pentru prima dată în România, membrii delegației japoneze au respins propunerea noastră, sub pretextul că ei cunosc obiectivul în cauză. Ulterior, comerciantul „Misuco“ a afirmat, față de o sursă a organelor noastre, că fiecare delegație este obligată să întocmească un raport amănunțit asupra tuturor obiectivelor vizitate. Reiese deci că japonezii aveau date complete despre

obiectivul propus de noi spre a fi vizitat și ca atare acesta nu mai prezenta interes pentru ei.

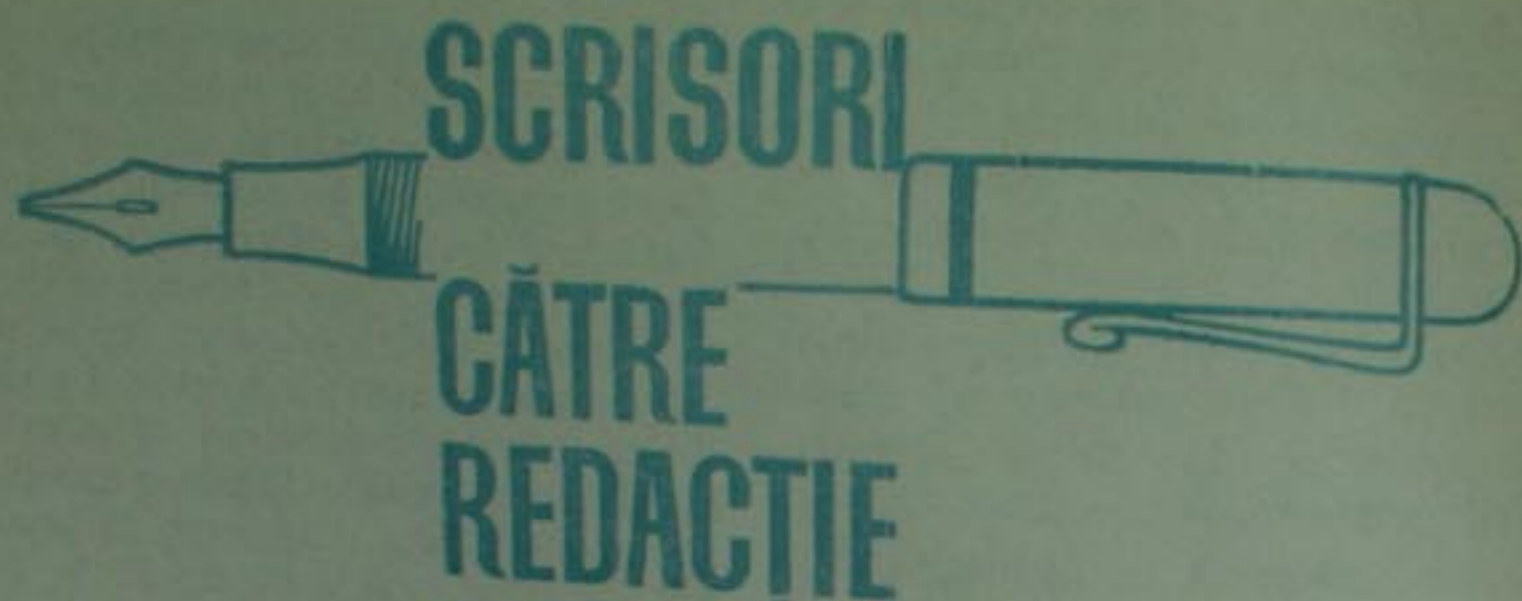
★
★ ★

Din observațiile noastre asupra japonezilor veniți în România, pe diferite linii, s-a constatat că, deși sînt foarte suspicioși și rezervați, manifestă neglijențe în păstrarea și asigurarea documentelor de afaceri pe care le folosesc. Considerînd că limba pe care o vorbesc este inaccesibilă străinilor, niponii obișnuiesc să lase la hotel sau la sediile firmelor diverse documente. Să mai reținem că japonezii sînt rezervați în discuțiile pe care le poartă cu străinii și că o atitudine prea deschisă sau vădit prietenoasă din partea interlocutorilor îi poate face și mai rezervați.

O particularitate care e bine să fie cunoscută constă în aceea că în relațiile cu cetățenii străini, niponii folosesc foarte mult cărțile de vizită. Cei mai înstăriți dintre ei obișnuiesc să aibă asupra lor chiar mai multe feluri de cărți de vizită. Pe una se indică numele, prenumele și calitatea oficială a posesorului, pe alta figurează adresa locuinței și numărul de telefon, iar pe alta sînt enumerate toate funcțiile deținute de titular. În raport de gradul de prietenie și de relațiile pe care le are cu interlocutorul, japonezul îi oferă acestuia cartea de vizită corespunzătoare. Invitarea unui străin la domiciliu denotă o deosebită simpatie din partea japonezului.

O ultimă chestiune, o slăbiciune eventual exploatabilă: niponilor le place să li se facă cadouri sau să fie felicitați cu prilejul diverselor sărbători.

Locotenent-major D. SULUGIUC

IDENTIFICAREA AUTORULUI A DURAT ȘASE ZILE

Totul a început într-o dimineață obișnuită de lucru, când la Inspectoratul județean Satu-Mare a fost descoperit un material cu conținut dușmănos, introdus chiar într-o cutie poștală de sesizări și reclamații a Ministerului de Interne.

Autorul anonim se folosise de acest mijloc pentru a-și ascunde identitatea. În conținutul înscrisului se aduceau calomnii la adresa P.C.R., a conducătorilor organelor locale de partid și de stat ale județului Satu-Mare, calomnii legate de revendicarea unor pretinse drepturi asupra averii pe care autorul o avusese în trecut și asupra pensiei pe care o primea.

Existau deci de la început niște indicii, dar care puteau fi și false.

Conducerea inspectoratului a re-partizat cazul unei grupe operative condusă de maiorul Valer Săveanu. După studierea amănunțită a textului sub aspectul conținutului — cu ajutorul specialistului, căpitan Ștefan Pilip —, s-a trecut la cercetarea, din punct de vedere grafoscopic, a anonimei. Pentru a se ușura studiul, s-a efectuat fotocopierea materialului, în acest fel fiind posibilă o analiză independentă, pe care să o poată face mai mulți ofițeri. S-au văzut astfel roadele muncii în domeniul pregătirii profesionale, fiecare dintre ofițerii

respectivi aducându-și contribuția la stabilirea dominantelor grafice generale ale scrisului incriminat.

Pornind de la datele existente, colectivul Biroului VI, condus de locotenent-colonelul Mircea Irimia, și-a întocmit planul de acțiune. Concluziile primare ce au reieșit din studiul materialului au fost un îndreptar orientativ prețios în activitatea noastră ulterioară.

Cazul a fost denumit „Pensionarul”, deoarece autorul părea a fi din rîndul pensionarilor intelectuali. Necunoscutul părea, de asemenea, o persoană care a avut tangență cu munca militară și dovedea o cunoaștere temeinică a problemelor ce se dezbat în presă.

Căpitanul Ștefan Pilip a trecut la verificarea codului de probe. Paralel cu această muncă, s-a început verificarea dosarelor de pensionare. Nu au fost omise nici elementele vizate prin Ordinul nr. 174.

Odihna parcă nu se mai lega de nici un lucrător. Pe lângă faptul că documentul fusese introdus chiar în cutia noastră poștală, acțiunea dușmănoasă avusese loc nu cu mult înainte sărbătoririi Mileniului sătmărean.

Orarul unității rămăsese doar de formă pentru lucrătorii din subordinea locotenent-colonelului Mircea Irimia. Duminică dimineața toți erau prezenți pentru a nu scăpa nici o cale de descoperire a autorului. Cercetările continuau însă să rămână fără rezultat.

A doua zi, în jurul orei 12, pluto-

nierul Vasile Bogdan, radiind de fericire, ținea în mână un plic pe care era trecut un nume și al cărui expeditor era — după scris — unul și același cu „Pensionarul”.

De la prima vedere, subofițerul a intuit, pe baza unor caracteristici de litere, că a descoperit făptașul.

După analizarea materialului din plic, orice dubiu a fost exclus. Autorul fusese identificat.

Dar nu era oare doar scriptorul materialului dușmănos? Dacă adevăratul autor era altcineva?

Pentru a răspunde la aceste întrebări, a fost trimis la fața locului maiorul Brindău Iosif. Cu experiența pe care a acumulat-o de-a lungul anilor, a reușit ca, prin intermediul vecinilor suspectului, să culeagă informații suficiente.

Persoana respectivă era un bătrîn care trăia de mult timp cu convingerea că a fost nedreptățit, luîndu-i-se averea. Fusese moșier, fusese ofițer, pensionat din armată încă înainte de 1944, din motive de sănătate.

S-a considerat că cel mai bun lucru era să se ia legătura cu el direct.

După cîteva ezitări, în fața problemelor, autorul și-a recunoscut fapta și s-a angajat că nu o va mai repeta. El a fost dat în supravegherea familiei și a rămas în atenția organelor noastre.

Se cuvine o precizare: acțiunea de depistare a autorului materialului cu conținut dușmănos a durat doar șase zile!

Maior I. BRINDĂU

CEI CE RĂMÎN ÎN UMBRĂ...

De doi ani, problema drogurilor înspăimîntă pe americani, devine obsesia numărului unu a autorităților franceze, începe să alarmeze guvernul Germaniei Federale și pe cel al Marii Britanii.

Există motive pentru toate acestea. În 1970, mai mult de 1200 persoane, aproape toate cu mult sub 30 de ani, au murit în S.U.A., din cauza abuzului de stupefiante. În statul New-York, unde concentrarea heroinomanilor este impresionantă, au fost înregistrate trei decese pe zi. Conform datelor oficiale publicate de American Narcotic Bureau, numai în Statele Unite se cheltuiesc zilnic trei miliarde de lire*) pe stupefiante de orice fel, ceea ce ajunge cam la o mie de miliarde pe an.

Cifrele ar deveni și mai teribile,

*) N.R. Autorul articolului a făcut calculul în lire italiene.

dacă s-ar face o statistică exactă a cheltuielilor înregistrate în toate statele afectate de flagel, dacă s-ar adăuga pierderile rezultate din consecințele dezastruoase ale folosirii stupefiantelor și, evident, dacă s-ar putea face o asemenea statistică exactă...

Sigur, o mare parte din acel riu de aur se irosește în mii de piraie, destinate să plătească materia primă, chimiștii care o rafinează, transporturile, coruperea polițiștilor, a vameșilor, a administrației municipale, răsplătirea spionilor, informatorilor ș.a.m.d. Pentru că fiecare persoană implicată, de la cel mai mic la cel mai mare, trebuie să cîștige ceva. Și apoi mai sînt și „pierderile”. De fiecare dată însă rîul de bani rămîne încă enorm și sfîrșește în cea mai mare parte în buzunarele unor anonimi finanțatori care au conturi secrete în băncile elvețiene. Este sufi-

cient doar un telefon de la New-York și un număr de cont, pentru a plăti la oricare ghișeu al unei bănci americane sume care merg de la o sută la două sute de mii de dolari.

Nu este vorba de „un basm”, așa cum declară bancherii elvețieni deranjați de faptul că bunul nume al Elveției puritane și calviniste este amestecat în murdarul trafic al stupefiantelor. Dovada a fost făcută cînd doi traficanți francezi, Charles Laurent Fiocconi și Jean Claude Kella, prinși cu o încărcătură de heroină la Boston, au obținut libertatea provizorie în timp de 48 de ore, furnizînd procurorului districtual, care îi reținuse, 250 mii dolari de persoană. Banii au sosit de la o bancă elvețiană care, natural, a ținut secret numele misteriosului și puternicului „plătitor oficial”.

Există o complicitate largă și o organizare demnă de un scop mai bun. Căci furnizorii de materie primă care, dintr-un port sirian sau libanez, duc opiul sau morfina-bază în Franța, pentru transformarea ei în heroină, nu știu și nu trebuie să știe cine va fi cumpărătorul european. De cele mai multe ori descarcă marfa lor în mare, în saci de plastic bine închiși, la o adîncime mai mică a apei, aruncînd ancora mai tirziu la Marsilia unde pot să înfrunte fără teamă controlul vameșilor. Ei încasează apoi liniștiți de la ghișeele unor bănci sumele stabilite printr-un pact și părăsesc portul francez cu o încărcătură de mărfuri nevinovată, fără a da ochii cu cei care pleacă să „pescuiască” sacii cu morfină.

Cazul camionagiului arestat la frontiera germană cu o încărcătură de pepeni verzi „umpluți” cu morfină este tipic. Acesta trebuia să parcheze camionul pe o stradă periferică în

împrejurimile gării centrale din Colonia și să aștepte. Nenorocirea pentru el a fost că era o zi prea călduroasă. Un vameș a luat un pepene ca să-și potolească setea și...

Comerciantul iranian care trece frontiera cu o turmă de oi știe că fiecare oaie poartă în stomac o bilă plină cu morfină. Și știe că, la sosire, este suficient un purgativ, pentru a „recupera” încărcătura. Dar nu știe cine este omul care va cumpăra turma sa. Și nici nu e curios să afle. Curioșii, în general, au un sfîrșit neplăcut în meseria asta.

Chimistul francez care, într-o vilioară de la periferia Marsiliei, transformă morfina-bază în heroină primește „un salariu” și „un premiu” de la „cel care-i dă de lucru” și despre care cunoaște abia cîteva semnalmente. Cine i-a furnizat morfina și cine va primi apoi heroina, chimistul nu știe. El va lăsa într-o seară pachetul la bordul unui automobil, pe o stradă pustie.

Televiziunea franceză a dat nu de mult un film extraordinar, făcut de poliția americană, fără știrea traficantului vizat, care a fost urmărit și filmat din momentul debarcării sale pînă la arestare. Lucrurile s-au desfășurat astfel: poliția franceză, măcar o dată decisă să colaboreze în mod serios cu cea americană, a semnalat că un „Jaguar”, care a plecat de la Le Havre la bordul unui vapor de lux, avea o încărcătură de 90 kg de heroină.

La New-York, sosirea vaporului a fost așteptată deci de 20 de automobile cu legături radio între ele și centrală, toate dotate cu aparate de luat vederi. Erau postate la principalele încrucișări de străzi, pe care traficantul trebuia să le traverseze, pentru a ajunge din port în centrul metropolei. Alte 20 de mașini erau

gata de plecare, în caz că automobilul francez și-ar fi schimbat ruta. Și iată „Jaguarul“ debarcat, luat de proprietarul său și pus în mișcare. Este urmărit din toate punctele, fără a se merge după el, semnalat și filmat la fiecare încrucișare de străzi până la un mare hotel unde traficanțul are reținut un apartament. Traficantul iese de la hotel, lasă mașina într-un garaj subteran și se duce să vadă un spectacol de strip-tease. Atunci intervine poliția. Patru oameni cu bustul gol, în trei ore, demontează și montează la loc tot interiorul „Jaguarului“: bordul, scaunele, îmbrăcătura, fundurile duble, pneurile. Cele 90 kg de droguri intacte sînt sechestrare. În ziua următoare traficanțul scoate mașina din garaj, se întoarce fără să bănuiască nimic într-o suburbie a New-Yorkului, parchează în apropierea unui mare magazin și începe să admire vitrinele. După un scurt timp i se alătură un necunoscut care îi cere un foc și care primește cheile „Jaguarului“.

Traficantul francez și-a terminat treaba. El se întoarce la hotel, plătește contul, merge la aeroport pentru a reveni în Franța. Și normal, este arestat, dar nu are nimic,

Bombele antiom și războiul meteorologic

O firmă americană — un mare complex industrial constituit pe societăți de acțiuni, Honeywell — produce astăzi, pentru armata S.U.A., instrumente de război dintre cele mai ucigătoare și care sînt folosite împotriva poporului vietnamez. Este vorba de arme antiom, care sînt proiectate pentru a lovi în mod exclusiv ființele umane. În categoria acestor arme antiom trebuie să amintim de

absolut nimic de spus. Celălalt, reținut în momentul cînd se instala la volanul „Jaguarului“, va declara că trebuia să ducă mașina în New-Jersey și s-o lase nepăzită într-o stradă oarecare. Nu știe altceva nimic...

Peste această rețea imensă, care se întinde de la podișurile Anatoliei, unde se cultivă macul de opiu, pînă la suburbiile New-Yorkului, trecînd prin Italia, Franța, Germania, Anglia, există organizatorii mafiei sicilо-americeane, „creierii“, cei care o finanțează, cei de neatîns, cei de nedescoperit; sînt oameni care n-au văzut niciodată o pungă cu heroină, care dirijează acțiuni comerciale înfloritoare, care frecventează saloane și au relații cu oameni politici, oameni „respectabili“, care au poate de ani fișe în evidența Narcotic Bureau, dar care rămîn „în afara oricărei suspiciuni“.

Aproape de fiecare dată cad în mîna poliției numai persoanele fără însemnătate, simpli executanți care răspindesc drogurile. Adevărații „șefi“, care conduc traficul internațional, rămîn în umbră...

(Traducere de maior I. SCURTU din revista „Vie Nouvelle-Giorni“)

ingrozitoarea „bombă cu bile“. Aceasta este o sferă de mărimea unei portocale și conține foarte multe bile mici din plastic. În momentul exploziei, bilele se împrăștie, urmînd o traiectorie în zigzag. (Inițial, aceste bombe conțineau bile din oțel, care se înfigeau în trupul oamenilor. Medicii nord-vietnamezi au găsit atunci următoarea soluție: folosind magneți, aduceau bilele la un punct ne-

periculos, de unde le scoteau prin operații chirurgicale relativ ușoare. Americanii au înlocuit însă bilele din oțel cu bile din plastic.) Fiind confecționate din plastic, bilele fac aproape ineficace chiar și intervenția chirurgului, acesta nereușind să le localizeze cu ajutorul razelor X.

Alt tip de armă antiom este „mina broască“. Ea are dimensiunile unei mingi de ping-pong, care împrăștie în cădere fire de nailon. Explozia se produce numai în momentul în care sînt atinse aceste fire.

„Dragonul dințat“ este tot un tip de mină, dar foarte ușoară, care este purtată de vînt... ca polenul!

De la bombe să trecem la „senzori“. Aceștia nu sînt bombe, dar sînt mult mai înspăimîntători decît bombele. De ce? Pentru că „senzorii“ sînt foarte mici creiere electronice, sensibilizate cu ajutorul unor reactivi chimici. Ei sînt aruncați „ca semințele“ în zonele eliberate de partizani. O dată căzuți pe pămînt, „senzorii“ rămîn liniștiți, ascunși în iarbă, în apă, în moloz. Acești „senzori“ — fabricați tot de firma Honeywell — „se trezesc“ însă după un scurt timp. Iși ridică antenele și se pun pe lucru. „Senzorii“ sînt niște adevărate minicalculatoare, foarte sensibili la prezența azotului și a amoniacului, doi compuși prezenți în corpul oamenilor și al animalelor. Astfel, cînd în apropierea unui „senzor“ trec oameni, minicreierul se pune în mișcare și transmite imediat informația la un mic avion care zboară fără pilot (sînt sute din acestea care planează în mod continuu deasupra Vietnamului și acoperă fiecare o zonă stabilită). De la avion pleacă imediat un alt semnal îndreptat spre centrul altor calculatoare (de data aceasta este vorba de mașini IBM, care se află în bazele thailandeze). Sînt transmise astfel

indicații complexe și precise pentru avioanele „B-52“, care se îndreaptă imediat în zona semnalată. Acolo începe să cadă un adevărat covor de „bombe antiom“.

Dar ceea ce face senzație în ultimul timp este războiul meteorologic. Cunoscut sub numele de Proiectul „Nilul albastru“, războiul meteorologic a fost experimentat de mult timp în Vietnam, cu toate că Statele Unite continuă să nege acest lucru.

Gordon Mac Donald, vicedirector al Institutului de geofizică de la Universitatea din California și consilier științific al lui Johnson și Nixon, enunța principiul fundamental al războiului meteorologic astfel: „Exploatarea instabilităților mediului înconjurător pentru eliberarea enormelor cantități de energie prin intermediul folosirii unor cantități limitate de energie“.

În anul 1946 americanii Shaefer și Langumir au demonstrat că era posibilă multiplicarea cristalelor de gheață cuprinse într-un nor, introducînd în el zăpadă carbonică sau iodură de argint. Au fost astfel obținute ploi cu un volum de 100 000 tone de apă, folosind numai 500 grame de zăpadă carbonică (o particică de zăpadă constituie un nucleu înghețat la 80° care provoacă picături de ploaie). Așa apare „ploaia de război“. Ea înfundă și inundă căile de comunicație, împiedică dislocările și manevrele, provoacă revărsări de ape. Și mai mult: se presupune că s-ar putea ajunge la „ridicarea calotei polare“ cu bombardamente nucleare care să reverse apele mărilor și ale oceanelor peste țărături, la provocarea de cutremure, secetă, cicloane, fără ca nimeni să poată explica exact cauzele acestor fenomene...

Maior ION SCURTU

Cine sînt ustaşii ?

Mulți cititori poate își mai aduc aminte de acel comunicat al agenției Taniug, potrivit căruia, un grup de teroriști ustași iugoslavi au trecut granița austriacă, ajungînd în Munții Bosniei, cu scopul de a organiza acolo lupta de guerilă. Dar în împrejurimile localității Bugojno, miliția republicii, cu sprijinul populației, a pus capăt acțiunii lor, nimicînd întregul grup.

Cine sînt ustaşii ?

Înainte de primul război mondial, Serbia a fost un regat liber, iar Croația făcea parte din Imperiul Austro-Ungar. În anul 1918, în urma dezmembrării Imperiului Austro-Ungar se constituie Regatul Sîrbilor, Croaților și Slovenilor, denumit din anul 1929 — Iugoslavia. Poziția conducătoare a sîrbilor în noul stat a stimulat și unele nuanțe de naționalism, în special în Croația — provincie aproape egală cu Serbia, în ceea ce privește suprafața și numărul de locuitori, însă mai bogată și mai dezvoltată în unele domenii decît celelalte provincii.

Adepții creării unui stat croat independent, care să se conducă după o constituție proprie, se grupează sub conducerea lui Ante Paveliĉ, care reușește să pună bazele organizației ustașilor.

Fiind o organizație teroristă, aceasta are ca protectori mai întii pe Mussolini apoi și pe Hitler. De altfel, cu sprijinul Germaniei naziste, în anul 1941, Ante Paveliĉ, ofițer în armata Regatului, formează Statul Naționalist Croat. Imitînd pe fasciști, fostul ofițer înființează în Iugoslavia un lagăr de exterminare, în care aveau să-și găsească sfirșitul zeci de mii de oameni.

După terminarea celui de-al doilea

război mondial, unii ustași sînt judecați și condamnați pentru crimele săvîrșite, alții reușesc să fugă din țară împreună cu Paveliĉ. Cu trecerea anilor, ustașii își intensifică activitatea, fiind sprijiniți și finanțați în acțiunile lor împotriva R.S.F. Iugoslavia de către unele cercuri reacționare din străinătate. Ei încearcă și reușesc să recruteze și pe unii cetățeni iugoslavi care au plecat să lucreze în Occident. Se constată în ultimii ani o creștere a activităților ustașilor în rîndurile emigranților iugoslavi aflați în țările occidentale. Și aceasta pentru a extinde organizația.

Principalele sedii ale organizației ustașilor se află în R.F. a Germaniei, Suedia și Australia. De acționat însă ele acționează și de pe teritoriul altor țări, cum ar fi : Austria, Belgia, Franța, Spania, S.U.A., Canada, Argentina etc.

*
* *

Ustașii sînt grupați în organizații extremiste, cu caracter fascist. Iată cîteva exemple : „Mișcarea pentru eliberarea Croației”, „Mișcarea secretă a ustașilor”, „Frăția cruciaților croați”, „Mișcarea separatistă militantă de dreapta”, „Uniunea Comuniștilor Croați din străinătate”. Această ultimă organizație a fost înființată la 25 iulie 1971, în localitatea Offenbach, lîngă Frankfurt.

Programul de acțiune al acestor organizații extremiste a fost stabilit în 1969, în cadrul unui așa-zis simpozion, care a avut loc la Evillard (Elveția). Cu acel prilej, ustașul fascist Iure Patriceviĉ a rostit o cuvîntare, în care a arătat că obiectivul central al tuturor organizațiilor extremiste

amintite este separarea Croației de R.S.F. Iugoslavia, prin reînființarea „statului croat independent”.

Organizația ustașilor dispune și de un organ de presă, „Hrvatska Drjava” („Statul Croat”), care are sediul în Berlinul Occidental.

Acțiunile ustașilor îmbracă formele cele mai diverse, toate avînd caracterul unor acte diversioniste și teroriste.

Amintim în acest sens tentativa din anul 1948 a unor foști fasciști iugoslavi de a răsturna regimul popular din țară, instaurat după cel de al doilea război mondial. În acele împrejurări, la granița iugoslavă au fost nimiciți ex-miniștri, generali. Tot cu acel prilej au reușit să fugă în străinătate elemente de teapa unui Artukoviĉ, fost șef al lagărului de exterminare din Jasenovac, sau a unui Ante Paveliĉ, care avea să moară la Madrid în 1959.

În ultimii trei ani ustașii și-au întetit atentatele asupra unor reprezentanți ai diplomației iugoslave în Occident. Opinia publică mondială a aflat cu consternare de atentatul comis în anul 1971 la Stockholm asupra fostului ambasador V. Roloviĉ. Bombe puse de ustași au explodat în trenuri, avioane, pe diverse rute ce leagă Iugoslavia de Occident. Astfel de acțiuni au avut loc și la Belgrad, la sediul ziarului „Borba”, la cinematograful „20 Octombrie” și la gara centrală din capitala iugoslavă.

Tehnica acestor acte teroriste amintite de atentatele din 1969 de pe căile ferate italiene, atentate atribuite lui Franco Fredda, fascist din provincia Veneto, care avea legături cu un grup subversiv de care depindea întregul „stat major” fascist din Triest, începînd cu Neami și terminînd cu Portolan și Forziati.

Desigur, există o legătură „operativă” și un schimb de instrucțiuni între fasciștii italieni și ustașii iugoslavi, așa cum arăta Branko Jeliĉ, căpetenia ustașilor teroriști, care a murit recent într-o localitate din Bavaria.

În cuprinsul unui discurs ținut în Australia, Branko Jeliĉ preciza că „Triestul era locul cel mai adecvat ca să devină centrul operativ al mișcării ustașilor”.

Cu toate că după moartea lui Jeliĉ, luptele interne pentru conducere au slăbit această organizație teroristă, activitatea ustașilor nu este de neglijat. Organizația se bucură încă de sprijinul unor țări ca R.F. a Germaniei, Suedia și Austria, care o consideră drept o grupare politică cu toate drepturile. În realitate, ea este o bandă criminală fascistă. Pină astăzi, în Italia nu s-a făcut nimic pentru a înfrunta mișcarea ustașilor. Ba mai mult, de ani de zile Triestul găzduiește pe acești teroriști iugoslavi.

La Melbourne, în Australia, se află centre de instrucție pentru ustași, unde se organizează bandele de provocatori ce sînt folosite în Europa.

Forțe șoviniste și antisemite italiene sprijină activitatea ustașilor împotriva Iugoslaviei. De unele acțiuni teroriste ale acestora nu este străină capitala ținutului Friuli Venezia Giulia. Nu din întimplare, în luna iulie a.c. cînd s-a petrecut faptul din Bugojno, la Triest au fost difuzate fițuici care indemnau la o „Croație liberă”.

Acțiunea ustașilor, organizată în Bosnia, relevă fără îndoială existența unui plan al acestora care vizează scopuri teroriste extremiste.

I. S.

JO MÜNCHEN '72

Cum au fost posibile acele evenimente?

Münchenul a intrat în istoria Jocurilor Olimpice cu povara unor incidente care au stîrnit tristețe, repulsie, amărăciune și consternare. Pe de altă parte, aceste evenimente au ridicat — în fața întregii lumi — vîlul de pe o realitate care nu mai poate fi banalizată și nesocotită: existența terorismului care periclitează securitatea persoanelor și a statelor. În cursa cu timpul și în ciuda acelor zile de groază, Münchenul a depus eforturi pentru ca la încheierea jocurilor, despărțirea să nu fie apăsătoare prea greu de amintirea odiosului masacru din Satul Olimpic și a evenimentelor de pe aeroportul Fürstfeldbruck. Lumea a rămas obsedată însă de întrebarea: Cum au fost posibile acele evenimente?

Ziarul londonez „Times” caracteriza acele întîmplări ca pe „o rușine națională”, referindu-se, în primul rînd, la insuficiente măsuri de securitate din Satul Olimpic, în special în ceea ce privește echipa israeliană. Acest fapt a determinat redacția ziarului vest-german de opoziție, „Die Welt”, să-l intervieveze pe președintele Comitetului de organizare a Jocurilor Olimpice, Willi Daume, precum și pe însărcinatul cu organizarea măsurilor de securitate pentru aceste jocuri — președintele poliției din

München, dr. Manfred Schreiber — și să încerce o clarificare a problemei. Redăm în continuare un fragment al acestui dialog.

Daume: Fără îndoială, noi am intenționat să dăm acestor jocuri un caracter de destindere. Din acest motiv, serviciul de ordine și de securitate a fost executat de polițiști, fără a purta uniformă. Dar aceasta era doar o schimbare vizuală a forțelor de securitate și nu de efectiv. Concepția a fost următoarea: Germania trebuia să se prezinte la aceste „Olimpice” altfel de cum a fost în anul 1936; mai liberală, mai degajată, neingrijorată. Ne-a interesat așadar, în primul rînd, imaginea.

Intrebare: Atunci este adevărat ceea ce reproșează „Times”: atitudinea germanilor în ceea ce privește măsurile de securitate a fost superficială!

Daume: De zis, este ușor. Nu știți probabil că, din cauza măsurilor luate pentru a limita accesul unor ziariști la Jocurile Olimpice, ni s-au adus reproșuri că am fi introdus măsuri de „Gestapo”.

În continuarea discuției reiese că, pentru asigurarea securității „Jocurilor”, statul vest-german a luat măsuri și s-a folosit de toate strategiile și mijloacele moderne de care dispunea pe plan federal: 2 000 de polițiști de ordine, două detașamente de poliție de frontieră, șase detașamente ale poliției de intervenție, o grupă de elicoptere cu un efectiv de 4 905 militari, 973 criminaliști. Oficiul landului Bavaria pentru „apărarea constituției” — contraspionajul civil — era întărit cu 57 specialiști din partea Departamentului federal și din alte landuri.

Cu toate acestea...

Da. Cu toate acestea, la 5, 6 și 7 septembrie a.c. s-a întîmplat tragedia cunoscută.

Cum a fost totuși posibilă?

Tel-Avivul, de pildă, ridică obiecțiunea că R.F. a Germaniei a neglijat problema apărării echipei israeliene, că organele speciale de securitate federală ar fi posedat date privind existența unor amenințări din partea unor grupări arabe, că s-ar fi aflat despre intenția acestora de a ataca grupul israelian...

Să vedem însă ce răspunde la aceste întrebări domnul Schreiber.

Intrebare: Care au fost măsurile luate de dumneavoastră pentru asigurarea securității „Jocurilor”?

Schreiber: Mai întîi, echipele au fost repartizate după criteriile care erau în funcție de situația internațională. S-a avut în vedere ca formațiile naționale, între ale căror state există conflicte, să nu locuiască una în apropierea celeilalte. După aceea, am împărțit echipele pe grupe: nepericlitare, periclitare și foarte periclitare.

În această ultimă categorie au fost cuprinse : Iugoslavia, U.R.S.S., R.D.G. și, desigur, Israelul.

Intrebare : Au existat amenințări care să fi justificat bănuiala privind comiterea unor acte teroriste ?

Schreiber : Existau fel și fel de semnalări, dar nici una nu vorbea despre vreo încercare de această natură. Nu erau semnalări specifice din partea serviciilor de informații. În afară de aceasta, la sosirea în țară, delegațiile sportive au fost întrebate dacă au primit între timp vreo amenințare sau vreun indiciu din care să rezulte că se încearcă ceva împotriva lor. Nu am întreat și ce forțe de securitate au adus. Se știe că am fost generoși în acest sens, dând vize de intrare pentru o serie de participanți, indiferent că unii dintre ei au fost înregistrați ca atleți, masori, antrenori sau organizatori. Unele delegații s-au folosit de această generozitate. Și-au instalat aici adevărate trupe de pază. În ceea ce-i privește pe israelieni, i-am întreat dacă doresc măsuri de securitate deosebite. Această întrebare a fost pusă atașatului echipei israeliene dr. Kranz, la 24 august orele 21. Nici dr. Kranz nu deținea date despre un eventual atentat.

Intrebare : Locuințele israelienilor din Satul Olimpic, str. Connoly 31, au beneficiat de o pază specială ?

Schreiber : Ni s-a spus că nu este nevoie să se păstreze pază, pentru ca sportivii israelieni să nu aibă sentimentul că se află sub supraveghere germană, existând posibilități de a-și asigura ei aceste măsuri.

Intrebare : Cum era păzit imobilul lor în timpul nopții ?

Schreiber : Nu erau posturi speciale instalate în fața imobilului, dar exista o patrulă înarmată în sat, iar noaptea satul era asigurat de 60 de polițiști. La aceasta, M. Schreiber mai adaugă : „Există forme deosebite de a lua ostateci, forme care, oricât de strașnice ar fi măsurile de securitate, nu pot fi împiedicate în mod practic...”

5 septembrie 1972

Începutul a fost făcut foarte de dimineată. La orele 4, un grup de „sportivi” pătrunde în Satul Olimpic și se îndreaptă spre pavilionul unde era găzduită echipa israeliană. Evident, lumea doarme la această oră. „Sportivii” care înaintează sînt liniștiți. Au asupra lor valize și două casete. Acest grup se numea „Septembrie negru”.

Deghizați, cu fețele vopsite în negru, aceștia pătrund pe una dintre cele cinci intrări ale imobilului.

Împărțiți în două grupe, fiecare grup alcătuit din 4—5 persoane, teroriștii pun stăpînire pe locul de încartiruire al sportivilor israelieni. În acest moment antrenorul Moshe își dă seama despre ce este vorba și se aruncă asupra ușii, blocînd-o. Prin această faptă a lui Moshe, 26 de israelieni au putut să fugă. Palestiniienii trag în ușă. Moshe cade scaldat într-o baie de sînge. Pînă la orele 6, teroriștii au mai făcut și alte victime. La orele 6, ambulanța strînge din fața ușii pavilionului cadavrele celor uciși. Zece evrei sînt reținuți ca ostateci : cinci atleți (Zeev Friedman, 28 ani, Josef Romano, 21 ani, David Berger, 28 ani, Mark Slawin, 18 ani, Iliezer Halfu, 24 ani) și cinci organizatori.

Organizația „Septembrie negru”, aceea care și-a început acțiunile teroriste cu asasinarea în decembrie 1971 la Cairo a ministrului iordanian Wasfi Tell, și-a făcut din Jocurile Olimpice un cîmp de luptă. Metodele ? : teroarea, asasinatul, luarea de ostateci, șantajul. La orele 9,30, pe fe-reastra locuinței în care se baricadase, grupul de fanatici prezintă un ultimatum prin care, pentru punerea în libertate a ostatecilor, cer să fie eliberați 200 de palestinieni aflați în închisorile din Israel. Au mai cerut ca ostatecii să fie transportați cu un avion neisraelian în orice capitală a statelor arabe, în afară de Amman și Beirut.

În aceste împrejurări evenimentul este cunoscut în lumea întregă. Încep reacțiile politico-diplomatice.

Jesco von Putkamer, ambasadorul vest-german în Israel, luînd cuvîntul la posturile de radio israeliene, declară : „Acest atac este o rușine și o desconsiderare a ideii olimpice despre pace și prietenie între popoarele lumii. Sper că autoritățile securității R.F. a Germaniei vor fi în stare să salveze viețile ostatecilor israelieni”.

Golda Meir, premierul israelian, solicită președintelui Comitetului Olimpic israelian și ambasadorului Israelului acreditat la Bonn să ceară suspendarea Jocurilor Olimpice, pînă ce ostatecii vor fi puși în libertate, exprimîndu-și optimismul în ceea ce privește acțiunile autorităților federale și ale organizatorilor Olimpiadei, pentru salvarea ostatecilor.

Autoritățile israeliene mai reproșează organelor federale insuficiența măsurilor de securitate într-o perioadă și într-o țară unde organizațiile palestiniene acționează. De asemenea, sînt trimiși la München reprezentanți ai organelor de securitate — contraspionaj și spionaj — ale Israelului pentru a conlucra cu autoritățile vest-germane la rezolvarea cazului.

Sub teroarea ultimatumului

Evenimentele se precipită. Autoritățile vest-germane sînt presate de timp. Ce să facă ? Se organizează un comandament operativ condus de însuși ministrul de interne federal, H.D. Genscher, ministrul de interne

bavarez, Bruno Merk, secretarul de stat Kierl, ministrul de justiție al Bavariei, Philip Held.

Genscher personal și, la rîndul lui, președintele poliției mînceneze, Schreiber, poartă tratative cu teroriștii pentru eliberarea ostatecilor, dar fără rezultat. În aceste împrejurări, ministrul federal al transporturilor ia contact cu „Lufthansa“ pentru a pregăti operațiile cerute de atenta-tori. Astfel, se pun la dispoziția teroriștilor și a ostatecilor două elicoptere, conduse de echipaje vest-germane pentru a sosi pe aeroportul Fürstenfeldbruck unde, conform condițiilor fixate de teroriști, aceștia urmau să urce într-un avion „Lufthansa“ pentru a fi transportați într-o țară arabă. Atentatorii, prudenți, nu au o încredere totală în partenerul cu care au purtat tratative. Pentru ei eliberarea ostatecilor nu se putea face în orice fel, ci numai printr-un răspuns favorabil din partea „organizațiilor din Israel“. Comandamentul vest-german, în frunte cu H.D. Genscher, se află, evident, într-o încurcătură grozavă.

Strategii

Se analizează, se calculează, se fac aprecieri. Dificultățile sînt atît de mari încît nici unui computer nu i se poate încredința găsirea unei soluții. Pentru că aici este vorba despre tactică și diplomație. Se consideră ca posibile doar următoarele variante care, însă, pînă la urmă, se dovedesc, după concepția strategiilor, imposibile :

1. Salvarea ostatecilor prin acceptarea condițiilor de punere în libertate a celor 200 de palestinieni închiși în Israel. Aceasta nu stătea însă în competența organelor federale ;

2. Înlocuirea ostatecilor israelieni prin alți ostateci, care să fi dus la o nouă orientare a evoluției acțiunii, nu a fost posibilă nefiind acceptată. Propuneri în acest sens au făcut Genscher, Merk, Schreiber și V. Wogel ;

3. Ipoteza zborului din țară a avionului a fost exclusă din discuție din următoarele motive :

a) supraviețuirea ostatecilor, după ce Israelul a respins satisfacerea ultimatumului, nu era sigură ;

b) o bună parte a echipajului avionului ar fi fost dată pe mîna teroriștilor ;

c) pînă la termenul dat de palestinieni, nu era dispus nici un aviator pentru un asemenea zbor. („Nici unul nu voia să zboare“, a afirmat ministrul federal de interne, H.D. Genscher.)

Atunci ?

Schreiber : Hotărîrea teroriștilor de a nu-i preda pe ostateci cu nici un preț a însemnat de la începutul începuturilor condamnarea la moarte a israelienilor. Noi am fost doar în situația unui medic care încearcă să readucă la viață un mort .

Și s-a aplicat tactica : zicem ca voi dar facem cum vrem noi. La început, „cum vrem noi“ s-a materializat în mai multe ipoteze de luptă. Mai întîi, pe aeroportul Fürstenfeldbruck a fost pregătit un avion al societății de zbor „Lufthansa“ al cărui echipaj era alcătuit din polițiști deghizați. Înainte însă de sosirea teroriștilor cu elicopterul pe aeroport, au fost retrași, considerîndu-se că, față de armamentul de care dispuneau teroriștii, polițiștii ar fi fost doar un „Todeskomando“ (detașament al morții). S-a plănuit în continuare eliberarea ostatecilor prin aplicarea mijloacelor chimice, dar, după o analiză profundă, s-a ajuns la concluzia că n-ar fi eficace.

În cele din urmă, s-a trecut la formula extremă : atac ! Ceea ce însemna disperare.

Acțiunea s-a petrecut noaptea, în regia organelor de poliție federală, avînd drept scenă amintitul loc, sub un fascicol puternic de lumină dirijat din turnul aeroportului.

În întuneric, în diferite puncte strategice, au fost postați cinci trăgători de elită care trebuiau să acționeze asupra teroriștilor atunci cînd aceștia urmau să treacă din elicopter la avion, pentru a-l lua în primire și cînd se considera că în efectuarea acestei operații, sub acel fascicol de lumină dirijat, s-ar fi putut afla cea mai mare parte dintre teroriști. Planul era categoric. Dar, așa cum se știe, s-a ajuns la acea nemaipomenită tragedie din noaptea de 6 spre 7 septembrie.

Georg Wolf derulează filmul masacrului

Însărcinat cu conducerea operațiunilor de pe aeroport, adjunctul președintelui poliției din München, Georg Wolf, relatează :

Orele 22,35. Ambele elicoptere — cu ostateci și teroriști — aterizează, fiind dirijate pe pistă de doi polițiști deghizați ca funcționari ai aeroportului. Din fiecare elicopter sare afară cîte un terorist. Sub banda de lumină, se apropie la circa 150 m de avionul pus la dispoziție. Din fiecare elicopter coboară imediat cîte un terorist cu automatul în mînă și cu cîte doi membri ai echipajelor celor două elicoptere. Între timp, un arab urcă în avion, fiind urmat de al doilea. Dar

după puțină vreme, aceștia părăsesc avionul îndreptându-se spre elicoptere; cei doi teroriști reușesc să parcurgă jumătate din distanța dintre avion și elicopter. În acest timp, «ochitorii de precizie» ai poliției deschid focul. Teroriștii aflați lângă elicoptere împreună cu membrii echipajelor de care erau însoțiți au căzut la pământ loviți. Abia mai târziu mai este lovit un terorist. Șeful teroriștilor se ascunde sub elicopter și trage asupra turnului aeroportului. Acum este lovit polițistul münchenez Anton Fliegenbauer, iar instalația de lumină de pe aeroport este distrusă. Poliția cere întăriri. Evenimentele s-au desfășurat în continuare astfel:

Orele 22,50. Teroriștii sînt somați în germană, engleză și arabă să arunce armele și să se predea. Conducătorul grupului terorist mai era încă în viață. Poliția se organizează și primește dispoziția de a-i salva pe cei răniți. Ordinul nu poate fi însă executat.

Orele 0,04. Un terorist sare din elicopter, aruncă o grenadă, și încearcă să fugă. În același timp șeful grupului face o întoarcere. Ambii sînt loviți de trăgătorii de elită. Prin explozia grenadei de mînă, elicopterul este avariat și se aprinde. Pompierii aeroportului încearcă o intervenție dar sînt respinși de focurile de armă ale teroriștilor. Intervin, în apărarea pompierilor, autoblindatele.

În răstimpul acestor ore de așteptare încordată și de luptă disperată, ostatecii se aflau toți în elicopter. Prin intervenția blindatelor, sînt prinși și arestați teroriștii: Abes Kadir el Dnawy, 21 ani, student, Samer Mohamed Abdulah, 22 ani, elev, și Ibrahim Masoud Badran, 20 ani, bacalaureat. Doi dintre ei sînt născuți în Israel, iar unul în Iordania. Împreună comiseseră, anterior, încă 12 asasinat și luări de ostateci. Ei au fost duși la închisoarea Stadelheim din München.

Au fost prinși, dar cu ce preț?

Nenorocirea este că baia de sînge de la München nu poate fi uitată nici de israelieni, nici de palestinieni și, după cum au demonstrat evenimentele ulterioare, ostilitățile au căpătat accente ascuțite. Dar, mai mult decît toate acestea la un loc, lumea a văzut că teroarea, pirateria aeriană, deturnările, asasinatele, șantajul capătă forme amenințătoare pentru pacea și securitatea popoarelor. Căci, așa cum relatează ziarul „Die Welt” din 11 septembrie a.c., „în ultima vreme s-au înmulțit amenințările și tentativele de noi atentate din partea teroriștilor, ca urmare a arestării celor trei gangsteri arabi și a uciderii, în timpul incidentului, a celorlalți cinci”.

(Traducere prescurtată din ziarul „Die Welt” de căpitan DUMITRU DĂNAU)

și le-a așezat într-o ascunzătoare special amenajată în laborator.
Ce probleme se ridică în legătură cu rezolvarea acestui caz?

REZOLVAREA SPEȚEI PUBLICATE ÎN NUMĂRUL TRECUT

Prima problemă, care trebuie rezolvată, în cazul dat, este aceea de a ști dacă autor al scrisorii adresate lui B.D. este G.I. sau o altă persoană care și-a atribuit acest nume pentru a induce în eroare organele securității.

În vederea elucidării problemei se va dispune din oficiu efectuarea unor expertize grafoscopice și se vor cere de la Ministerul Apărării Naționale unele acte scrise și subscribe de către fostul angajat civil G.I. (autobiografii, cereri, caiete de concepte etc.) pentru a fi folosite ca piese de comparație.

În ipoteza că G.I. este autorul scrisorii adresate lui B.D., organul de cercetare penală al securității va trebui să clarifice problema dacă datele privind volumul producției speciale destinate apărării țării noastre erau

Din datele urmăririi informative rezultă că B.I., ofițer de stat major din Ministerul Apărării Naționale, la data de 26 noiembrie 1972, fiind contactat de către C.V., agent al unui serviciu străin de informații, a acceptat să facă copii de două planuri privind sistemul de apărare a țării în cazul unui atac din vest și să transmită acestuia clișeele celor două planuri în schimbul sumei de 10 000 lei.

La aceeași dată, cei doi au convenit ca transmiterea celor două clișee și primirea sumei de 10 000 lei să se facă la o masă din restaurantul „Ambasador” în seara zilei de 29 decembrie 1972, orele 20.

Ca urmare, la data de 30 noiembrie 1972, B.I. a fotocopiat cele două planuri de apărare. În seara aceleiași zile, B.I. a dezvoltat filmul în laboratorul fotografic improvizat într-o boxă a locuinței sale din Piața Palatului nr. 5, etajul VI, apartamentul 24, a decupat cele două clișee

cunoscute de către G.I. în virtutea atribuțiilor de serviciu sau dacă au fost obținute de la alt salariat al Ministerului Apărării Naționale. În acest din urmă caz, este necesar să se stabilească de la cine și în ce condiții G.I. a aflat datele menționate.

În ipoteza că scrisoarea adresată lui B.D. n-a fost scrisă de G.I., organul de cercetare penală al securității va trebui să descopere pe adevăratul autor. Pentru aceasta, pe baza examinării atribuțiilor și regulilor primivitoare la păstrarea și circuitul datelor sus-menționate în cadrul Ministerului Apărării Naționale organul de cercetare penală al securității va determina în primul rînd cercul persoanelor suspecte. În același timp se va continua cooperarea cu organele informative, în vederea descoperirii autorului scrisorii.

INDEX

LEGISLATIV

Continuăm informarea cititorilor asupra principalelor acte normative apărute de la editarea ultimului număr al publicației noastre și pînă în prezent.

H.C.M. nr. 1041 (publicată în Buletinul oficial nr. 99, din 16 septembrie 1972) pentru modificarea Hotărîrii Consiliului de Miniștri nr. 120/1972 privind organizarea și funcționarea Institutului de marină din municipiul Constanța.

H.C.M. nr. 1043 (publicată în Buletinul oficial nr. 99, din 16 septembrie 1972) privind înființarea Oficiului Centrului comun ONUDI-România pe lângă Ministerul Industriei Chimice.

Potrivit acestei hotărîri, Oficiul Centrului comun ONUDI-România se organizează și funcționează în conformitate cu prevederile Legii nr. 11/1971, cu alte norme legale în vigoare, precum și cu înțelegerile internaționale la care România este parte și are ca obiect de activitate realizarea acțiunilor prevăzute în programele stabilite de către Centrul comun ONUDI-România privind promovarea cooperării între Republica Socialistă România și țările în curs de dezvoltare în domeniul industriei chimice și petrochimice.

Oficiul Centrului comun ONUDI-România, cu sediul în București, este o organizație cu gestiune economică și are personalitate juridică.

H.C.M. nr. 1032 (publicată în Buletinul oficial nr. 100, din 21 septembrie 1972) pentru aprobarea Acordului dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Regatului Maroc privind transporturile aeriene civile.

Potrivit acestui acord, întreprinderea desemnată de fiecare parte contractantă se va bucura de următoarele drepturi: de a efectua zboruri fără aterizare peste teritoriul celeilalte părți contractante; de a face escale necomerciale pe respectivul teritoriu; de a îmbarca și a debarca, pe respectivul teritoriu, în cadrul serviciilor convenite, pasageri, mărfuri și trimiteri poștale, în condițiile stipulate în acest acord și în anexa sa.

H.C.M. nr. 1039 (publicată în Buletinul oficial nr. 100, din 21 septembrie 1972) privind modificarea art. 9 al Hotărîrii Consiliului de Miniștri nr. 1889 din 26 septembrie 1969 referitoare la înființarea, în subordinea Ministerului Construcțiilor Industriale, a Întreprinderii de stat pentru construcții și montaje industriale în străinătate „Antrepriza română de construcții-montaj-ARCOM”, cu sediul în București, care va funcționa pe baza principiului gestiunii economice, avînd personalitate juridică.

H.C.M. nr. 1101 (publicată în Buletinul oficial nr. 103, din 2 octombrie 1972) privind organizarea și funcționarea Comisiei centrale pentru îndrumarea și coordonarea întrecerii între comune în realizarea sarcinilor economice, edilitare și social-culturale și a comisiilor județene și a municipiului București pentru sprijinirea, îndrumarea și urmărirea întrecerii între comune.

Comisia centrală pentru îndrumarea și coordonarea întrecerii între comune are următoarele atribuții: îndrumă și coordonează activitatea comisiilor județene și a municipiului București pentru sprijinirea, îndrumarea și urmărirea întrecerii între comune; urmărește modul de desfășurare, pe țară, a întrecerii între comune și ia măsuri pentru asigurarea desfășurării ei în bune condiții; stabilește criteriile de clasificare a comunelor, în vederea premierii celor fruntașe și propune comunele cu cele mai bune rezultate pe țară în cadrul întrecerii, pentru a li se conferi ordine și medalii ale Republicii Socialiste România.

H.C.M. nr. 1103 (publicată în Buletinul oficial nr. 103, din 2 octombrie 1972) pentru aprobarea Acordului dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Republicii Populare Democrată Coreene privind colaborarea în domeniul ocrotirii sănătății și științelor medicale.

În conformitate cu acordul încheiat, părțile contractante vor face schimb de delegați în domeniul sănătății publice și științelor medicale pe bază de reciprocitate, pentru specializare-perfecționare și schimb de experiență, pe teme de interes pentru fiecare parte. Volumul schimburilor de delegați se va stabili pe baza acordului reciproc.

În acord, s-a mai convenit asupra obligației ca, la cererea celeilalte părți, să se respecte caracterul secret al unor informații primite sau al unei anumite documentații de specialitate asupra cărora se atrage atenția că sînt de natură secretă sau strict-secretă și să le utilizeze numai în scopul documentării oficiale pe tărîmul activității medico-sanitare.

Hotărîrea nr. 1877/1970 a Consiliului de Miniștri și a Consiliului Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție cu privire la asigurarea unui venit minim lunar garantat membrilor cooperatori pentru munca depusă, acordarea de indemnizații de stat cadrelor de conducere din cooperativele agricole de producție, precum și asigurarea plății integrale a pensiilor majorate membrilor cooperatori (republicată în Buletinul oficial nr. 104, din 5 octombrie 1972).

H.C.M. nr. 1134 (publicată în Buletinul oficial nr. 106, din 7 octombrie 1972) privind aprobarea nomenclatoarelor pentru care Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe exercită controlul cu privire la modul de asigurare a necesarului economiei cu unele utilaje și a livrărilor de către furnizori la fondul pieței a unor materiale și produse nealimentare.

Decretul nr. 390 (publicat în Buletinul oficial nr. 111, din 14 octombrie 1972) pentru completarea art. 4 al Legii nr. 62/1968 privind amortizarea fondurilor fixe. Prin acest decret, s-a adăugat la art. 4 o nouă literă, „c”, referitoare la lucrările de îmbunătățiri funciare și de gospodărire a apelor, cu caracter general de deservire, destinate apărării împotriva inundațiilor și înlăturării excesului de umiditate și anume: diguri și canale principale de desecare, precum și lucrările de combatere a eroziunii solului, de regularizare a scurgerii apelor pe versanți și de corectare a torenților, destinate apărării terenurilor agricole și silvice și obiectivelor social-economice din zona apărată.

Decretul nr. 398 (publicat în Buletinul oficial nr. 111, din 14 octombrie 1972) pentru modificarea art. 8, 13 și 17 din Decretul nr. 741/1969 privind organizarea și funcționarea Ministerului Comerțului Interior.

Prin acest decret, se modifică structura colegiului Ministerului Comerțului Interior.

Decretul nr. 389 (publicat în Buletinul oficial nr. 112, din 18 octombrie 1972). Prin acest decret se stabilesc noi norme de contribuții pentru asigurările sociale de stat care urmează să intre în vigoare de la 1 ianuarie 1973.

Decretul nr. 387 (publicat în Buletinul oficial nr. 113, din 20 octombrie 1972) pentru modificarea Decretului nr. 141/1967 privind pensiile militare de stat și pensia suplimentară.

Prin acest decret s-au stabilit: sporirea unor procente de calcul al pensiilor pentru cadrele militare; la acordarea pensiei de urmaș pentru părinți, frați și surori se ține seama — pe lângă celelalte condiții prevăzute de Decretul nr. 141/1967 — și de condiția ca urmașul respectiv să fi fost în întreținerea persoanei care a decedat. De asemenea, pensia de urmaș se acordă numai în cazul și pe timpul cît

urmașul nu este salariat, membru al unei cooperative meșteșugărești sau nu exercită o profesie ori o meserie pe cont propriu; pentru acordarea pensiei de urmaș soției sau soțului fără copii, căsătorit cu un pensionar cu pensie de serviciu care, ulterior a decedat, se pretinde și condiția ca durata căsătoriei să fi fost de cel puțin 5 ani premergători decesului; în cazul în care decesul susținătorului s-a datorat unui accident de orice natură sau unei boli contractate ori agravate în timpul și din cauza serviciului militar, sau unei boli profesionale, pensia de urmaș se acordă indiferent de durata căsătoriei; modificarea cuantumurilor minime ale unor pensii pentru a le pune de acord cu noile cuantumuri ce vor rezulta din majorarea care va avea loc începînd cu data de 1 noiembrie 1972; corelarea cuantumului pensiilor ce vor fi acordate după 1 noiembrie 1972 cu pensiile majorate la acea dată, astfel încît, în condiții similare de pensionare, noilor pensionari să li se asigure pensii în cuantumuri cel puțin egale cu cele rezultate din majorare.

Decretul nr. 405 (publicat în Buletinul oficial nr. 114, din 23 octombrie 1972) pentru modificarea art. 7 din Legea nr. 24/1969 privind organizarea și funcționarea Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România.

Potrivit acestui decret, președintele, prim-vicepreședintele și vicepreședinții Consiliului de Miniștri precum și președintele Comitetului de Stat al Planificării, ministrul finanțelor, ministrul muncii și ministrul aprovizionării tehnico-materiale și controlului gospodăririi fondurilor fixe alcătuiesc Biroul Permanent al Consiliului de Miniștri.

Legea nr. 27/1966 privind pensiile de asigurări sociale de stat și pensia suplimentară (republicată în Buletinul oficial nr. 116, din 25 octombrie 1972).

H.C.M. nr. 252/1967 pentru aplicarea Legii nr. 27/1966 privind pensiile de asigurări sociale de stat și pensia suplimentară (republicată în Buletinul oficial nr. 116, din 25 octombrie 1972).

Decretul nr. 141/1967 privind pensiile militare de stat și pensia suplimentară (republicat în Buletinul oficial nr. 117, din 26 octombrie 1972).

H.C.M. nr. 2006/1967 pentru aplicarea Decretului nr. 141/1967 privind pensiile militare de stat și pensia suplimentară (republicată în Buletinul oficial nr. 117, din 26 octombrie 1972).

Decretul nr. 420 (publicat în Buletinul oficial nr. 119, din 1 noiembrie 1972) privind înființarea Ministerului Industrii Construcțiilor de Mașini Grele și a Ministerului Industrii Construcțiilor de Mașini-Unelte și Electrotehnicii.

Prin acest decret s-au înființat cele două ministere prin reorganizarea Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini.

Decretul nr. 422 (publicat în Buletinul oficial nr. 119, din 1 noiembrie 1972) privind organizarea și funcționarea Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini Grele.

Decretul nr. 423 (publicat în Buletinul oficial nr. 119, din 1 noiembrie 1972) privind organizarea și funcționarea Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini-Unelte și Electrotehnicii.

H.C.M. nr. 1285 (publicată în Buletinul oficial nr. 120, din 3 noiembrie 1972) privind unele măsuri pentru readucerea în circuitul economic a stocurilor disponibile de materiale de uz general și creditarea stocurilor disponibile și de intervenție.

Decretul nr. 424 (publicat în Buletinul oficial nr. 121, din 4 noiembrie 1972) pentru constituirea, organizarea și funcționarea societăților mixte în Republica Socialistă România.

Decretul nr. 425 (publicat în Buletinul oficial nr. 121, din 4 noiembrie 1972) privind impozitul pe beneficiile societăților mixte constituite în Republica Socialistă România.

Decretul nr. 394 (publicat în Buletinul oficial nr. 123, din 8 noiembrie 1972) privind ratificarea Acordului dintre guvernul Republicii Socialiste România și Agenția Internațională pentru Energia Atomică referitor la aplicarea garanțiilor în cadrul Tratatului cu privire la neproliferarea armelor nucleare și a procesului-verbal al negocierilor pentru încheierea acestui acord.

Decretul nr. 392 (publicat în Buletinul oficial nr. 124, din 10 noiembrie 1972) pentru ratificarea Acordului dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste privind construirea în comun a nodului hidrotehnic Stînca-Costești de pe râul Prut, precum și stabilirea condițiilor de exploatare a acestuia.

H.C.M. nr. 1316 (publicată în Buletinul oficial nr. 126, din 15 noiembrie 1972) privind reorganizarea activității de comerț exterior cu legume și fructe proaspete, semiconservate și conservate, precum și cu vinuri și alte băuturi.

comanda nr. 041

Apărut decembrie 1972

SERVICIUL
N.S.A.S.
ARHIVA

ST
A